

Katolički list

Zvonik

GOD. XIX. BR. 7: (213) Subotica, srpanj (jul) 2012. 150,00 din

Odmor po mjeri Boga i čovjeka
Ljetna duhovna obnova
Vjerski turizam i nagradni put u Padovu
Dužijanca 2012.

... u Starom Žedniku

... Bajmoku

... Lemešu

... Tavankutu

Dužijanca malenih

Pobjednici na „Takmičenju risara“

Premijera filma Branka Ištvančiča „... do slike“ u Tavankutu

Izložba slika u tehnici slame

Isus i Karl Marx na godišnjem odmoru

Rad je od majmuna stvorio čovjeka. Barem tako kažu drugovi Engels i Marx. Nemojte se štrećnuti, dragi čitatelji, ako se donekle složim s njima. I sin nekadašnje komunističke zemlje, Karol Wojtyła, napisao je encikliku „*Laborem exercens*“ („Radom čovjek“), gdje tumači da je čovjek živo biće koje, za razliku od svih drugih (pa i majmuna), može raditi. Odrastao u marksističkom ozračju, Wojtyła dobro poznaje marksizam, ali mu se ne suprotstavlja izričito, nego ga elegantno nadvisuje. Uči da čovjek radom ostvaruje svoje čovječstvo. Radom biva čovječniji, uljuđeniji, od *primata* (primitivca) postaje *homo laborans*. Možda su se i Wojtyła i spomenuti drugovi inspirirali onom Isusovom „Otac moj neprestano radi stoga i ja radim“ (Iv 5,17). U radu doista ima nečeg stvarateljskog, kreativnog, oslobađajućeg (naravno ne u smislu onog nacističkog „Arbeit macht frei“). Bog je stvarajući radio i radeći stvarao.

No, na pitanje što je Bog stvorio naposljetku kao krunu svog stvarateljskog djela, mi bismo ko' iz topa ispucali da je to čovjek. Tako nas barem uče na vjeronauku. Međutim, nije! Prolistamo li malo početke našeg „manifesta“, uočit ćemo da je kruna stvaranja sedmi dan, dan počinka, odmora. Oho! Ode nam kruna s glave! Ne vrti se sav Božji stvarateljski „arbajt“ oko čovjeka, nego ga nadilazi, podređuje nečem višem, a to je počinak. Štoviše, sedmi dan je predokus onog konačnog, eshatološkog

dana, kada će sve stvorenje počivati u Bogu. Aleluja! Ne znam kako vi, dragi čitatelji, ali ja se silno radujem tom vječnom „godišnjem odmoru“, naravno, prije toga se treba dobro naraditi.

Ovako postavljene teze dovode nas do naslova ovog uvodnika. Kako bi, recimo, njih dvojica, Isus i Marx, proveli svoj godišnji odmor? Vjerujem da bi za druga Marxa vrijeme odmora bio praznik, praznovanje, odsustvo rada. Ukoliko je majmun radom postao čovjek, opasnost je da ga nerad, praznovanje, vrati u prvobitno stanje (istinitost ove teze više je nego uočljiva – dovoljno je vidjeti kako se mnogi pomajmuniziraju za vrijeme odmora).

Za Isusa odmor je nešto sasvim drugo (da, i Isus je išao na godišnji odmor!). Za njega je ono povlačenje na samotno mjesto i susret s Bogom (usp. Mk 6,31). Odmor nije prazan hod, praznik, ubijanje vremena, već kreativni susret s onim koji jedini može odmoriti. Zato Isus s punim pravom daje jedinstvenu turističku ponudu: „Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti... i naći ćete spokoj dušama svojim“ (usp. Mt 11,28-29).

Dragi čitatelji, za kvalitetan odmor ne treba vam putovanje luksuznom jahtom na kraj svijeta. Dobar provod jamči susret s Kristom. Bilo gdje, bilo kad. A ovaj ljetni broj *Zvonika* neka vam se nađe pri ruci i pomogne u tome. Ugodan odmor!

Vaš urednik

Iz sadržaja

Tema broja:

Odmor po mjeri Boga
i čovjeka 6

Proslavljeno Gerardovo 8

Devetnica u čast bl. Marije
Petković 9

Dužijanca 2012. 10

Ono otpadno u funkciji
Lijepoga 22

Knjige za odmor 23

Vjerski turizam 24

Gdje ljetuju zvijezde? 27

Lijepa svjedočanstva 29

Festival marijnaskog
pučkog pivanja 31

Dužijanca malenih 33

Ljetna duhovna obnova ...35

Voliš li me zaista? 36

Ljeto u vrtu ili na terasi ...38

Odijevanje „za crkvu“ 40

Paulo Coelho: da ili ne? ...41

Moj lijepi zavičaj 43

Zabava 44

Nagradni kupon 45

Žito

Piše: Lazar Novaković

Nedavno sam pričao sa ženom srednjih godina. Mlada se udala. Kćerka je krenula njenim stopama. Majkina radost su sada i unučice. Govorili smo i o teškim vremenima. Priznala je, nije uvijek bilo lako. Moralo se teško i ustrajno raditi. Bilo je i takvih nedjelja da za *užnu* nije bilo mesa. No, hvala Bogu, uvijek je bilo brašna i moglo se nešto skuhati, ispeći. Nitko nije morao znati da nam je teško. Uz žito, kruh, kolač – teškoće lakše prođu.

Rado odem u grad Sombor. Živio sam u njemu u dva navrata, 12 punih godina. Imam u njemu dragih, bliskih ljudi. Moja sjećanja su duga i lijepa. U sjećanju mi živi časni brat karmelićanin Anđelko Pašalić. Skroman, malog rasta, uvijek spreman na šalu. Plijenio je dobrotom i jednostavnošću. I o svom odlasku (prelasku u vječnost) stvarao je šale. Znao je reći: „Tamo u nebu neće me više boljeti noge. Skakat ću ko jelen“. Anđelko svoje talente nije zakopavao već ih je umnožio. Njegove slike rese hodnike, sobe i blagovaonice časnog samostana. Osobito mi je draga slika u blagovaonici – Isus i apostoli u žitu. Ne znaš tko je ljepši – Isus, apostoli ili žito? Hvala Anđelku što se i danas mogu diviti njegovu djelu. Vjerujem da nisam jedini...

Biblija na svojim stranicama često govori o žitu. Ono daje hranu bez koje se ne može. Imati hranu znači živjeti, planirati, radovati se. Nesreća i nevolja je kada

žita nema. Jasne su riječi patrijarha Jakova koje upućuje svojim sinovima: „Čujem da ima žita u Egiptu. Otiđite dolje te nam ga odande nabavite, da ostanemo na životu i ne pomremo“ (Post 42,2).

Gospodin Isus je volio svoju domovinu. Rado je hodao njezinim pašnjacima, livadama i njivama. Govorio nam je o sjemenu koje se baca u zemlju sa željom da urodi. Upozoravao nas je da čovjek ima i neprijatelja koji sije kukolj. I žito i kukolj rastu do žetve. U žetvi se odlučuje, razgraničava. Žito bude za život, radost, a kukolj se spaljuje (usp. Mt 13,30).

Svaki od nas je jedna njiva, mogućnost. Sjeme je Riječ Božja. Uvijek je pitanje koliko će sjeme imati sreće na našoj njivi, u našoj duši. Hoćemo li roditi žitom ili kukoljom?

Od svoje rodbine naslijedio sam pola kuće, 2 lanca dobre zemlje, vazu i ... nasljednu bolest. Kažu da je tiha i podmukla, da može puno nevolje napraviti. Radi se o šećernoj bolesti. Zasad sam na tabletama. Kontroliram šećer, primam savjete, čitam knjige... Najteže mi je kad liječnica brani jesti kruh! A Isus je za njega tako lijepo rekao u dragoj molitvi: „Kruh naš svagdanji daj nam danas!“. Ne mogu, ne želim bez kruha! Smanjit ću ga, jest ću i crni – ali s puno ljubavi i zahvalnosti.

U mjesecu smo Dužijanci. Zahvaljujemo Bogu za žito, brašno, novi kruh što će snažiti naše dane i vraćati nam snagu. Zahvaljujemo za hostiju bijelu, kruh nebeski što će jačati našu vjeru, snažiti kreposti. Slaveći Dužijancu čuvat ćemo naše običaje, kulturu i jezik. Trudit ćemo se da podjela, svađe, mutnih radnji bude što manje. Nek Dužijanca oživi vrijednosti zajedništva, radnosti i poštenja. Primio Gospodin naš iskren – oprost! – i našu – hvala! Kruha bilo svima dosta! Čestita vam i radosna Dužijanca!

SUBOTIČKA BISKUPIJA

organizira

SEMINAR

NOVA EVANGELIZACIJA

na temu: „Dodite k meni svi umorni i opterećeni“ (Isus iz Nazareta)

Subotica, restoran KTC-a,
Pačirski put 61

od 7. do 9. 09. 2012. godine

Voditelj

prof. dr. TOMISLAV IVANČIĆ - Zagreb

Program

Petak (7. 09.) u 17 sati: okupljanje i početak seminara

Subota (8. 09.) od 8.30 do 13 sati i od 15.30 do 20 sati:
predavanja i misa

Nedjelja (9. 09.) od 8.30 do 13 sati: predavanja i misa

U pauzama između predavanja svećenici će biti na raspolaganju za osobnu ispovijed.

Ove jeseni dajemo svim vjernicima i svim ljudima dobre volje izvrsnu prigodu: SEMINAR s okvirnom temom: NOVA EVANGELIZACIJA – BITI ILI NE BITI ČOVJEKA I VJERNIKA.

TOMISLAV IVANČIĆ

Područje njegovog znanstvenog rada su filozofija, teologija, znanstveno-medicinsko proučavanje čovjekove duhovnosti i književnost. Osobito područje njegova zanimanja je istraživanje čovjekove egzistencijalno-duhovne dimenzije, gdje otkriva način suvremene evangelizacije te nužnost razvoja teološko-filozofske antropologije i terapijske teologije,

koje su uz somatsku i psihičku nezaobilazne u cjelovitom liječenju čovjeka, a osobito u liječenju duhovnih bolesti i ovisnosti. U tu svrhu razvio je metodu hagioterapije i osnovao 1990. godine u Zagrebu Centar za duhovnu pomoć čiji je predstojnik. U posljednja dva desetljeća školuje kod nas i u inozemstvu djelatnike za vođenje seminara za evangelizaciju i za rad u centrima za duhovnu pomoć, koji rade na hagioterapijskim načelima. Utemeljitelj je centara za hagioterapiju, koji djeluju u Hrvatskoj i Europi.

Ovim seminarom dat ćemo svoj doprinos Sinodi biskupa koja će se održati u Rimu u mjesecu listopadu (oktobru) i koja će biti posvećena upravo problematici nove evangelizacije. Tom sinodom biskupa započet će i slavlje Godine vjere.

Informacije i prijave:

Na seminaru mogu sudjelovati osim katolika i svi pripadnici drugih Crkava i religija kao i ateisti koji misle da će na ovom seminaru moći pronaći odgovore na neka svoja pitanja i prijedlog za rješenja svojih problema.

U župnim uredima u Subotici i okolici možete uzeti prigodni materijal i prijavnicu. To isto ćete moći učiniti i na velikim vjerničkim skupovima (Dužijanica i Bunaričko proštenje) na posebnom štandu Seminara. Prijavnicu možete predati i kotizaciju uplatiti u župnom uredu sv. Roka u Subotici, Beogradski put 52. Svi ostali zainteresirani mogu se prijaviti na telefon: 024 554 896 ili e-mailom na adresu:

andrija@tippnet.rs

Svi koji se prijave bit će stavljeni na popis sudionika, a kotizaciju će uplatiti prije početka seminara kad budu podizali svoju akreditaciju. Svima koji se prijave telefonom ili e-mailom, ukoliko to žele, poštom ćemo poslati program seminara.

Predavanja će biti na hrvatskom jeziku.

U pauzi predavanja moći će se kupiti knjige i CD-i prof. Tomislava Ivančića

Troškovi i smještaj

Za **troškove** seminara svaki sudionik treba uplatiti **200 dinara**, tzv. kotizaciju, kojom si osigurava akreditaciju i mjesto u dvorani, jer je broj sudionika ograničen na tisuću.

Bez akreditacije se neće moći sudjelovati na seminaru. I novinari neka zatraže akreditaciju, dobit će je besplatno.

Sudionici seminara izvan Subotice trebaju se sami snaći za smještaj.

Ručak

Za sudionike, koji to žele, osigurat ćemo menu-ručak po cijeni od oko 300 dinara. Kod prijave oni koji su zainteresirani za ručak, neka to naznače ili kažu.

U pauzama između predavanja moći će se kupiti kava i piće.

KTC je tržni centar u kojem se može kupiti hrana i piće.

Kako doći do KTC-a

Do KTC-a može se doći autobusom, linija br. 2, ili osobnim autom. KTC se nalazi u blizini bolnice (Izvorska ulica – Pačirski put 61). Besplatan parking je osiguran.

Odmor po mjeri Boga i čovjeka

Piše: Ž. K., Dalmacija

Godišnji odmor tema je o kojoj se ovih dana najviše raspravlja na svim razinama društva pa je pravo vrijeme i razmišljati o vrijednosti tuđega i svoga rada te zasluženog i nužnog odmora. Kad, za vrijeme ljetnog odmora, utihnu škole i fakulteti, te se cijele tvornice i pogoni zatvaraju zbog kolektivnoga godišnjeg odmora i dio radnika zbog odmora odlazi sa svojih radnih mjesta, osjeti se sva vrijednost i značenje rada onih kojih u tome trenutku nema na poslu. Često se, upravo dok nekoga nema na radnome mjestu, najbolje vidi kolika je vrijednost ljudskoga rada. „Laborem exercens“ – „Radom čovjek“ naslov je prve izričito socijalne enciklike pape Ivana Pavla II. u kojoj Sveti Otac snažno ističe narav rada kao nastavljanja Božjega stvarateljskog djelovanja. Pritom ističe subjektivnu, ljudsku stranu rada kao prvotnu, a novost je, ili pak pravo osvježenje, da je cijela enciklika pisana u znaku specifične „duhovnosti rada“. U tom ozračju problem nezaposlenosti koja teško pogađa i hrvatsko društvo – postaje težak problem i veliko zlo, ne samo u ekonomskom već i u specifično ljudskom pogledu. Rad je jedna od značajki kojima se čovjek razlikuje od ostalih živih bića. Njihovo se djelovanje, vezano uz životne funkcije, ne može nazvati radom: samo je čovjek sposoban raditi, samo čovjek radi i time ispunja svoj zemaljski život. Rad stoga nosi posebnu oznaku čovjeka i čovjества, oznaku osobe koja djeluje u zajedništvu drugih osoba. Ta oznaka određuje kvalitetu njegove nutrine i, u određenom smislu, tvori samu njegovu narav. Kad čovjek ne radi, ili ako mu nije dana mogućnost, ako mu nije priznato i zajamčeno njegovo pravo na rad, postoji i duhovna opasnost upadanja u neki prostor *kolektivnog slobodnog vremena*, koje se ubrzano može pretvoriti u besposličarenje. Zato, uz istinu o gospodarskoj šteti takvoga stanja, ukorak ide i ona kulturna da nije dobro kad čovjek ima previše slobodnoga vremena kojeg ne može ispuniti. Zato je nužno naći pravu mjeru između slobodnoga vremena, ispravno protumačene dokolice, tj. odmora s jedne strane i rada s druge strane. Bez Boga i slobodno vrijeme i odmor gube na vrijednosti. Bez Boga, koji je čovjeka pozvao na sustvarateljski rad i odmor, ni slobodno vrijeme nema smisla, a Sveto pismo jasno upozorava: „Ako tko neće da radi, neka i ne jede“ (2 Sol 3,10).

Zato je nužno naći pravu mjeru između slobodnoga vremena, ispravno protumačene dokolice, tj. odmora s jedne strane i rada s druge strane. Bez Boga i slobodno vrijeme i odmor gube na vrijednosti.

Rad i odmor u Božjem naumu

Bez Boga, jednako tako, i svaki je čovjekov rad bezvrijedan. Bog je svoje stvorenje pozvao na rad. Čovjek nije pozvan ništa ne činiti, a među najvažnije dužnosti gospodarske kulture spada briga oko toga da rad postane izvorom radosti, stvaralačke inicijative, te da služi za dokazivanje suodgovornosti, solidarnosti i vjernosti. Tko razara veselje, koje je svojstveno društveno usmjerenom radu, oduzima i slobodnom vremenu i odmoru njegov smisao i blagoslov. Jasno je da različiti poslovi što ih ljudi obavljaju mogu imati veću ili manju objektivnu vrijednost, no svaki se od njih mora procjenjivati

po mjeri dostojanstva samoga subjekta rada, to jest osobe, čovjeka koji radi. Cilj rada, baš svakoga rada što ga ljudi obavljaju, pa bila to i najskromnija služba, najjednoličniji rad prema općoj ljestvici vrednovanja – ostaje uvijek samo čovjek. Čovjek, koji je stvoren na sliku i priliku Božju, treba nasljeđovati Boga i kad radi i kad se odmara jer je Bog i svoje stvaralačko djelo predstavio „u obliku rada i odmora“. To djelo Božje u svijetu nastavlja se svakoga dana, kako svjedoče Isusove riječi: „Moj Otac stalno radi...“ (Iv 5,17), ali je i „sedmoga dana otpočinio“. Zato i ljudski rad zahtijeva odmor – i ne samo svakoga „sedmog dana“, tj. u nedjelju, i ne može se sastojati samo u vanjskom djelovanju ljudskih snaga, već mora ostaviti slobodan nutarnji prostor za duhovnost rada. Jer, dostojanstvo i vrijednost rada, vrijednost je i samoga čovjeka i njegova života. Taj život kršćani su dužni čuvati i štiti u svim oblicima i razvojnim fazama njegova života. Odgovorni su za svoj život i život drugih. Treba se toga prisjetiti i ovih vrućih dana kada će se našim prometnicama velikim ili manjim brzinama, u većim ili manjim gužvama, kretati ili se vraćati sa svojih odredišta zasluženoga odmora.

Čovjek, koji je stvoren na sliku i priliku Božju, treba nas ljedovati Boga i kad radi i kad se odmara jer je Bog i svoje stvaralačko djelo predstavio „u obliku rada i odmora“.

Sakramentalna dimenzija odmora

Vrijeme godišnjih odmora u punom je zamahu. I dok su izlozi turističkih agencija prekriveni plakatima koji pozivaju na ljetovanje izvan Hrvatske ili u Hrvatskoj, u medijima se raspravlja o tome gdje je isplativije otići te koliko će si Hrvata ove godine uopće moći priuštiti ljetovanje. Suludo zvuči, no mnogi će svoje ljetovanje sigurno u ratama otplaćivati ostatak godine. No nitko od njih ne spominje da kvalitetu odmora ne određuje odredište već osobni pristup odmoru.

Odmor znači zaustaviti se, staložiti se, dopustiti da se smiri sve ono što u našem djelovanju, u našem životu postane unutarjni kaos koji nam priječi jasno vidjeti smisao života. Bog se odmarao sedmi dan. Očito je da Bogu nije potreban

odmor, ali je nama bio potreban njegov nauk kako je odmor potreban. Odmor dolazi od latinskoga glagola 'vacare', a on znači suzdržavanje od običnih djelatnosti kako bi se usredotočili na nešto drugo. Doista tu riječ nalazimo u biblijskome psalmu kad se poziva na odmor kako bi se shvatilo da ima nešto što je najvažnije na svijetu, a to je Božja opstojnost.

Papa Pavao VI. je govorio kako je godišnji odmor suprotno od bježanja, otuđivanja, rastresenosti. Odmor je u biti zaustavljanje svih drugih djelatnosti kako bi se posvema posvetili onome što je najpotrebnije. Možda bi najljepši smisao praznika bio uspostaviti nutarnji, duboki kontakt s korijenom našega bitka, to jest s Bogom. Izvorno značenje riječi *ferije*, koja je već postala sinonim za odmor, jest dani posvećeni bogoštovlju. Takav je smisao imala kod Rimljana, a taj smisao je zadržala i u liturgijskome leksikonu, kad označava dane posvećene Bogu. Odmor bi, tijekom godine, trebao biti vrijeme koje omogućuje da kontemplacijom prirode, čitanjem Svetoga pisma, uđemo u svoju nutrinu, da uspostavimo kontakt s istinskim smislom života. Veoma je znakovito što se u engleskome jeziku za to vrijeme rabi riječ *holidays*, a ona znači sveti dani, odnosno dani posvećivanja. Dakle, jasno je kako je u početku shvaćanje te ljudske aktivnosti, koju zovemo odmor, bilo posvema različito od sadašnjega koje vrijeme godišnjeg odmora shvaća kao vrijeme opuštanja, vratomije i nastranosti. Nije riječ o tome kako se za vrijeme ljeta ne treba opustiti i živjeti bez svagdašnjih briga, nego o tome kako je odmor dar čovjeku kako bi otkrio nešto novo; to nije vrijeme za ljenčarenje, da ga se upropasti, nego da ga se iskoristi do maksimuma.

Nije riječ o tome kako se za vrijeme ljeta ne treba opustiti i živjeti bez svagdašnjih briga, nego o tome kako je odmor dar čovjeku kako bi otkrio nešto novo; to nije vrijeme za ljenčarenje, da ga se upropasti, nego da ga se iskoristi do maksimuma.

Odmor je naravna potreba, kako onaj tjedni kojeg danas mnogi nemaju, tako i onaj godišnji. Brojni su čimbenici koji čovjeka čine umornim: posao, kućanske obveze, obiteljski problemi, politička događanja i ekonomska situacija. No odmor ne mora uvijek značiti odlazak, barem ne u onom fizičkom smislu. Odmor ne smije biti ni bijeg jer po povratku se opet nailazi na iste stare probleme koji nažalost ne odlaze nikamo. Tako je bolji i odmor kod kuće, bez stresa od neizdrživih troškova, nego odmor koji će biti obilježen strepnjom kako preživjeti sutra.

Odmor se ne smije pretvoriti u puko besposličarenje nego ga valja iskoristiti kao idealnu priliku za razvijanje kršćanske duhovnosti koja se tijekom godine često zanemari zbog raznih obveza. Samo cjelovit odmor koji uključuje tjelesnu, psihičku i ponajviše duhovnu razinu obnavlja čovjeka i omogućuje kvalitetnije življenje ostatka godine.

No, otišli nekamo ili ne otišli, važno je ne zaboraviti duhovnu dimenziju, druženje s Bogom. Odmor se ne smije pret-

voriti u puko besposličarenje nego ga valja iskoristiti kao idealnu priliku za razvijanje kršćanske duhovnosti koja se tijekom godine često zanemari zbog raznih obveza. Samo cjelovit odmor koji uključuje tjelesnu, psihičku i ponajviše duhovnu razinu obnavlja čovjeka i omogućuje kvalitetnije življenje ostatka godine. Sudjelovanje u liturgiji u mjestima odmora, čuvanje dostojanstva sakralnih prostora, kršćanska meditacija, promicanje kvalitetnih ljudskih odnosa i obiteljsko zajedništvo trebali bi, između ostaloga, biti na popisu stvari kojima se treba posvetiti pozornost tijekom odmora. Stoga, gdje god provodili godišnji odmor, kršćani ne bi smjeli propustiti duhovnu rekreaciju koja će im osigurati „pun akumulator“ za nastavak svakodnevnih obveza.

Odmor ne smije biti ni bijeg jer po povratku se opet nailazi na iste stare probleme koji nažalost ne odlaze nikamo. Tako je bolji i odmor kod kuće, bez stresa od neizdrživih troškova, nego odmor koji će biti obilježen strepnjom kako preživjeti sutra.

Papa, međutim, poziva sve ljude, a ne samo kršćane, da razdoblje odmora upotrijebe za to da na nov način započnu živjeti, odnosno da traže istinu, umjesto da trate život. Kršćani svake nedjelje imaju tjedni godišnji odmor, kada materijalne stvari ustupaju mjesto duhovnim vrednotama. U apostolskome pismu „Dies Domini“, Sveti Otac izričito potiče vjernike da za nedjelju biraju one kulturne i zabavne sadržaje koji su u skladu s evanđeoskim učenjem, a ljetni odmor mogu biti vrsta produžene nedjelje. Tada je, naime, lakše posvetiti se onome za što tijekom godine nemamo puno vremena, primjerice čitanju, umjetnosti, odlasku u prirodu i šutnji, a napose susretu sa živim Bogom. Sve ovo pomaže nam ponovno otkriti sakramentalno značenje odmora.

Proslavljeno Gerardovo 2012.

U somborskoj karmelićanskoj crkvi 24. lipnja završena je proslava Gerardova o 56. obljetnici smrti Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića.

Za ovo slavlje karmelićani i vjernici grada Sombora pripremili su se posebnom duhovnom pripremom, od 18. do 23. lipnja. Svaku večer u 18,30 sati bila je sv. misa i prigodna propovijed a nakon mise molitva na grobu o. Gerarda za njegovo proglašenje blaženim.

Na sam dan smrti o. Gerarda, u nedjelju 24. lipnja, održano je svečano slavlje. Vjernici grada Sombora i okolice i brojni hodočasnici koji su sa sedam autobusa kao i osobnim vozilima došli iz Subotice i okolice te iz Sonte i Bačkog Monoštora, počeli su pristizati u karmelićansku crkvu već od ranog poslijepodneva. U 17,30 sati bila je krunica uz meditacije na temelju tekstova S.B. o. Gerarda te uz pjesme djece i mladih iz subotičkih VIS-ova „Proroci“ i „Ritam vjere“ te somborskog VIS-a „Antunici“. U isto vrijeme je bila prigoda za osobnu svetu ispovijed. Molitvu krunice i svetu misu je animirao o. **Mato Miloš**, karmelićanin, vicepostulator kauze S.B. o. Gerarda.

U 18,30 sati započela je sveta misa koju je predvodio subotički biskup **mons. Ivan Péntzes** s dvanaesticom svećenika dok ih je još nekoliko bilo na raspolaganju za svetu ispovijed. Đakonsku službu na misi vršio je stalni **đakon Stipan Periškić** iz Bačkog Monoštora. Na početku sv. mise biskupa, svećenike i sve hodočasnike pozdravio je o. Mato Miloš u ime karmelskog samostana i svih karmelićana.

Prigodnu propovijed održao je **mons. Bela Stantić**, župnik subotičke župe Isusova Uskršnuća. On je najprije podsjetio na životni put o. Gerarda dok je u drugom dijelu propovijedi ukazao na brojne krjeposti tog jedinog kandidata za oltar iz Subotičke biskupije. Propovjednik je istaknuo duboko vjerničko iskustvo o. Gerarda zatim njegov pokornički i samoprijegorni život, njegov pastoralni rad osobito brigu za bolesnike i pokornike koje je rado ispovijedao, tako da su ga u Somobru nazivali „tješiteljem svake duše, a posebno bolesnika“. Za o. Gerarda „duše su skupe kao što je skup Isusov život“, podsjetio je propovjednik. Mons. Stantić je osobito istaknuo njegovo iskustvo sjedinjenja s Bogom u mističnim doživljajima. O tim doživljajima on je sam pisao u kronici karmelskog samostana u Somboru ali u trećem licu: „Bog je dao jednom od naših milost sjedinjenja“ a na drugom mjestu slično: „Bog je dao nekom od naših umnoženje sjedinjenja“. Navodeći misli o. Ante Stantića, dugogodišnjeg vicepostulatora u kauzi o. Gerarda, propovjednik je rekao: „Možemo s pravom zaključiti da cijeli Gerardov hod ide prema sjedinjenju s Bogom. Polazi od utjelovljenog Sina Božjega, bogati se bogatstvima Isusovih otajstava... U utjelovljenom Sinu Božjemu kuša Božju blizinu i sjedinjenje s Isusom. Njegova se duša susreće s Kristom kao zaručnica sa zaručnikom“. U tom smislu sam o. Gerard svjedoči: „U duši sam se zaručio, pa Zaručnika samo živom dušom mogu naći i s njime se sjединити! Što tijelo slabije koraca, duša se bolje penje na goru savršenosti kako bi vidjela i našla Zaručnika“. I zato o. Gerard „neprestano gleda Isusa, susreće ga, razgovara s njim i ugađa mu“, zaključio je propovjednik i upitao: „Trebalo li nam bolja preporuka da o. Gerarda Tomu zavolimo kao uzor i zagovornika na nebu?! Možda nismo čuli da je o. Gerard činio čudesu dok je bio na zemlji. To je samo privid, jer je njegov zemaljski život bio živo čudo sjedinjenja čovjeka i Boga na zemlji. Kao što je bio do zadnje stanice svoga života predan Bogu u službi i na slavu, tako sada s nebesa sigurno želi pomoći nama da to isto postignemo. Jer on se ni sam nije bogatio onim

što lopovi kradu ili moljac grize, nego se bogatio u Bogu. Neka i nama bude zagovornikom da se i naše sjedinjenje jednom ostvari što sigurno svi želimo. Prema Isusovim riječima: *Tržite najprije Kraljevstvo nebesko, a sve ostalo će vam se nadodati*, možemo biti sigurni kada po zagovoru o. Gerarda budemo tražili ono što je on tražio i postigao i u nama će se početi čuda događati. Zato vapimo: Slugo Božji, oče Gerarde, moli se za nas“.

Pjevanje na misi predvodili su članovi zbora Collegium musicum catholicum iz Subotice zajedno s mladima spomenutih VIS-ova i drugim članovima župnih zborova iz Sombora i Subotice. Tim združenim zborom ravnao je **Miroslav Stantić** a za orguljama je bio **mr. Kornelije Vizin**.

U prikaznoj procesiji uz darove za euharistijsko slavlje vjernici su prinijeli i novu slikovnicu posvećenu životu i djelovanju o. Gerarda za koju je tekst napisala **Katarina Čeliković**, ilustracije napravila **Ružica Miković - Žigmanov**, a pripremu na kompjutoru uradio **mr. Ervin Čeliković**. Umjetničku sliku koja prikazuje karmelićansku crkvu u Somboru prinijela je i darovala umjetnica **Ruža Tumbas** iz Subotice, svoj dar – ikonu Majke Božje – prinijele su grkokatoličke časne sestre Službenice Bezgrješne djevice Marije. Djeca su prinijela umjetničku sliku malog praškog Isusa rad Ružice Miković - Žigmanov.

Na kraju mise o. Mato Miloš je zahvalio svima na sudjelovanju u tom slavlju izrazivši radost da se širi štovanje S.B. o. Gerarda. Zahvalio je biskupu što vodi brigu o kauzi o. Gerarda podsjećajući da će biskupijska komisija morati odlučiti i o eventualnom čudu koje se dogodi po njegovu zagovoru. O. Mato je zahvalio i svim svećenicima što promiču štovanje o. Gerarda i s vjernicima mole za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Zahvalio im je također što šire među vjernicima i *Glasilo o. Gerarda* koje pomaže u upoznavanju njegova svetačkog lika i bilježi sva događanja vezana za promicanje njegove kauze.

Slavlje je završilo na grobu o. Gerarda molitvom za njegovu proglašenje blaženim i za uslišanje molitava po njegovu zagovoru koju je predmolio biskup Ivan Péntzes.

Slično slavlje održano je prethodni dan i na mađarskom jeziku. Misu je predvodio **mons. István Koncz**, prepozit i direktor kacerarije Subotičke biskupije u zajedništvu s priorom somborskog karmelićanskog samostana o. **Bernardinom Viznegom** i drugim svećenicima koji su došli sa svojim vjernicima na to slavlje. Prigodnu propovijed je održao **Karoly Szungyi**, župnik subotičke župe Rođenja BDM.

Duhovnu pripremu slavlja kako na mađarskom tako i na hrvatskom jeziku prenosio je Radio Marija Srbije.

Andrija Anišić

Devetnica u čast bl. Marije Petković

I ove godine Samostan sestara Kćeri Milosrđa, župa sv. Roka i dječji vrtić „Marija Petković“ priredili su devetnicu u čast svoje zaštitnice, odnosno suzaštitnice župe sv. Roka, bl. Marije Petković.

Svaku večer u 17 sati bila je pobožnost nadahnuta mislima bl. Marije Petković, a potom sv. misa i prigodna propovijed. Pobožnost su predvodile s. M. Bogdana, s. M. Suzana i župnik mons. Andrija Anišić.

Prvi dan devetnice bio je posvećen djeci i obiteljima. Svetu misu u 9 sati predvodio je mons. Marko Forgić, duhovni pomoćnik župe sv. Roka i duhovnik sjemeništa „Paulinum“. Ta misa je bila za djecu i obitelji. Na kraju mise djeca su izmolila molitvu u čast bl. Marije Petković, a potom je mons. Forgić podijelio poseban blagoslov obiteljima i djeci prema obredniku „Blagoslovi“. Poslije mise djeca su u kapeli bl. Marije Petković iskazivale počast njezinim moćima.

Misu u 17 sati prevodio je župnik mons. Andrija Anišić i prikazao ju za bebe i obitelji. Okupile su se obitelji koje su dobile djecu od prošle do ove devetnice a bili su u toj župi prisutni na blagoslovu trudnica u kolovozu prošle godine ili u ožujku ove godine. U prigodnoj propovijedi župnik je podsjetio na Blaženičinu veliku ljubav prema djeci. Poznata je njezina rečenica: „Za djecu bih i tisuću puta dala svoj život“. Marijina ljubav je bila osobito velika i djelotvorna prema napuštenoj i siromašnoj djeci. Ta istina potakla nas je da i mi svake godine posebno molimo za djecu i obitelji po Blaženičinu zagovoru i njima podjeljujemo poseban blagoslov, jer oni su budućnost Crkve i naroda.

Na dvije mise okupilo se oko sedamdeset djece među kojima je bilo petnaestak onih koji još nemaju godinu dana.

Ove godine devetnica je bila lijepo posjećena. U nastavku devetnice u pobožnosti prije mise molili smo kronicu uz meditacije bl. Marije Petković o pojedinim otajstvima. Molili smo također njezin Križni put kao i Litanije njoj u čast.

Svaki dan je imao drugu zajedničku nakanu. U danu posvećenom teškim bolesnicima i starim i nemoćnim osobama tridesetak osoba je primilo sakrament bolesničkog pomaza. Jedan dan je bio posvećen molitvi za duhovna zvanja, posebno u Družbi Kćeri Milosrđa. Molitvu i klanjanje za duhovna zvanja predvodila je s. Suzana. Toga dana poslije mise je bilo klanjanje do 24 sata. Sudionici devetnice su molili i za neplodne bračne parove da dobiju potomstvo, a molili smo i za misije i misionare te za promicanje nove evangelizacije a jedna misa bila je za duše u čistilištu. I ove godine imali smo Dan milosrđa kada smo skupljali darove za braću i sestre u potrebi. Tom prigodom prikupili smo dvadeset tisuća dinara.

U okviru devetnice vjernici župe sv. Roka hodočastili su u subotu u marijansko svetište „Bunarić“. Ondje su vjernici predmolili Kronicu s meditacijama radosnih otajstava prema

tekstovima bl. Marije Petković a ponijeli su sa sobom i sliku bl. Marije Petković s djecom, koja je ove godine bila zaštitni znak devetnice i blagdana.

Na blagdan bl. Marije Petković prije mise djeca iz subotičkog vrtića „Marija Petković“ izvela su s odgojiteljicama prigodni program prema slikovnici „Božji smiješak“ s. M. Jasne Crnković. Djeci i odgojiteljicama zahvalio je župnik mons. Andrija Anišić. On je ujedno čestitao sestrama i vrtiću „Marija Petković“ blagdan njihove zaštitnice a s ponosom je istaknuo da su on i župljani župe sv. Roka bl. Mariju Petković izabrali za svoju suzaštitnicu i zato tako radosno slave njezin blagdan kao „malo proštenje“. Uslijedila je sv. misa koju je predvodio vlč. Marijan Vukov, povjerenik za mlade Subotičke biskupije i novosadski kapelan. Uz njega su sv. misu slavili i župnik te preč. Josef Vogrinc i fra Zdenko Gruber.

U prigodnoj propovijedi vlč. Vukov je podsjetio da su djeca i siromasi bili najveća ljubav bl. Marije Petković i da je u ljubavi prema njima bila neumorna te da u brizi za njih nije pokleknula ni pred kakvim preprekama. Ta ljubav dovela ju je u Suboticu da traži pomoć za siromašne i gladne u Blatu, a ista ljubav ju je vodila i kad je poslala svoje sestre u dom za napuštenu djecu u kojem su sestre neumorno radile sedam godina. On je pozvao prisutne da se u svojim potrebama utječu u njezin zagovor jer postoje već brojna svjedočanstva o uslišanim molitvama.

U misnom slavlju sudjelovali su brojni štovatelji bl. Marije Petković iz Subotice kao i iz nekih okolnih župa kao i prijatelja sestara i vrtića „Marija Petković“. Pjevanje na misi su predvodili mladi iz VIS-a „Proroci“. Božju riječ su čitale i molitvu vjernika predmolile sestre Kćeri Milosrđa i odgojiteljice iz vrtića, a župnik je pročitao molitvene nakane koje su vjernici uputili Bogu po zagovoru Blažene Marije Petković, tako je činio i svaki dan devetnice, a tijekom devetnice vjernici su napisali preko stotinu nakana.

Na kraju mise predstojnica subotičkog samostana sestara Kćeri Milosrđa s. M. Bogdana Perić zahvalila je svim sudionicima devetnice i blagdana na sudjelovanju i na ljubavi prema bl. Majci Utemeljiteljici. Zahvalila je i svima koji su sestrama čestitali blagdan i župniku koji ustrajno promiče štovanje bl. Marije Petković. Usporedila je ljubav župljana župe sv. Roka i brojnih drugih štovatelja bl. Marije Petković s njezinim štovateljima u Južnoj Americi, koji su vrlo gorljivi.

Poslije sv. mise vjernici su iskazivali štovanje Blaženičinim moćima u njezinoj kapelici, a potom su slavje nastavili u župnom dvorištu, gdje su sestre i roditelji djece iz vrtića za sve pripremili „Agape“.

Andrija Anišić

Takmičenje risara

Tradicijska ručna košnja žita, jedna od manifestacija u okviru žetvenih svečanosti „Dužijanica 2012.“, održana je u subotu, 14. srpnja, na salašu Martina Gabrića na Gornjem Verušiću. Tom su prilikom proglašeni najbolji risarski parovi, a predstavljen je i obnovljeni autentični bunjevački salaš.

Tradiciju Bunjevaca-Hrvata u najboljem su oličili **Stipan Kujundžić** i **Ruža Juhas**, prvoplasirani risarski par. Za njima su se plasirali **Mario Dulić** i **Suzana Kovačević**, te **Perica Tikvicki** i **Emera Poljaković**.

Predsjednik Organizacijskog odbora Dužijance **Marinko Piuković** kaže kako je ovo najzanimljivija manifestacija pod okriljem subotičkih žetvenih svečanosti.

Vlasnik salaša, **Martin Gabrić**, kaže da je sve uređeno kako treba i da je veoma ponosan zbog toga.

„Ljubav je to i osjećaj vezanosti spram naših hrvatskih običaja, tradicije i kulture. To živi u meni. Željeli smo prikazati etno-salaš, pripremljen kako priliči. Trebalo je za to puno ra-

diti, i sve je završeno uz pomoć dvadesetak ljudi, koji su u mobu dolazili kako bismo posao dovršili na vrijeme.“

Pod vrelim suncem, u pravom risarskom ozračju, okupilo se više stotina posjetitelja, uz tridesetak risarskih parova, te gostiju iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Mađarske, koji su se za risarskog ručka (doručka) okrijepili domaćim kruhom, kiselnom i lukom.

Početak košnje zvonom je označio gradonačelnik **Mođest Dulić**. On je podsjetio da će „Dužijanica“ i dalje imati potporu Grada Subotice.

/Siniša Jurić/

Dužijanica u Starom Žedniku

Vjernici župe sv. Marka u Starom Žedniku zahvalili u nedjelju, 15. srpnja, Bogu za ovogodišnju žetvu i dar kruha. Svečanu euharistijsku gozbu predvodio je vlč. **Marijan Vukov**, u koncelebraciji s đurđinskim župnikom vlč. **Lazarom Novakovićem** i župnikom domaćinom preč. **Željkom Šipekom**.

Ove godine je izostala već ustaljena, trodnevna duhovna priprava, ali je tjedan uoči Dužijance bio ispunjen bogatim duhovnim sadržajem. U ponedjeljak 9. srpnja u večernjim satima, svečanom svetom misom proslavili smo blagdan suzaštitnice naše župe blažene Marije Propetog Petković, a župnik **Željko Šipek** u svojoj propovijedi nam je približio život i rad ove Božje službenice, koja je, u potrazi za kruhom za svoje siromahe, boravila i u ovim našim krajevima.

U srijedu 11. srpnja je, za područje naše župe, bilo cjelodnevno klanjanje, te smo pred Presvetim oltarskim sakramentom u molitvi i sabranosti imali priliku Boga častiti, slaviti, zahvaljivati za sve primljene milosti, a u večernjim satima je uslijedila sveta misa.

Petak 13. srpnja je bio milosni dan za našu župu! U predvečerje toga dana okupio se lijepi broj župljana na svetu isповijed, a na raspolaganju su pored našeg župnika bili još i **mons. Andrija Anišić** i vlč. **Lazar Novaković**. Svetu misu iste večeri, i prigodnu propovijed, održao je mons. Andrija Anišić. Nakon sv. mise uslijedilo je predstavljanje bandaškog para. Bandaš je **Mario Vojnić Zelić**, bandašica **Martina Kopunović**, mali bandaš je **Luka Beneš** a mala bandašica **Marijana Vojnić Hajduk**.

Na nedjeljnu svečanu misu djeca i mladi, obučeni u bunjevačku i mađarsku narodnu nošnju, svečano su ušli u crkvu gdje je pozdravnu recitaciju imala **Karolina Šarčević**, a zatim su kraljice otpjevale kraljičku pismu.

Prigodnu propovijed održao je predvoditelj ovog misnog slavlja vlč. **Marijan Vukov**, istaknuvši dvije veoma važne i nerazdvojne stvari u životu čovjeka, napose kršćanina: molitvu i zahvalnost. Kruna čovjekova rada treba biti molitva. Dužijanica je upravo zahvalna molitva i ona je utkana ne samo u naš narod i naše bunjevačke običaje, nego je utkana u svaku misnu žrtvu, naglasio je vlč. Marijan.

U prikaznoj procesiji mladi u narodnim nošnjama prinijeli su na oltar darove, među kojima je bila i ovogodišnja kruna, a **Tatjana Poljaković** je prigodnim razmatranjem popratila prinos darova uz prikladnu tamburašku glazbu. Gosti na misi bili su članovi orkestra Hrvatske glazbene udruge – Festival bunjevački pisama, koji su svirali pod ravnanjem **prof. Mire Temunović**. Orkestar je pratio naš VIS „Markovi Lavovi“, te oduševio vjernike ovim glazbenim spojem.

Ljubica Vukov

Proslavljena Dužijanca u Bajmoku

Svečanost Dužijance, kojom se proslavlja svršetak napornog žetelačkog rada risara i risaruša i zahvaljuje Bogu za novi urod pšenice, održana je u nedjelju, 15. srpnja, u crkvi svetog Petra i Pavla u Bajmoku.

Žetveno slavlje započelo je dolaskom sudionika žetvenoga slavlja odjevenih u svečane narodne nošnje. Predvođitelji risara i risaruša, bandašica **Ana Sabo Šipoš** i bandaš **Jasmin Blatnjak**, donijeli su sliku od slame, na kojoj su ove godine prikazani sveci po kojima bajmočka župa nosi ime. Svečanu svetu misu je predvodio mjesni župnik **vč. Zsolt Bendei**, koji je u svojoj propovijedi ukazao vjernicima na značaj molitve i svakodnevne zahvalnosti za Božju milost i darove.

Misno slavlje uljepšano je pjevanjem župnog zbora i mladih u narodnim nošnjama, koji su se ujedno, uoči Dužijance, redovito okupljali čistiti žito, kako bi ukrasili crkvu vijencima ispletanima od žita.

A kako mladi vjernici u Bajmoku čuvaju i svoju plesnu tradiciju, pokazali su nakon svete mise, kada su u dvorištu župe zaplesali neke od tradicionalnih bunjevačkih narodnih plesova, a žetveno slavlje nastavljeno je navečer, kada je, već uobičajeno održano Bandašicino kolo, u kojemu su se mladima pridružili i ostali mještani, kao i brojni ljubitelji žetvenih svečanosti.

Marija Matković

Dužijanca u Tavankutu

XXVII. saziv Prve kolonije naive u tehnicu slame Tavankut

Dvadeset i sedmi saziv Prve kolonije naive u tehnicu slame otvoren je 13. srpnja, u Galeriji Prve kolonije naive u tehnicu slame, u Donjem Tavankutu. Kolonija je trajala do 21. srpnja, kada je priređeno svečano zatvaranje.

Prigodom otvorenja kolonije članovi folklornog i tamburaškog odjela HKPD-a „Matija Gubec“, izveli su kulturno-umjetnički program, a brojni gosti imali su priliku pogledati i izložbu slika od slame, nastalih na prošlogodišnjem Sazivu. Među brojnim gostima, otvorenju ovogodišnje Kolonije nazočile su i organizatorice manifestacije „Vinkovačke jeseni“ **Ana Cvenić** i **Marija Maslov**, dok je Koloniju svečano otvorila direktorica pokrajinskog Zavoda za ravnopravnost spolova **Vesna Šijački**.

Sudionice ovogodišnje Kolonije bile su, uz Gupčeve slamarke, i njihove gošće iz Sombora i iz HKC-a „Srijem“ iz Srijemske Mitrovice. Svoj „zlatni“ rad slamarke su već tradicionalno započele na manifestaciji „Natjecanje risara“, a tijekom ostalih dana radile su u prostorijama tavankutske škole.

Svečani program u povodu završetka kolonije priredili su 21. srpnja članovi HKPD „Matija Gubec“ iz Tavankuta. U sklopu programa posjetitelji su imali priliku vidjeti izložbu radova s Radionice starih zanata, koja je 20. srpnja održana u Galeriji Prve kolonije naive u tehnicu slame, gdje su svoje umijeće u ručnoj izradi predmeta pokazali **Ivan Piuković** iz Subotice, koji je demonstrirao izradu zvečki, potom Ekološki forum žena iz Starog Žednika koji se predstavio tradicionalnim vezom – šlingom, članice Slamarske sekcije HKPD-a „Matija Gubec“ iz Tavankuta pokazale su rad u tehnicu slame, a obučar **Vlado Kuntić** iz Sombora prikazao je način izrade muških čizama i papuča od kože.

Prilikom zatvaranja Kolonije predstavljeni su ovogodišnji bandaš i bandašica – **Anita Kolar** i **Tomislav Tumbas**, kojima je uručena kruna od slame koju, kao simbol tavankutske Dužijance, svake godine izrađuje voditeljica slamarske Kolonije **Jozefina Skenderović**.

Saziv Prve kolonije naive u tehnicu slame zatvorio je predsjednik HKPD-a „Matija Gubec“ **Ladislav Suknović**, izrazivši zadovoljstvo odzivom sudionica ovogodišnje Kolonije, čiji se rad, kako je najavio, u narednom razdoblju planira još više promovirati kroz različite projekte.

Tijekom večeri upriličena je i projekcija filma redateljice **Branka Ištvančića** „Od zrna do slike“, koji je ovom prilikom premijerno prikazan u Tavankutu, gdje je i snimljen veliki dio ovoga dokumentarca o umjetnosti u tehnicu slame. Podrijetlom Tavankučanin, Branko Ištvančić kaže da mu je inspiracija za film, koji je posvetio svojim roditeljima, bilo njegovo rodno mjesto, koje je nadaleko poznato upravo po slikama od slame. „Najveće svjetske institucije za slamu, kojima sam prosljeđio svoj film, reagirale su sjajno i odlučile 2014. godine održati Svjetski festival slame u Tavankutu, gdje bi se okupilo desetak najvećih svjetskih stručnjaka za umjetnost u tehnicu slame“, ističe Branko Ištvančić.

Svečano misno slavlje

U znak zahvale Bogu za urod pšenice, u Tavankutu je 22. srpnja održana Dužijanca, koja je započela svečanim misnim slavljem u crkvi, gdje se okupilo mnoštvo vjernika, kao i djece i mladih u narodnim nošnjama, predvođeni bandašem i bandašicom.

Misno slavlje predvodio je **vč. dr. Marinko Stantić**, koji je u prigodnoj propovijedi naglasio važnost prepoznavanja Božjih darova, na kojima bi, kako je istaknuo, vjernici trebali svakodnevno zahvaljivati. Proslava svršetka žetve nastavljena je navečer uz ples i pjesmu u već tradicionalnom Bandašicinom kolu.

M. Matković

Lemeška Dužijanica

Malom duhovnom pripremom odnosno sakramentom ispovijedi, u četvrtak 19. srpnja, započela je lemeška Dužijanica, koja tradicionalno traje četiri dana.

Ove je godine domaćin bio HBKUD „Lemeš“, organizator savjet Mjesne zajednice, a pokrovitelj tj. financijska sredstva osigurana su iz IPA programa prekogranične suradnje s EU.

U petak u velikoj dvorani Mjesne zajednice otvorena je izložba ručnih radova, a u večernjem programu ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata **Tomislav Žigmanov** je održao predavanje o Godini hrvatskih velikana u Vojvodini, kao i o znamenitim Lemešanima. Nakon toga predstavljena je najnovija knjiga „Lira naiva 2012“. Stihove pjesnikinja **Mariške Pravdić**, **Ivane Petković** i **Lucie Knezi** čitali su novi bandaši i bandašice kao i **Marija Kovač**, članica recitatorskog odjela.

U subotu na malom sportskom terenu priređen je kulturno umjetnički program u kojem su sudjelovali gosti iz Mađarske, KUD „Bacsbokod“ iz Bikića, djevojački zbor „Musica viva“ iz Lemeša i naravno domaćini HBKUD „Lemeš“. Po starom običaju, predstavljeni su ovogodišnji nositelji Dužijance: veliki bandaš **Dario Brkić**, velika bandašica **Marta Tošaki**, mali bandaš **Mladen Brkić** i mala bandašica **Kristina Kemelj**. Prisutnima se obratio predsjedavajući Mjesnog savjeta **Aleksandar Vidaković** i predstavio IPA projekt. Potom su nastupile zvijezde večeri, tamburaški sastav „Garavuše“ iz Kutjeva koje su osvojile srca publike.

Centralni događaj Dužijance bio je u nedjelju popodne, na svečanost svetom misi zahvalnici u mjesnoj crkvi Rođenja blažene djevice Marije koju je predvodio župnik iz Telečke **Arpad Pastor**, a koncelebrirali su župnik iz Berega **Davor Kovačević**, župnik iz Bacsbokoda **Gabor Pata**, đakon **Stipan Periškić** i domaći župnik **Antal Egedi**. Misno slavlje su uveličali svojim pjevanjem dječji crkveni zbor uz pomoć pjevača HBKUD „Lemeš“ predvođeni **Melindom Batalo**. Nakon svete mise molitvom kod križa vjernici su zahvalili Bogu na obavljenoj žetvi.

Predvođeci povorku do Mjesne zajednice, bandaš i bandašica su predsjedniku MZ **Aleksandru Vidakoviću** predali blagoslovljeni kruh i krunu. U dvorištu Doma kulture odigrano je bandašičino kolo, a slavlje je nastavljeno u velikoj dvorani Doma kulture. Članovi HKPD „Silvije Strahimir Kranjčević“ iz Berega priredili su kratak program. Uz večeru i muzički sastav „Zlatni zvuci Sombora“ nastavljeno je druženje.

Lucia Knezi

Podunavski Šokci Gospinim tragovima

Izaslanici udruga šokačkog Podunavlja, UG „Tragovi Šokaca“ i HKUPD „Mostonga“ iz Bača, KPZH „Šokadija“ iz Sonte, UG „Urbani Šokci“ iz Sombora i HKPD „Silvije Strahimir Kranjčević“ iz Bačkog Brega boravili su u nedjelju, 15. srpnja, u Tuzli.

Riječ je o godišnjem susretu s franjevcima tuzlanskog samostana, koji se održava svake godine nakon realizacije zajedničkog projekta obilježavanja 320. obljetnice doseljavanja Hrvata Šokaca iz Gradovrha u Bač i okolice „Tragovi Šokaca od Gradovrha do Bača 1688 – 2008“. Ovogodišnji susret podudario se i s još jednim

slavljem domaćina. Na platou ispred župne crkve sv. Petra i Pavla svečano je proslavio svoju mladu misu **fra Željko Nikolić**. Susret se podudario i sa smjenom gvardijana franjevačkog samostana u Tuzli. Odlazeći, **fra Zdravko Anđić**, dušom i srcem odan realiziranom projektu, ostavio je za sobom neizbrisiv trag u vidu pisanih doprinosa rasvjetljavanju dijela prošlosti podunavskih Hrvata Šokaca i njihovih godišnjih susreta u Tuzli i Baču. Novoimenovani, **fra Mario Divković**, vrlo je aktivno sudjelovao u projektu, a obećao je i nastavak suradnje. „Naša dosadašnja suradnja s udrugama šokačkog Podunavlja bila je uzorna. Puna srca dolazili su na svoja pra-ognjišta, otvorena srca smo ih dočekivali, s radošću

smo odlazili na njihova nova ognjišta. Vjerujem da ćemo ovu suradnju unaprijediti i u budućnosti se još tješnje povezati.“ – rekao je pater Mario. Poslije svečanoga ručka kojega je priredila obitelj mladomisnika, gosti iz Bačke su u pratnji fra Zdravka Anđića i **fra Josipa Bošnjakovića** posjetili crkvu Rođenja Blažene Djevice Marije u naselju Soline. U znak sjećanja na zajednički projekt iz 2008. godine, na oltar ove crkve u gradnji položili su ploču od crnoga mramora s napisom „Majko naše prošlosti budi majka naše budućnosti – 1688 –

2008 – Hrvati Šokci bačkog Podunavlja“. Toplim riječima bačkim Šokcima se zahvalio pater Zdravko Anđić. „Kad netko napravi veliku stvar, jednostavno kažem, poput sv. Franje – nismo ništa učinili, polazimo ispočetka. Jako je važno što smo uspjeli sačuvati sjećanje da Šokci s obiju strana Dunava nisu zaboravili odakle po-

tiču i tko su i što su, što smo ih doveli na njihova stoljetna ognjišta. Bez obzira na moj odlazak na novu dužnost, vjerujem da će moja subrača predvođena novim gvardijanom fra Mariom Divkovićem punim srcem nastaviti započeto“ – rekao je pater Zdravko na ispraćaju dragih mu gostiju iz šokačkog Podunavlja.

Ivan Andrašić

Proslavljen blagdan Gospe Karmelske u Somboru

Subotički biskup Ivan Pénzes predslavio je sveto misno slavlje na blagdan Gospe Karmelske 16. srpnja u karmelićanskoj crkvi u Somboru, uz koncelebraciju svećenika subotičke biskupije.

Karmel u Somboru od svih samostana Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa ima najdužu tradiciju i ova se svetkovina uz svečanu procesiju najsvetčanije slavi u Somboru.

U nadahnutoj povijesti, provincijal o. Vinko Mamić želio je približiti svetu Mariju nama ljudima, ističući kako je ona bila jedna od nas.

„Marija se slavi pod raznim nazivima i ti nazivi govore nešto o njoj. Tako nam osnovni naziv Majka Božja govori o njezinom dostojanstvu, Kraljica Anđela – kako je uzvišena iznad svega stvorenog, Prečista Djevica – govori o njezinom dostojanstvu kao ljudskom biću, o njezinoj čistoći pred Bogom i pred ljudima. Majka Dobrog Savjeta je još jedan naziv, jer ona nas savjetuje i njezin je savjet uvijek dobar. Gospa Lurdska i Gospa Fatimska nazivi su koji nas vode u Francusku i Portugal i govore o njezinoj skrbi, jer ona s neba

silazi kad je potrebno i brine se za nas. Što nam govori naziv „Gospa Karmelska“? Doziva nam u svijest brdo Karmel koje je u Izraelu i doziva nam u svijest Mariju kao ženu koja je tamo živjela. To je njezina domovina, tamo je rođena i tamo je odrasla. Doziva nam u pamet jednu djevojku, jednu od nas, jednu kao što smo mi“, rekao je o. Vinko Mamić.

Na kraju svečane svete mise o. Zlatko Žuvela je zahvalio biskupu, svećenicima i đakonu, bogoslovima Subotičke biskupije i bogoslovima provincije koji su imali trodnevnicu i duhovnu obnovu pred ovu svetkovinu. Zahvalio je i predstavnicima državnih i općinskih vlasti, kao i svima koji tradicionalno sudjeluju u ovome slavlju oblačeći bunjevačku i šokačku nošnju.

„Time se uljepšavaju naša liturgijska slavlja, daje im se ton plemenite tradicije i povezanosti s našim precima koji su u svoje vrijeme zajedno slavili našu majku i Kraljicu Karmela. Nemojmo dozvoliti da taj lijepi običaj nestane iz naših slavlja, iz naše crkve“, istaknuo

je otac Zlatko. On je zahvalio i brojnim vjernicima, hodočanicima, crkvenom pjevačkom zboru mladih i starijih zduženima sa zborom crkve Presvetog Trojstva u Somboru, svima koji su pomogli oko uređenja i kićenja karmelske crkve, članovima Karmelskog svjetovnog reda, kao i svim dobročiniteljima.

Zlatko Gorjanac

Prva pričest i krizmanje u Plavni

Svetkovina Rođenja Ivana Krstitelja, u nedjelju 24. lipnja, ostat će u župi sv. Jakova u Plavni trajno zabilježena po osmom pohodu ovome mjestu subotičkoga biskupa mons. dr. Ivana Pénzesa, koji je tom prigodom tijekom sv. mise podijelio sakrament svete Potvrde petnaestorici krizmanika, a na istom misnom slavlju pristupilo je Prvoj pričesti i četvero vjeroučenika.

Svetu misu predvodio je biskup Ivan u zajedništvu s mr. Mirkom Štefkovićem, vlč. Josipom Kujundžićem te domaćim župnikom Josipom Štefkovićem. Prvoj pričesti ove su godine pristupili: Luka Šimić, Ksenija Križan, Mateo Andrić i Valentino Pete, a pečatom dara Duha Svetoga obilježeni su: Antonija Bartulov, Marina Bartulov, Nađa Andrić, Biljana Ivanović, Andrea Štajgmajer, Dajana Pakledinac, Marina Marijanov, Ines Krstin, Ivan Džanić, Vedran Džanić, Davor Vašina, Nedeljko Nikolin, Josip Nikolin, Ivan Išiković i Mateo Pete.

Na koncu svete mise biskup je zahvalio svima koji su pridonijeli ovom slavlju, kao i roditeljima i kumovima na suradnji oko pripreme krizmanika i prvopričesnika pozvavši ih pritom, da ih ubuduće od-

govorno prate svojim molitvama i vlastitim primjerom. Zadaća naših krizmanika i njihovih roditelja bit će tek onda potpuno ispunjena ako oni nastave ići redovito u crkvu, a svoju vjeru nastoje primjenjivati u svom svagdanjem životu i aktivnim djelovanjem u župnoj zajednici.

Pjevački zbor HKUPD-a „Matoš“, kome su se pridružili i drugi vjernici, i ovoga je puta svojim pjevanjem uljepšao misno slavlje.

Zvonimir Pelajić

Hodočastili smo na Bunarić

Po želji novog upravitelja našega marijanskog sve-tišta „Bunarić“, mons. Slavka Večerina, od ove godine ponovno pojedine župe subotičkih dekanata mogu or-ganizirati župna hodočašća. Prema rasporedu, 7. srp-nja hodočastila je župa sv. Roka.

Tridesetak odvažnih hodočasnika krenulo je pješice u 8 sati na Bunarić, a ostali na različite načine, najviše autima. Bu-dući da je ovo hodočašće palo u de- vetnicu bl. Marije Petković, dio su- dionika devetnice obavio je pobož- nost u čast bl. Marije Petković u Sve- tištu. Prije mise molili smo kronicu s razmatranjima o radosnim otajstvima koje je napisala Blaženica. Sv. misu je predvodio upravitelj Svetišta koji je održao i prigodnu propovijed. S njim u zajedništvu bio je i župnik župe sv. Roka mons. **Andrija Anišić**.

Na kraju svete mise mons. Ve- čerin je zahvalio hodočasticima iz župe sv. Roka, osobito onima koji su na čelu sa župnikom, stvarno hodo- častili, tj. došli pješice u Svetište. Mons. Anišić je uzvratio zahvalom upravitelju Svetišta na obnavljanju župnih hodočasnika te je okupljene vjernike iz drugih župa upoznao s

likom bl. Marije Petković i sadržajem devetnice njoj u čast u župi sv. Roka i pozvao ih na proslavu njezinog blagdana koji je bio 9. srpnja.

Upravitelj Svetišta blagoslovio je djecu i podijelio im pri- godne sličice a svim hodočasticima molitvu za svećenike sv. Ivana Vianneya.

Hodočasnici župe sv. Roka načinili su za uspomenu za- jedničku fotografiju, a neki su ostali još neko vrijeme u Sve- tištu u molitvi i u druženju sa željom da iduće godine ponovno hodočaste ali i još bolje osmisle vlastiti program prije i poslije mise. /Zv/

Zavjetni dan i primanje sakramenta krizme u Sonti

Župa sv. Lovre u Sonti svečano je proslavila svoj **Zavjetni dan, ali i primanje sakramenata Prve pričesti i krizme.**

Koračajući trago- vima svojih predaka, vjernici Sonte trude se zavjetni dan župe Pre- sveto Srce Isusovo oživ- ljavati svojom pobož- nošću. Stariji na mlađe naraštaje prenose značaj tog dana i na taj način čuvaju svoju tradiciju. Kroz cijeli mjesec poslije sv. Mise pjevali smo lita- nije Srcu Isusovu sa zav- jetnom molitvom puka. Ove je godine na blag- dan bila i sv. Misa u 8 sati na mađarskom je- ziku te smo na taj način pokušali obnoviti tradi- ciju – naime, na ovaj blagdan dolazili su ho- dočasnici iz Svilojeva. Sv. Misu na mađarskom jeziku pred- vodio je vlč. **Károly Orczik**, župnik iz Svilojeva a s njim je suslavio domaći župnik vlč. **Dominik Ralbovski**. Na sv. Misi

je pjevao zbor iz Svilojeva i to je uljepšalo ovo svečano slavlje, na kojem se okupio lijepi broj kako hodočasnika tako i vjer- nika iz naše župe.

Svečana sv. Misa u 10 sati bila je na Kalvariji, koju je predvodio župnik iz Telečke vlč. **Arpad Pasztor** u koncele- braciji s domaćim župnikom. Ulazna procesija u narodnoj noš- nji s barjacima, uvodna recitacija, pjevanje župnog zbora, či- tanje odraslih čitača, velik broj prisutnog puka samo je poka- zalo koliko je doista

doista značajan ovaj dan za vjernike iz Sonte. Ci- jela svečanost je zavr- šila pjevanim lita- nijama pred Presvetim i zavjetnom molitvom puka.

Sakrament sv. Potvrde primila su 24. lipnja 32 vjerouče- nika osmog razreda i nekoliko odraslih. Sa- krament Potvrde je podijelio mons. **Slav- ko Večerin**, gene- ralni vikar Subotičke biskupije. Za ovu sve- čanost pripremala se cijela župna zajed- nica, vjeroučenici kroz pouku u školi i na župi, roditelji kroz predavanja, a ostali su nas molitveno pratili.

Kristina Ralbovski, katehistica

Uspomena na Svetu Krizmu

Sonta 24.06.2012.

Slavlje prezbiterskog ređenja u Srijemskoj Mitrovici

Na svetkovinu Rođenja svetog Ivana Krstitelja 24. lipnja, svečanim misnim slavljem u katedrali-manjoj bazilici sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici, polaganjem ruku i posvetnom molitvom srijemskog biskupa Đure Gašparovića sveti red prezbitera primio je Željko Štimac, đakon Srijemske biskupije.

Slavlje su uzveličali svećenici Srijemske biskupije, rektor Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu Ivan Čurić, prefekt Ivan Andrić i duhovnik Bože Radoš te grkokatolički svećenici u Srijemu i brojni vjernici. Također su bili nazočni i đakoni Đakovačko-osječke nadbiskupije koji će biti zaređeni za svećenike u Đakovu. Na početku mise biskup

Gašparović je pozdravio sve sudionike i uveo u slavlje svetkovine Rođenja svetog Ivana Krstitelja i prezbiterskog ređenja, rekavši kako je ono veliki dar i vrlo odgovorni stupanj službe na koji će on biti uzdignut. *On je toga svjestan, on se za to spremao. Bit će okrijepljen darom Duha Svetoga i tako će se uključiti u službu riječi u naviještanju, u službu oltara u posvećivanju, upravljanju u ljubavi vjernicima s kojima će i za koje će raditi*, rekao je biskup u homiliji, dodajući da je svaki čovjek, nadasve kršćanin, pozvan od Gospodina u Crkvi po poslanju ostvariti vlastiti poziv na službu Kraljevstva Božjega. Nakon popričesne molitve je prelat **mons. Eduard Španović**, župnik, dekan i generalni vikar, čestitao novom svećeniku i svim članovima prezbitarija Srijemske crkve. Slavlje prezbiterskog ređenja je organizirao i pripremio župni vikar župe svetog Dimitrija, đakona i mučenika vlč. **Mario Paradžik** sa suradnicima.

Tomislav Mađarević

Đakoni na duhovnim vježbama u Petrovaradinu

Đakoni Đakovačko-osječke nadbiskupije: Josip Matas, Josip Kešinović, Josip Levaković, Drago Marković, Davor Tomić i Mario Lešić; đakoni Požeške biskupije: Nikola Legac, Ivica Bošnjak, Josip Homjak, Tihomir Bilašić i Ivan Certić te đakon Srijemske biskupije Željko Štimac, boravili su od 14. do 19. lipnja na duhovnim vježbama u Petrovaradinu u prostorijama Biskupskog ordinarijata Srijemske biskupije.

Duhovne vježbe vodio je **mr. Bože Radoš**, duhovnik Bogoslovnog sjemeništa i profesor na KBF-u u Đakovu.

Program petodnevnih duhovnih vježba je bio tako organiziran da se đakoni duhovnim vježbama izdvoje iz svakodnevnih događanja, da kroz molitvu, šutnju i promišljanje se pripremaju za sveti red. U okviru ovih duhovnih vježba đakoni su sudjelovali u hodočašću desetak kilometara do svetišta Gospe Snježne na Tekijama u Petrovaradinu.

Tomislav Mađarević

Zavjetni dan u župi Petrovaradin 3

Vjernici župe sv. Roka u Petrovaradinu proslavili su 21. lipnja svoj zavjetni dan na spomendan svetog Alojzija Gonzage, redovnika. Euharistijsko slavlje predslavio je srijemski biskup Đuro Gašparović zajedno s dekanom petrovaradinskog dekanata preč. Tomislavom Kovačićem, župnikom preč. Markom Lošom, preč. Stjepanom Klaićem, župnikom u Indiji, vlč. Stjepanom Barišićem, župnikom župe Petrovaradin 2, vlč. Ivanom Rajkovićem, župnikom župe Srijemski Karlovci i vlč. Dušanom Milekićem, župnikom župe Novi Banovci.

Okupljenim vjernicima biskup je prikazao svetog Alojzija Gonzagu kao uzor vjere i molitve, te svećeničkog i redovničkog života, osobito u Godini svećeničkoga i redovničkog poziva u Srijemskoj biskupiji i Godini vjere. *Ne smijemo molitvu isključiti iz svoga života*, rekao je biskup. *Vjerovati, a ne moliti, bilo bi doista čudno i neprimodno. Ispravni odgoj za molitvu nije ništa nametnuto. Prava molitva izlazi iz srca koje vjeruje. Alojzije je veoma mnogo molio, a to znači da je imao veoma proživljenu vjeru koja mu je preko molitve približavala Božju stvarnost i s kojom je nastojao biti u trajnome dodiru.*

Prije 200 godina zavjetni dan se slavio na spomendan svetih Sebastijana i Fabijana zajedno sa župom svetog Jurja, mučenika u Petrovaradinu 1, dok se nisu dogodile okolnosti da je tuča četiri puta zaredom udarila po usjevima ove župe. Tako su 1815. godine vjernici Svetog Roka, hodočasnika, s tadašnjim župnikom odlučili imati svoj zavjet i zavjetovali se svetom Alojziju Gonzagi. Kasnije je i župa Uzvišenja svetog Križa u Petrovaradinu 2 izabrala svoj zavjetni dan na svetkovinu Presvetog Srca Isusova. /Tomislav Mađarević/

Proslava Dana državnosti R. Hrvatske u Zemunu

Župljani zemunske župe 24. lipnja na svečani su način obilježili Dan državnosti Republike Hrvatske. Dan ranije u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije slavljen je sveta misa koju je predslavio p. Vinko Maslač, župnik crkve sv. Petra iz Beograda. Koncelebrirali su p. Filip Karadža, župnik crkve sv. Antuna iz Beograda, p. Leopold Rochmes, katedralni župnik iz Beograda i domaći župnik Jozo Duspara.

Na samom početku mise, preč. Jozo pozdravio je sve nazočne, a posebno predstavnike Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu na čelu s veleposlanikom **Željkom Kuprešakom**. Prepuna crkva koju je s puno ljubavi i ukusa kao i puno puta do tada okitila s. **Ozana**, doprinijela je sveukupnom svečanom ugođaju. Zbor Svete Cecilije, koji je vrijedno radio na pripremi programa za ovu prigodu, zasigurno je također dao svoj pečat ovom euharistijskom slavlju. Snažna poruka o značaju prepoznavanja istinskih životnih vrijednosti koju je u svojoj homiliji pater Vinko želio prenijeti župljanima, nikoga nije ostavila ravnodušnim. Nakon svete mise uslijedio je kratki program

koji su pripremili članovi Društva hrvatske mladeži Zemuna. Odjeveni u tradicionalnu hrvatsku nošnju na sažet i interesantni način kroz prikladni tekst približili su nazočnima put koji je Hrvatska skupa sa svojim narodom prešla od najranijih dana svoje povijesti do suvremenog doba. Nakon toga su iznimno talentirani mladi, **Aleksandar Pantelić**, **Višnja Dimitrijević** i **Vanja Biserčić** izveli nekoliko prikladnih pjesama uz klavirsku pratnju Tee **Hadžibegović**. Druženje je potom nastavljeno u crkvenom dvorištu.

Danijela Lukinović

Irig: Od hodočašća do Prve pričesti

U iriškoj Srpskoj čitaonici župnik **Blaž Zmaić** nazočio je uz brojne goste 24. svibnja predstavljanju knjige Radovana Popovića „MIHIZ – Odgonetanje jednog života“. Dok su vjernici srijemskih župa 26. svibnja zajedno sa svojim biskupom i svećenicima hodočastili na tradicionalno hodočašće u Mariju Bisticu, župnik je u Đakovu nazočio „zlatnim jubilejima“ 11 časnih sestara Svetoga križa, među njima i njegove zemljakinje **č. s. Božidarke Birtić** iz Starih Perkovaca (RH). Svetkovinu Duhova, 27. svibnja, slavila je naša filijala Dobrodol kao svoj crkveni god. Uz goste i domaće misu je predslavio domaći župnik, koji u propovijedi naglašava događaj novoga govora – materinjeg jezika: jezika Duha Svetoga, a Crkva uvažava sve bogatstvo kultura, jezika i mišljenja. Ističe odgovornost kršćana da snagom Duha mijenjamo svijet: promičući mir i ljubav. Župnik je 28. svibnja bio u posjetu kući pokojnog **Marka Kiuka** (77) da bi sutradan uz dva igumana Grgeteka u Irigu nazočio ukopu **Jove Lekića** (71), pravoslavne vjere. Na spomendan Pohoda BDM, zadnjega dana mjeseca svibnja i krunice, sahranjujemo uz veliki broj rodbine i prijatelja **Mariju Mikulinac** (66). U velikom broju okupili smo se 2. lipnja na misi za ovu pokojnicu s pozivom da se približimo Bogu, da produbimo svoj odnos s Kristom, da živimo iz naše radosti s Bogom. Rijetkost je da se doživi nedjelja Trojstva 3. lipnja uz 85. rođendan našega vjernika **Ante Antolovića**, najvećeg dosadašnjeg darovatelja naše crkve, kad se s njim okupe tri sina i kćerka. Sjetili smo se i majke **Jele** i prikazali svetu misu u Vrdniku. Župnik je 4. lipnja nazočio redovitoj mjesečnoj duhovnoj obnovi za srijemske svećenike u Beški, koju je vodio **o. Károly Hármáth** na temu: Nemir, briga i mir. Uz mnoštvo vjernika, domaće i brojne goste iz Štitara, i prognanih Slankamenaca u RH, 9. lipnja župnik je nazočio proslavi 150. godišnjice župe i župne crkve u Novom Slankamenu. Slavlju sa svetom misom koju je predslavio srijemski biskup **mons. Đuro Gašparović** sa srijemskim sve-

ćenstvom i iz RH, prethodila je akademija mladeži u narodnim nošnjama s djecom ispred oltara i zajedničko druženje u obnovljenom Hrvatskom domu. Navečer istoga dana, na poziv crkve općine i predstavnika MZ, župnik se odazvao donatorskoj večeri u hotelu Termal-banja za obnovu hrama sv. Nikole u Jasku. Desetu nedjelju kroz godinu, 10. lipnja, slavimo u župi i filijali s biblijskim pitanjem: Gdje si čovječe?, te pokušavamo dati odgovor: čovjek ne želi nositi grijeh, krivnju i od svega se mogu sakriti ali od jednog nikada, ne od Boga! U tome je sva bijeda i veličina čovjeka. Na spomendan sv. Barnabe apostola 11. lipnja bila je proljetna korona Srijemsko-mitrovačkog dekanata, koja nas je okupila u Godini molitve za svećenička i redovnička zvanja u Srijemskoj biskupiji. U tom ozračju i uz zaziv Duha Svetoga i službu riječi, koju uvijek priprema i vodi iriški župnik **Blaž Zmaić**, predavanje o pozivu u svećeništvo održao je rumski župnik **vlač. Željko Tovoilo**. Na blagdan sv. Antuna, 13. lipnja, župnik je najprije bio na proštenju u Nikincima, a u večernjim satima slavljen su svete mise u Vrdniku (za pok. **Andriju** i **Lucu Karačić**) i u Irigu (za zdravlje obitelji **Đeveljekaj** iz Zagreba). U Irigu je 14. lipnja slavljen sveta misa za pokojnog **Petra Vukosavića**, uz goste iz Beograda. Na svetkovinu Srca Isusova, 15. lipnja, župnik je u propovijedi naglasio kako je Srce Isusovo otvoreno srce, potičući sve na propitivanje kako je naše, uz zaključak: *kakvo mi je srce takav sam čovjek!* Sutradan, 16. lipnja, na svetkovinu Bezgrješnog Srca Marijina, župnik je u homiliji istaknuo kako je njeno srce otvoreno za neobične planove Božje, u koje smijemo i mi položiti sve radosti i brige, strahove i nade. U ovim danima župnik kao vjeroučitelj sudjeluje na sjednicama u OŠ Irig. Jedanaesta nedjelja kroz godinu, 17. lipnja, bila je veliki dan za župu: uz svete mise slavljen je i Prva pričest. Prvu pričest u Irigu primile su **Andrijana** i **Andrea**, uz nazočnost njihovih učiteljica **Dragane** i **Nevene** te gostiju iz Zagreba i Dugog Sela. U Vrdniku je Prvu pričest primio **Daniel** s prigodnim programom sve djece, a uz poruku nedjelje i pitanje župnika mora li Crkva biti velika, uz odgovor da sve mora početi maleno: sijati – dati da raste – žeti. /f. f./

Spomendan sv. Ivana Krstitelja u Ečki

Blagdan svetoga Ivana Krstitelja 24. lipnja proslavljen je svečano u crkvi u Ečki, gdje su se okupili vjernici iz Ečke te iz susjednih sela, naročito iz Lukinog sela i Mužlje, kao i predsjednici crkvenih odbora iz Lukinoga sela, Beloga Blata i Mužlje.

Iz Lukinoga sela je zajedno s pjevačima došao požrtvovni kantor i bogoslov **Alen Palatínus**, koji su Božju službu uzveličali svojim divnim pjevanjem, a u čemu je sudjelovao i kantor **Saša Fogaraši**. Misno slavlje predslavio je te propovijedao na hrvatskom i mađarskom jeziku umirovljeni protonotar **msgr. Jenő Tietze**. Koncelebrirali su salezijanci **Stanko Tratnjek** i **Janez Jelen**. Prvo čitanje i prošnje je čitao umirovljeni kantor **István Fodor**, a drugo čitanje na hrvatskom kantor Saša.

U svojoj propovijedi, msgr. Tietze se osvrćući na otvorenost Božjoj volji Zakarije i Elizabete, za koje je rođenje Ivana Krstitelja bio poseban te izvanredan Božji dar, istaknuo kako je zapravo svako dijete Božji dar i svako dijete mora biti primljeno sa strane roditelja, rođaka i znanaca sličnom ljubavlju kao što je bio primljen Ivan Krstitelj. *Djetetov život naime ne počinje tek rođenjem, nego začecem. To se vidi već iz biblijskog izvještaja, da je Elizabetino dijete zaigralo u majčinoj utrobi,*

kada ju je posjetila Marija, koja je pod srcem također nosila Krista Spasitelja, rekao je propovjednik. Radost koja je zavládala među rođacima, prijateljima i susjedima kada je rođen Ivan, trebali bi pratiti rođenje svakoga djeteta, zaključio je propovjednik, dodavši da treba vjerovati Bogu kada nam govori po svetom pismu, učenju svete Crkve, ali i po našim nutarnjim nadahnućima. Poslije blagoslova svećenici te predstav-

nici susjednih crkvenih općina počašćeni su ručkom u mužljanskom internatu Emaus.

Janez Jelen

Pet zlatnih jubileja u Mužlji

Četiri bračna para koja slave svoj zlatni jubilej, okupila su se u župnom dvoru u Mužlji, gdje su ih „vikendaši“ uresili ružama, nakon čega su u procesiji krenuli u crkvu. Samo dan ranije, još jedan bračni par proslavio je također svoj zlatni jubilej.

Ovogodišnji jubilarci koji su se prisjetili svojega „da“ i u crkvi bili su: **Lajos i Rozália Bíró, Zoltán i Mária Kenderesi, Mihály i Ilona Barta, József i Ilona Steigerwald i Ferenc i Irén Udvari**. Svadbenu koračnicu na samom početku odsvirala je **prof. Márta Rontó** uz pjevanje crkvenog mužljanskog zbora, a sudjelovao je i kantor **Saša Fogaraši**. Poslije pjesme je **Ernő Kovács** pozdravio nazočne. *Zajedno ste proživjeli mnogo lijepih trenutaka – ali i mnoge kušnje i žalosti. Sve teškoće ste lakše podnijeli, jer ste ih zajednički nosili. Zajednički noseći križ života, pomažući jedan drugomu ali i djeci i unučadi, doći ćete jednom u nebeske radosti,* rekao je Kovács. Čitanja su čitali članovi vikendaša **Márton i Angéla Sándor**.

Na staroj mužljanskom rukom rađenoj zidnoj tkanini su bila izvezena dva goluba među uobičajenim cvjetovima. Nad njima su bile uvezene značajne riječi: „Egyetértés, szeretet – vezéreljen tégedet!“ – „Razumijevanje i ljubav neka te vode!“ U tom duhu je tekla propovijed salezijanaca **Zoltána Varge** koji je naglasio da je velika Božja milost – pogotovo u današnja čudna i nasilna vremena – da muž i žena ustraju u zajedničkoj ljubavi, da primaju djecu iz Božjih ruku kao veliki dar – i da ih uzgajaju u dobre kršćane i poštene građane. *Za to su dakako potrebna i sredstva, koja nam sveta Crkva preporučuje te obilato dijeli: nedjeljna sveta misa, redovito pristupanje svetoj ispovijedi i pričesti, a kod kuće svagdanja molitva,* istaknuo je propovjednik. Na kraju svete mise priređeno je zajedničko druženje u župnom dvoru.

Janez Jelen

Petrovo u Staroj Binguli

U crkvi sv. Petra apostola u Staroj Binguli, filijali župe Laćarak u Srijemskoj biskupiji, 29. lipnja svečano je proslavljena svetkovina apostolskih prvaka svetog Petra i Pavla. Misno slavlje predslavio je **mons. Eduard Španović**, župnik u župi Srijemska Mitrovica i generalni vikar, uz koncelebraciju župnog vikara u Srijemskoj Mitrovici vlč. **Maria Paradžika** te grkokatoličkih svećenika, župnika u Šidu vlč. **Mihajla Režaka**.

Na početku mise Španović je pozdravio domaće vjernike i goste te ih uveo u slavlje. Spomenuo je da se 2010. godine za Petrovo ispunila vjekovna želja mještana filijale Stara Bingula da imaju svoju crkvu. Okupljenim vjernicima vlč. Paradžik je u homiliji naglasio različitost u naravi i poslanju svetog Petra i Pavla, ali i onu istu ljubav koja ih je povezivala, a to je Krist, koji je također okupio i vjernike na svetkovinu apostolskih prvaka u Staroj Binguli. Mještani Stare Bingule aktivno su sudjelovali u pripremi svečanosti i u misnom slavlju te druženju nakon mise. Otvorenog srca Starobingulci su dočekali svoje goste iz Iloka, Ljube, Divoša, Šida i okolnih mjesta te hodočasnike iz Srijemske Mitrovice i Laćarka. Slavlje je nastavljeno u dvorištu Mjesne zajednice.

Mario Paradžik

Novi pročelnik Kongregacije za nauk vjere

Papa Benedikt XVI. imenovao je mons. Gerharda Ludwiga Müllera, dosadašnjega biskupa Regensburga, novim pročelnikom Kongregacije za nauk vjere, kao i predsjednikom Papinskoga povjerenstva „Ecclesia Dei“, Papinskoga biblijskog povjerenstva i Međunarodnoga teološkog povjerenstva.

Taj njemački biskup, istodobno uzdignut na nadbiskupsku čast, na tim dužnostima nasljeđuje kardinala Williama Josepha Levađu, koji odlazi u mirovinu.

Mons. Müller rođen je u Mainzu prije 64 godine. Za svećenika je zaređen u dobi od 30 godina, a za biskupa kada je imao 52 godine. Šesnaest godina bio je redovni profesor dogmatike na Sveučilištu Ludwig-Maximilian u Münchenu. Kao regensburški biskup i član Njemačke biskupske konferencije posebno se bavio novom evangelizacijom i ekumenizmom, promičući apostolat laika i humanitarne nacrtne za zemlje u razvoju. /IKA/

Nastupno misno slavlje apostolskog nuncija u RH nadbiskupa D'Errica

Novoimenovani apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, započinjući službu u Hrvatskoj, predvodio je svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 8. srpnja u zagrebačkoj katedrali.

Na početku misnog slavlja u ime okupljenih biskupa, svećenika, redovnika, redovnica i vjernika novom nunciju riječi dobrodošlice uputio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić te ukratko predstavio nuncija kojeg je papa Benedikt XVI. imenovao svojim predstavnikom u Republici Hrvatskoj 21. svibnja.

Osvrnuvši se na svoju novu službu, nuncij je rekao da „snažno osjeća osobnu nedostojnost za jednu veoma zahtjevnu

službu kao što je ova papinskog predstavnika u zemlji tako važnoj za Svetu Stolicu kao što je Hrvatska, u tako znakovitom trenutku njezine povijesti“. „Veoma računam na vaše molitve. One će nam pomoći da se zajedno suočimo s izazovima s kojima se država i narod Božji u Hrvatskoj moraju suočiti“, poručio je.

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić je u ime hrvatskog episkopata izrazio nunciju dobrodošlicu. „Svjесni smo da preuzimate odgovornu službu. Došli ste među svoje i mi vas primamo i svojom prisutnošću mi potvrđujemo stoljetnu vjernost Crkvi Kristovoj i Svetoj Stolici“, rekao je nadbiskup Srakić. /IKA/

Izjava Stalnoga vijeća HBK o konačnom prijedlogu Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji

Stalno vijeće HBK uputilo je 9. srpnja izjavu o konačnom prijedlogu Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji, u kojoj se ističe da konačni prijedlog zakona o medicinski pomognutoj oplodnji:

– ne štiti ljudska prava i nije u skladu s duhom Ustava RH jer začetim ljudskim bićima ne jamči pravo na život, već ih u najvećem broju slučajeva osuđuje na smrt;

– nije human jer zbog selektivnog pristupa ima eugenički karakter što je vidljivo iz članka 3. stavak 2. gdje se kao cilj, za razliku od važećeg zakona, navodi postizanje začeća, trudnoće i rođenje zdravoga djeteta, što je vezano uz neograničenu primjenu

preimplantacijske genetske dijagnostike;

– nije u korist zdravlja žene i muškaraca. Naime, postupci medicinski pomognute oplodnje u svojoj biti nisu liječenje jer ne dovode do ozdravljenja uzroka neplodnosti kao složenog zdravstvenog stanja;

– nije u interesu djece ni prije ni nakon rođenja jer, osim što onima začetima uskraćuje pravo na život, nekima od rođenih namjerno oduzima očinsku ljubav i skrb, što je u suprotnosti s Konvencijom o pravima djeteta (članak 7. i članak 18);

– nije usmjeren rješavanju problema već njihovom umnožavanju, kako u medicinskom, tako i u pravnom a napose u moralno-etičkom smislu. To se osobito odnosi na nepoznat broj zamrznutih ljudskih bića – zametaka – čija je sudbina potpuno nepoznata i nedefinirana;

– nije na dobrobit liječnika i liječničke struke jer narušava dostojanstvo liječnika koji bi zbog provođenja takvoga zakona kršili Hipokratovu zakletvu kao i Kodeks medicinske etike i deontologije Hrvatskoga liječničkog zbora (članak 1. i članak 3);

– nije u korist braka i obitelji jer se proširenjem kruga korisnika MPO-a (članak 10) ugrožavaju te dvije stožerne institucije društva u pokušaju da ih se izjednači s ostalim oblicima zajedničkog života koje ih nikako ne mogu nadomjestiti;

– nije u interesu budućnosti hrvatskih građana i njihova zdravlja, već pogoduje financijskim i drugim interesima farmaceutskih tvrtka, zdravstvenih ustanova i uključenih zdravstvenih djelatnika;

– nije održašiti u sprečavanju zloporaba i kršenja zakona (članak 56-57) jer ne predviđa strože kazne za ponavljanje djela, za djela koja izvrši organizirana skupina, ne predviđa kaznu oduzimanja licence za rad zdravstvenom i nezdravstvenom djelatniku koji prekrši odredbe zakona. On predviđa samo novčane kazne, no ne i kazne zatvora, kao što je to slučaj u zakonodavstvima drugih europskih zemalja koje su već regulirale to područje. Primjerice, u Francuskoj se reproduktivno kloniranje kažnjava s 30 godina strogog zatvora i novčanom kaznom od 7,5 milijuna eura.

Iz svega toga je očito da je konačni prijedlog zakona o medicinski pomognutoj oplodnji po svome sadržaju i naravi duboko nemoralan i nehuman, a njegovo bi provođenje dovelo do nepredvidljivih posljedica za hrvatsko društvo. Zbog toga članovi Stalnoga vijeća HBK bezrezervno podupiru one građane koji su dosada potpisali Deklaraciju o početku i zaštiti ljudskog života u njihovim protivljenjima i traženjima glede donošenja Zakona u medicinski pomognutoj oplodnji. Isto tako Stalno vijeće HBK apelira na saborske zastupnice i zastupnike, a posebno na one koji se deklariraju kao katolici, da ne opterećuju svoju savjest donošenjem zakona koji je uperen protiv života te dostojanstva braka i obitelji.

Naposlijetku, u ovom ozbiljnom trenutku pozivamo sve vjernike na molitvu, post i pokoru kako bi na taj način, kao i na druge raspoložive načine, izrazili svoje opredjeljenje za kulturu života te vrednote braka i obitelji. /IKA/

Sveta Stolica službeno osudila nezakonito biskupsko ređenje u Kini

Sveta Stolica je 10. srpnja službeno osudila nezakonito biskupsko ređenje vlč. Giuseppea Yuea Fushenga, koje je 6. srpnja obavljeno u Harbinu u Kini.

Zaređen bez Papina odobrenja, vlč. Yue Fusheng automatski je isključen iz crkvene zajednice, kako je predviđeno u Zakoniku kanonskog prava. Sveta Stolica istodobno je zahvalila svim Kinezima koji su molili da svećenik prizna svoju pogrešku te izrazila nadu u istinitu želju kineskih vlasti za dijalogom.

Sveta Stolica ne priznaje vlč. Yuea Fushenga kao biskupa apostolske uprave u Harbinu, on nema ovlasti upravljati svećenicima i katoličkom zajednicom u pokrajini Heilongjiang, tim više što je odavno bio upoznat s time da ga Sveta

Stolica ne prihvaća kao biskupskog kandidata, a u više je navrata od njega traženo da ne prihvati biskupsko ređenje bez Papina odobrenja. U službenom priopćenju osim toga se podsjeća da i biskupi sudionici u nezakonitom ređenju imaju Svetoj Stolici obrazložiti svoje sudjelovanje u vjerskom obredu.

U zaključku službene note Sveta Stolica istaknula je kao razlog „pohvale i ohrabrenja“ ređenje vlč. Taddea Ma Daquina za pomoćnog biskupa u biskupiji Shanghai, obavljeno 7. srpnja. /RV/

Malezija: Dopuštena uporaba Biblije koja za Boga rabi riječ „Alah“

Kršćanska zajednica na otočkom dijelu Malezije s velikim je zadovoljstvom primila vijest o tomu da su vlasti odobrile uporabu Biblije na jeziku bahasha malaysia, u kojoj se za Boga rabi riječ „Alah“.

Vlasti su, naime, ukinule postojeću odredbu, jer je u tijeku pravni spor koji je pokrenula Katolička Crkva, tražeći prije dvije godine mogućnost rabljenja izraza „Alah“, koji su vlasti htjele zabraniti. Prvostupanjska odluka donesena je u korist Crkve, ali je Vlada uložila priziv te je sud u međuvremenu obustavio uporabu i širenje te Biblije.

Sada su na otoku Borneo, na kojemu živi veliki dio kršćana, mjesne vlasti dopustile slobodno kolanje Biblije i oslobodile i više od 5000 primjeraka stare verzije Biblije na jeziku malay, koje su bile blokirane na carini u dvije luke. Upravo je taj prijevod Biblije nedavno obilježio svoju 400. obljetnicu, što znači da su tamošnji kršćani stoljećima, mnogo prije stvaranja Malezije, 1963. godine, govoreći o Bogu rabili riječ „Alah“, primjećuju izvori agencije Fides. Prijevod Biblije na jezik bahasha malaysia prvi je put, naime, objavljen godine 1629., a sadržavao je također Deset zapovijedi, molitve, psalme i himne, prenosi Radio Vatikan. /IKA/

Električni automobil za Tiskovni ured Svete Stolice

Predstojnik Tiskovnog ureda Svete Stolice o. Federico Lombardi blagoslovio je 20. lipnja u dvorištu Tiskovnog ureda Svete Stolice svoj novi električni automobil.

Neuobičajeni gradski automobil darovao im je talijanski proizvođač NWG za „posebno razumijevanje“ koje papa Benedikt XVI. pokazuje za ekološka pitanja. Riječ je o bijelom dvosjedu s crnim krovom, dosega od 140 km, a postiže brzinu do 100 km/sat. /IKA/

Svećeničko ređenje u Beogradu

U subotu, 7. srpnja u beogradskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije za svećenika Beogradske nadbiskupije zaređen je đakon vlč. Aleksandar Kovačević.

Svečano Misno slavlje predvodio je nadbiskup metropolit beogradski mons. Stanislav Hočevar, uz sudjelovanje apostolskog nuncija u Srbiji nadbiskupa **Orlanda Antoninija**, i u zajedništvu s biskupom banjolučkim i predsjednikom Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjom Komaricom te uz suslavlje četrdesetak svećenika, među kojima je bio bivši župnik Aleksandrove rodne župe Vrbas u Subotičkoj biskupiji vlč. **Jene Varga**. Među vjernicima bila je ređenikova rodbina. Misa je izravno prenošena valovima Radio Marije Srbije i Bosne i Hercegovine.

Na kraju Mise čestitku je izrekao najprije nuncij Antonini predavši mu dokument s blagoslovom Svetog Oca Benedikta XVI. Prije blagoslova nadbiskup Hočevar je upoznao nazočne da šalje mladomisnika Aleksandra na pastoralnu službu na godinu dana u župu sv. Mihajla u Dubrovniku.

Tijekom Mise pjevao je zbor „Zvon Katolikon“ pod ravnanjem maestra **mr. Đorđa Stankovića**.

Na Misu ređenja svećenici i vjernici Beograda pripremali su se prigodnom trodnevnicom. Misu u crkvi sv. Antuna Padovanskog 4. srpnja je predslavio i prigodnu propovijed izrekao župni vikar ređenikove rodne župe Vrbas vlč. **Marijan Vukov**. Na misi 5. srpnja, slavljenj u crkvi sv. Ćirila i Metoda, propovijedao je **fra Leopold Rochmes**. Trećeg dana trodnevnice, misu u crkvi sv. Petra predslavio je i propovijedao rektor **Zubak**.
(kta)

Vruće ljeto u Irigu

U župi Irig u nedjelju, 24. 06. Prvu svetu pričest na filijali Šatrinca primilo je osmero djece: **Mihajlo, Kristijan, Gabrijela, Marko, Gašpar, Melisa, Ivan i Nenad**. Ovome slavlju prethodilo je krštenje **Nena** u Irigu, jednog od prvopričesnika. Iste nedjelje smo se oprostili od **Franciške Sokola** (86), nedavno preminulog supruga **Matije**, žene malenog rasta a jake vjere.

Župnik Zmaić je 25. 06. prisustvovao završnoj sjednici u SSŠ u Irigu. Toga je dana napustila zemaljski život u Šatrinca **Marija Birinji** (83). Uvečer istoga dana župnik je bio na prijemu zvanica uz Dan državnosti RH u rezidenciji veleposlanika **Željka Kuprešaka** u Beogradu. Potom je 26. 06. bio na otvorenju 10. Vidovdanskog sabora u Vrdniku, a tijekom sabora nazočio je predstavljanju knjige „Vrdnik *Castellum Rednek*“, **Željka Markovića** o povijesti Vrdnika.

Na Petrovo, 29. 06. na dan godišnjice ređenja mnogih svećenika župnik sudjeluje u misnom slavlju uz domaćina **preč. Stjepana Klaića** i sedmoricu svećenika u crkvi sv. Petra u Inđiji. Misi za pok. **Petra Vukosavića** 30. 06., na nakanu **Ane Radonjić**, BRD nazočila je Dragica Fuček iz Vođinaca sa sinom iz Splita.

U nedjelju, 1. 07. slavljena je misa u Vrdniku za pok. roditelje Škoberne.

Župnik je 2. 07. kao vjeroučitelj nazočio sjednici Nastavničkog vijeća u osnovnoj školi u Vrdniku i izboru novoga (dosadašnjeg) direktora **Gorana Žugića**. U Irigu je 7. 07. služena misa uz mnogo Vrdničana i Zagrepčana uz godišnjicu pok. Matije kojoj je prisustvovala kćer **Zdenka**.

U 15. nedjelju kroz godinu (15. 07.) slavljena je misa u Irigu i Vrdniku za pok. **Slavka i Maru Jurilj**. Nakon misa, susreli smo se u Šatrinca u velikom broju povodom iznenadne smrti pok. **Anuške Birinji** (59), koja je ostavila ožalošćene: supruga i dvojicu sinova s obiteljima i 6 unučadi. Tužno je bilo i 17. 07. kada smo se u Vrdniku oprostili od **Marije Tomić** (85).

/f.f./

Srebrna misa

Stojana Kalapiša u Mužlji

Mužljanska salezijanska zajednica, župa i naročito mladi proslavili su 7. srpnja lijepi jubilej, 25 godina svećeništva salezijanca Stojana Kalapiša.

Zajedno s jubilarcem, misu su slavila njegova subraća salezijanci i svećenici, kao i sadašnji zrenjaninski biskup **dr. Ladislav Nemet** i umirovljeni biskup **mons. Ladislav Huzsvár**, koji je za vrijeme svete mise održao poučnu propovijed. Slavlju je nazočila slavljenikova majka, njegov rođak, svećenik **Josip Kalapiš** iz Bugarske, rodbina te predstavnici susjedne salezijanske provincije iz Budimpešte.

Na ovoj rijetkoj svečanosti crkva je bila puna vjernika, naročito mladih, koji su oduševljeni pjevali u zboru „Dominik“ skupa s crkvenim zborom.

Misa je bila na mađarskom, a na paljčanskom-bugarskom materinjem jeziku je evanđelje pročitao sam slavljenik.

Propovjednik je naglasio ulogu slavljenika u osnivanju Saveza skauta, kao i u izgradnji i vodstvu muškog internata Emaus u kojem se nalazi sedamdesetero mladih čija je zahvala na kraju mise bila vrlo dirljiva.

Janez Jelen, salezijanac

29. 07. 2012.

17. nedjelja kroz godinu

2 Kr 4,42-44; Ps 145,10-11. 15-16. 17-18; Ef 4,1-6; Iv 6,1-15

Sva četiri evanđelista opisuju događaj čudesnog umnažanja kruha. Mnoštvo koje je slijedilo Isusa je izgladnjelo, trebalo ga je nahraniti. Reakcija onih koji su blagovali umnožene kruhove govori o tomu da su oni to Isusovo čudo razumjeli kao mesijanski znak. Po židovskoj predaji trebalo je da Mesija obnovi čuda koja je činio Mojsije za vrijeme prolaska Izabranog naroda kroz pustinju. Po ovom mesijanskom iščekivanju budućeg Spasitelja se naziva „posljednjim Mojsijem“. Ustvari, u Knjizi ponovljenog zakona stoji kako je Bog Mojsiju prije njegove smrti obećao: *Podignut ću im pro-roka između njihove braće, kao što si ti. Staviti ću svoje riječi u njegovu usta, da mu kaže sve što mu zapovijedam* (18,18). Zato mnoštvo koje je prisustvovalo umnažanju kruha Isusa želi proglasiti kraljem. Isus to odbija, jer njegovo poslanje nije političko, nego vjersko. Kad Crkva u liturgijskim slavljinama donosi ovaj evanđeoski odlomak ona to čini u čvrstoj vjeri da uskrsli Gospodin na euharistiji, po svom velikom čudu, hrani novi Božji narod. Tako Isus hrani i jača one koji ga slijede tijekom povijesti ovoga svijeta. On i danas prethodni nama koji ga slijedimo kako bi nam pokazao put u život po svojoj riječi.

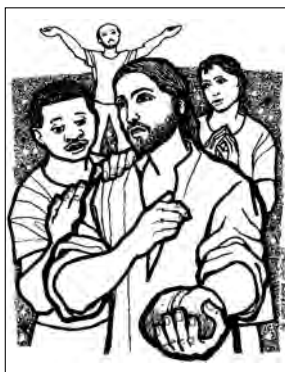

5. 08. 2012.

18. nedjelja kroz godinu

Izl 16,2-4. 12-15; Ps 78,3-4. 23-24. 25.54; Ef 4,17. 20-24; Iv 6,24-35

Evanđelist Ivan donosi više Isusovih govora iz sinagoge u Kafarnaumu kojima on objašnjava značenje mane u pustinji. Ti govori pomažu i nama vjernicima da razumijemo značenje mane iz Staroga zavjeta, a još i što za nas znači Mana Novoga zavjeta. Današnji evanđeoski odlomak govori o važnosti vjere u Isusa Krista. On je od Oca poslan, te donosi konačnu objavu i otvara put koji vodi k Ocu. Onaj tko s vjerom slijedi Isusa, tko po krštenju ulazi u zajedništvo s njim, uzima ga za uzor i sluša njegove riječi, naći će po Isusu istinu koja ispunja sve plemenite životne težnje. Ustvari, ta istina je Bog sam koji u Isusu Kristu svim ljudima nudi mogućnost sudjelovanja u božanskom životu. Ono što su tražili, naslućivali, te djelomice i prepoznali mudraci, proroci i oni koji su Boga tražili po svim narodima kroz povijest čovječanstva, jest po Isusu Kristu spoznati Istinu. Da, sam Isus je ta Istina. On je put. On osobno jest život. Kao takav on nam se i danas daje po svojoj riječi i sakramentima Crkve.

12. 08. 2012.

19. nedjelja kroz godinu

1 Kr 19,4-8; Ps 34,2-3. 4-5. 6-7. 8-9; Ef 4,30-5,2; Iv 6,41-51

Prije nego što mi svjesno počnemo tražiti Boga, on nas već privlači k sebi, jer nas ljubi u Kristu Isusu. Na to Božje zauzimanje za nas mi ispravno reagiramo kad dajemo poslušna njegovoj riječi i po njoj živimo. Zato Isus veli: *Tko god čuje od Oca i pouči se, dolazi k meni*. To zapravo znači slijediti Krista, jer *onaj koji je kod Boga; on je vidio Oca*, te samo on može savršeno poznavati volju Očevu i objaviti je. Vječni život za kojim žudimo za nas osobno ovisi o vjeri u Krista, o postojanom povjerenju i zauzetosti, po kojima život-uskrснуće počinje već ovdje i sada, te osigurava uskrснуće tijela u vječnosti. U iščekivanju te vječnosti mi vjernici se hranimo njegovim Tijelom i njegovom Krvlju u svetoj Euharistiji, postajući po tim otajstvima mi sami „zalog“ vječnog života. Ilija je jeo od Boga darovanog kruha, kao i Izraelci u pustinji, mi blagujemo nešto puno dragocjenije: *Kruh koji ću ja dati tijelo je moje – za život svijeta – ustvrđuje Isus*.

19. 08. 2012.

20. nedjelja kroz godinu

Izr 9,1-6; Ps 34,2-3. 4-5. 6-7; Ef 5,15-20; Iv 6,51-58

Život u prirodi ne može opstati bez ishrane. Prije nego pripremimo i konzumiramo hranu, ona je u nekom obliku ovozemaljskog života, te po njoj i mi u sebi održavamo ovozemaljski život. U današnjem evanđeoskom odlomku Isus polazi od te naše ljudske stvarnosti, te progovara o drugoj vrsti hrane: On nam se nudi za hranu, nudi nam svoje Tijelo i svoju Krv, kako bismo u sebi imali puninu života. Daruje nam se u sakramentu. Isusova hrana je drugačija od one koja nam održava ovozemaljski život. Po njoj nam se daje drugačiji život, onaj vječni. Hrana koju nam Isus daruje na nas vjernike ima direktan učinak, jer *tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni – kaže Isus*, a istodobno je ta hrana i obećanje za budućnost, zato Gospodin veli: *ja ću ga uskrisiti u posljednji dan*. Kad blagujemo hranu za ovozemaljski život, ona na izvjestan način postaje dio nas. Sakramentalnom preobrazbom prirodnih zakona mi primamo božanski život. Dok blagovanu hranu i piće preobražavajući je činimo dijelom nas samih, blagovanjem sakramentu Tijela i Krvi Kristove, mi bivamo preobraženi i postajemo prijateljevi Bogu živomu.

Ono otpadno u funkciji Lijepoga

Zlatna slama žitna. Bitno je, nekako, *otpadna*. Danas osobito. Tako se bar razumijeva. Uobičajeno. Nadaje se na taj način. Počesto. I spram nje se tako, nekako otpadno, onda i odnosi. Pretežito. Na način, naime, *uništenja*. U glavnome.

Recimo, pali se. Ovdje. Od nedavno napose. Koristi se jednostavno tako. Vatrom se uništava. Brutalno. Na strnjištima. I *Bačke*, naravno. Kao suvišna. Uklanja se. Ni za što potrebna nije. Često, dakle. Ona takva. Nepostojana i krhka. Otpadna. *Slama*, naime.

Pa ipak, kao još za nešto *korisnu*, neki je još i čuvaju. Paze je. Mare za nju. To je, istina, rjeđe. Daleko. I *briguju* onda različito tada. Oko nje. Oni *rijetki*. Recimo, stavljaju je u funkcije. Nekakve. Primarno, dakako, ovozemne. Mogu to oni, jer ona to pruža. *Slama*. Daje, jednostavno, da bude za nešto upotrijebljena. Obično u poljodjelstvu. U stočarstvu, na primjer, najčešće.

Dobra je, tako, tamo dvostrano. Higijenska je nekako. Čisti, podastarta ona. Ne da dobro da se stoka valja. Prljanje s njom ide tada teško. Ali, pravi i gnojivo ona ujedno. Biva u tomu. Nekako uspješno. Pomaže već. Kasnije, vraćaju je s njim na njivu. U funkciji je tako tada obnove i zdravlja. Nekoga i nečijeg. I čovjeka, naravno. A valjda i Zemlje nam naše. I njezine, naime, snage da rađa. A tako je u, istina posrednoj, funkciji života samoga...

No, slama k'o slama. Rekli bismo. Nosi u sebi i mnogočeg drugog. Al' nekako to i skriva. U sebi. Kao uostalom i puno toga drugoga. Oko nas. U svijetu ovome. Mnogo je skrivajućega ovdje. Ima se, naime, mogućnosti u mnogočem i za još ponešto... No, ono je, obično, skriveno.

A izlazak na vidjelo skrivenoga ovisi i o čovjeku, naravno. Najčešće. Čovjek je, naime, onaj koji gdje gdje daje izaći skrivenome na vidjelo. Gdje kad, pak, i kroti mogućnosti prirode. Gospodari njima. I funkcionalist je onda nekakav njezin. Valjda. Upravlja on, tako počesto, i mogućnostima. Njezinim. Upravitelj je tako nekim bićima i stvarima u svijetu. Prirode napose. O uspjesima, pak, toga nećemo ovdje. Čovjeka, naravno, radi...

Čovjek, dakle, briguje, već nekako, o stvarima prirode. Vrhunac je, vjerojatno, svega toga u *oplemenjivanju*. I sebe. I svijeta. I drugih. Onim prirodnim. Pa ipak, očito, različnim stvarima. No, ujedno i nekakvom. Jer, i oplemenjivati se

može različito. Recimo, i kroz napor stvaranja Lijepoga. Lijepoga tek qua lijepoga. A to je rijetko. Možda i najrjeđe...

A tako, rijetko naime, iz više je razloga. Recimo, ono najteže je: tomu treba, jednostavno, dorasti. Na više razina. U više stvari. Na više načina. Zatim, mora se imati snage – dovoljno onoga gologa *htijenja* da se, istina tek ali ipak, stvara. Unatoč svemu. I svakečemu. Samoga Lijepoga radi. O čemu se ovdje govori, znaju mnogi. Stvaratelji, napose, rijetki...

Vrijedi stoga osvijestiti sljedeće – čovjek tvori Lijepo iz materijala iz svijeta što ga zatiče. Gdje je kamena, bit će kamenih figura i reljefa nastalih čovjekovom rukom. Gdje je željeza, mjeđi ili bronce, njih će čovjek koristiti. Gdje ima drva, drvo će poprimiti obrise lijepoga dlijetom. Gdje je blata, bit će pečenja i keramike.

A gdje je slama sastavnica svijeta, događat će se isto – ljudska ruka i zanos mašte čovjeka činit će upravo od slame umjetničko djelo. U obliku slike ili predmeta, svejedno. Ali, ne makar kakvih, već umjetnošću određenih! A stvarati lijepo u netrajnome materijalu nije lagodno. Nimalo. Svijest da se stvara lijepo a propadljivo nekako boli. No, to je, čini se, sudbinska datost za život ljudi u takvome svijetu.

I upravo to se sa slamom događa kod *slamarki divojki*. U Tavankutu i njegovoj okolini. I to dugo. Organizirano. Sustavno. Već više od pedeset godina. Postoji tako čak i kolonija gdje se stvara u slami. Slama, o čudnog li čuda, ovdje

postaje predmet brige. Nesvakidašnje. Ljudske, to jest ženske. One umjetničke, naime. Funkcionaliziraju je. I to žene. Tako. Na način i po radi svrhe osobite. Ljepote same. Slammarke ove naše.

Žene. Ah, te žene... Zname često, ah da prečesto, kao čuvateljice Vrijednoga. I paziteljice Važnoga. Kao, uostalom, i stvarateljice Lijepoga. Okupljahu se. One. Smjerno. Po već skoro dvadeset i neki put ponovno. Rekosmo već. U Tavankutu. Da bi stvarale. U slami. Da bi to iskušavale. Živjele, naime, tu dramu stvaranja. Najneizvjesnije stvari. Na svijetu. Vjerojatno. Od vjeka. Jer, tu se „puca“ visoko: mora se, jednostavno, stvoriti ono Lijepo. Ovdje, na sjeveru Bačke, ponovimo, to znači od slame. Čudne građe. Za umjetnost.

A odavno je tako. Tu. Barem. Kod Bunjevaka. Bačkih Hrvatica. Nekako se to, slučajno izgleda, zgodilo tako. Od njiva i strnjike, preko galerija, pa sve do oltara. Prvo gušćarice i svinjaruše stvarale prstenje, perlice..., pa se pletoše krune za dužijance, a stigoše, na koncu, one u svojem stvaranju i do slika. Na poticaje mnogih. Crkve, čini se, ponajviše.

Oni, naime ljudi iz Crkve, osjetiše napor ovih žena običnih nekako *najistinskije*. I posve ispravno. Od početka. Do danas. Kontinuirano oni pratiše njihovo stvaranje. Ustrajno. Jedini gotovo. I podupiraše. Isto tako. Skoro jedini. Jer, svjetovnjaci paziše previše na prilike političke. Čini se. No, ni žene ove ne paziše. Koje stvarale. U slami. Na sreću. Sviju, čini se, ponovno...

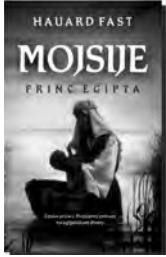
Tomislav Žigmanov

Knjige za odmor

Preporuča: Anita Pelše

Haward Fast *Mojsije*

Autor u ovom romanu koristi svoj pripovjedački dar da naslika portret jednog od najslavnijih likova Biblije. U kraljevskoj kući Ramzesa II., okružen intrigama političkih skupina, dječak Mojsije postaje mladić i osjeća – ali ne razumije potpuno – jedinstveni paradoks svog položaja. Mojsije polako otkriva svu izopačenost kraljevske obitelji, a sudar s neograničenom moći vladara samo jača njegovu unutarnju snagu.

Fast nas vodi do bijele kuće iznad prvog katarakta, gdje Mojsije doživljava prvu ljubav, prati surovi pohod egipatske vojske protiv crnaca u Kušu i pokazuje prave uzroke pobune mladića protiv egipatskog svećenstva. Kako je odbacio kraljevska znamenja, Mojsije se okreće vlastitom porobljenom narodu i za sva vremena postaje duhovni uzor svijetu. Uzbudljiva povijesna freska o ranim godinama čovjeka koji će svoj narod izvesti iz ropstva u slobodu.

Knjigu možete posuditi i na posudbenom odjelu u *Gradskoj knjižnici* ili ju možete kupiti u knjižari *Plato*.

Barbara Kingsolver *Biblija otrovne masline*

Ovo je priča koju pripovijedaju supruga i četiri kćeri kršćanskog propovjednika koji ih vodi na misiju u Belgijski Kongo 1959. godine. Sa sobom nose ono što smatraju da će im biti potrebno, ali ubrzo će shvatiti da ih u Kongu očekuje mnogo toga za što nisu bili pripremljeni. Čitava obitelj upada u vrtlog povijesnih događaja koji će se prelamati kroz njihove živote. Ono što slijedi je uzbudljiva saga o propasti i oporavku koja se proteže kroz tri desetljeća. Knjiga će vas zarobiti u vremenu i prostoru u kom se nalaze glavni junaci. S njima ćete se plašiti, plakati, radovati, putovati, bodriti ih, tješiti ih... Zasiurno je to knjiga koju treba pročitati i nakon koje ćete malo drugačije promatrati svoje probleme, želje i ciljeve. Roman koji će ostati s vama još dugo nakon što završite s čitanjem...

Joseph Ratzinger *Benedikt XIV.: Isus*

iz Nazareta – Tko je Isus iz Nazareta i što možemo o njemu znati? Je li samo čovjek? Je li Božji Sin? Što je istina o Isusu? S odgovorom na to stoji ili pada kršćanska vjera. Papa poziva čitatelja da se zajedno s apostolima približi Isusu kao Kristu Spasitelju, promatrajući dio njegova javnog djelovanja od Krštenja na Jordanu do događaja na brdu Preobraženja, tijekom kojega je Učitelj razotkrio Petru, Jakovu i Ivanu nešto više o svojoj otajstvenoj osobi.

Papa u predgovoru ističe da je knjiga plod njegova dugoga unutarnjeg hoda i izraz njegova osobnog traženja Gospodinova lica. Ovo je prva knjiga pape Benedikta XVI. nakon

Ljeto je stiglo, bliže se godišnji odmori, netko će možda oputovati nekuda, netko će ostati doma, ali vam svakako, dragi čitatelji, preporučam odmor uz dobro štivo. Ovdje vam donosim par zanimljivih i dostupnih knjiga u našim knjižarama i knjižnicama.

njegova ustoličenja na Svetu Stolicu i njegov veliki bestseller koju možete posuditi u Gradskoj knjižnici.

Joseph Spillmann *Žrtva ispovjedne tajne*

– ovo je veoma napet kršćanski roman utemeljen na istinskom događaju. Svećenik osuđen na doživotnu robiju, jer ga je ispovjedna tajna spriječila da se brani od optužbe za zločin radi kojeg je osumnjičen. Nakon tri godine otkriva se pravi zločinac, a župnik se vraća u slavlju s robe natrag u svoju župu. Ovaj roman zanimljive tematike možete kupiti u knjižnici u katedralnoj crkvi.

Valerio Albisetti *Smij se srcem*

Čemu bismo se uopće smijali? Autor jednostavno odgovara, zato jer je smijanje veoma korisno. O tomu govori pučka mudrost koja je danas i znanstveno potvrđena. Smijanje potiče krvotok, ublažava mišićnu napetost i štiti od stresa... sposobnost da se smijemo srcem odnosi se na čitavu osobnost. To je unutarnja snaga koja nam omogućava da se udaljimo od vlastite patnje.

Autor nas potiče da ozbiljno poradimo na tome kako bismo u sebi oblikovali postojanu i neborivu vedrinu. Odlična knjiga za vaš odmor koja će vas pripremiti za nasmejani povratak na posao!

Knjige ovoga autora možete potražiti u knjižnici u katedrali, a pored navedenog naslova od istog pisca možete kupiti knjigu *Biti sretan* i *Roditelji i djeca*.

Oriana Fallaci *Pismo nerođenom djetetu*

– Dirljiv i do boli iskren dijalog majke s nerođenim djetetom iz pera kontroverzne talijanske novinarkice i književnice Oriane Fallaci, već desetljećima oduševljava generacije čitatelja diljem svijeta. U ovom intrigantnom ispovjednom štivu autorica progovara o svim bitnim pitanjima našeg življenja: slobodi, ljubavi, rođenju i smrti. *Pismo nerođenom djetetu* nezaboravna je knjiga koja slavi vjeru u život i zato uvijek iznova osvaja srca čitatelja.

Knjiga je napisana sedamdesetih kada je društvo još uvijek s osuđivanjem gledalo na samohrane majke, a pogotovo na one koje su istodobno imale i karijeru kojoj su se potpuno posvetile kao što je slučaj u knjizi. Majka tako doživljava niz osuda od strane svoje okoline, dok se otac djeteta kukavički skriva od njezine odluke da zadrži neplanirano dijete. /.../

Knjigu možete potražiti na posudbenom odjelu u Gradskoj knjižnici.

Vjerski turizam

Razgovarala: Katarina Čeliković

Udruga međugorskih hodočasnika Slavonije i Baranje je osnovana s ciljem da kao organizirana zajednica na temeljima katoličke vjere i svjetonazora, svojim djelovanjem proširi pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji, s posebnim naglaskom na promicanju Gospinog svetišta u Međugorju.

Udruga svojim djelovanjem nastoji ublažiti duhovne i tjelesne tegobe onih koji trpe, te promiče pogodnosti kulture hodočašćenja, prvenstveno u katolička marijanska svetišta, ali i u sva ostala svetišta priznata od Katoličke Crkve.

Zahvaljujući savjetima i duhovnoj pomoći blagopokojnog msgr. Ivana Šeše, zaživjela je prije desetak godina ideja da se osnuje i naša udruga. Duboko smo zahvalni Bogu što smo imali takvog prijatelja, a volio je sebe i nazvati duhovnim ocem Tomislava Tukonića, predsjednika i idejnog tvorca Udruge.

Nadahnujući se Svetim pismom, uz pomoć molitve, i vjerni učenju Crkve, članovi Udruge se u najrazličitijim prilikama svakidašnjeg života, i u svakom trenutku trude biti svjedocima Evanđelja i Kristove ljubavi.

Kao laička organizacija sveopćeg, katoličkog značaja, Udruga je otvorena svima koji žele svoju vjeru živjeti kroz ljubav i služenje braći, a u nju se mogu učlanjivati i pripadnici drugih vjeroispovijesti, ako prihvaćaju njezina načela.

Od osobitog značaja za rad i djelovanje Udruge je prijateljstvo s mnogim svećenicima Đakovačko-osječke nadbiskupije ali i izvan nje, tako da na gotovo svim hodočašćima imaju i duhovno vodstvo svećenika ili časne sestre.

Jedina članarina na kojoj inzistiraju je molitva barem jedne Zdravomarije dnevno...

Osim odlazaka na hodočašća u Međugorje, Vepric, Slavonski Brod, Mariju Bistricu, Aljmaš, Ilaču, Dragotin, Sinj, Trsat, udruga redovito poziva i na odlazak u Padovu, Lourdes, Fatimu, Rim, San Giovanni Rotondo, Asiz, Poljsku – Putovima Ivana Pavla II. te uz duhovno vodstvo pruža i kvalitetno organiziranje istih, oslanjajući se uvijek na milosrđe i ljubav Božju prema čovjeku i bogotražitelju.

Prvih godina smo organizirali isključivo hodočašća put Međugorja, da bismo vremenom, polako, s Međugorjem povezivali i Vepric–Makarsku, kao najveće lurdsko svetište u Hrvata, pa Gospu Sinjsku a ni sanjali nismo da će nas to u godinama pred nama odvesti u Padovu, Rim, Lurd, Fatimu. S ponosom ističem da nagodinu u 3. mjesecu po prvi puta organizirano putujemo iz Osijeka u Svetu Zemlju s dvojicom svećenika od kojih je jedan licenciran. Čudni su putovi Božji i to je nešto novo.

Zvonik: Koliko su ljudi zainteresirani za, ako se tako može reći, vjerski turizam odnosno hodočašće?

□ Moram priznati da se zadnjih godina ljudi sve teže i teže odlučuju na hodočašća u svom životu, kao da je došlo do neke bezvoljnosti i umora. Nije problem u novcu, kao da je problem u vremenu koje bi čovjek trebao pokloniti sebi za sebe i Boga, a tog vremena kao da nema. Počesto mi hodočasnici nakon hodočašća kažu: E, da sam znao,

Zvonik: Moderna tehnologija, kažu, čini čuda. Tako smo se i mi upozнали preko Facebooka. Možete li nam kratko približiti „Hodočasnike“ iz Osijeka. O kakvoj je agenciji riječ, kada je nastala i tko ju vodi.

□ Na početku ovog razgovora htjeli bismo pozdraviti Vaše čitatelje s jednim Hvaljen Isus i Marija i želimo Vam svako dobro i mir putem ove pisane riječi. Udruga hodočasnika je nastala prije 11 godina u Slavonskom Brodu na nenadan i neočekivani način. Jednostavno, mene i moju suprugu je nešto ponijelo i sve se dogodilo u par mjeseci – moram napomenuti da nikada nismo ni pomišljali niti sanjali o tome da organiziramo hodočašća niti smo to ikada htjeli – jednom prilikom u Međugorju, kad smo i sami hodočastili, jednostavno sam se u svojoj nutrini obratio Bogu i rekao: Do sada sam ja bio režiser u svom životu i bio sam dobar u tome, hajde Ti, dragi Bože, ostatak mog života režiraj onako

kako misliš da bi bilo dobro, samo da ti poslušim... I to je to.

Tada, prije 11 godina, često smo išli na hodočašća iz Zagreba; netko bi organizirao pokoji autobus iz Slavonije, ali nije to bilo to – izmolili bismo po nešto, ali niti pjesme, niti razgovora i nije mi se to sviđjelo. Tada sam počesto znao uzeti mikrofona u autobusu, izmoliti kronicu, zapjevati, i netko je jednom rekao: Hajde, Tomislave, mi ćemo se skupiti a ti nas vodi i tako je sve krenulo.

Zvonik: Hodočasnici se smatraju turistima motivirani vjerom, a hodočašće se smatra jednim oblikom turizma. Budući da se radi o hodočašću, kako birate destinacije i gdje ste do sada bili?

□ Rekao bih da su naša organiziranja hodočašća plod Međugorja, odnosno događanja u Međugorju kao mjestu izmirenja čovjeka s Bogom.

išao bih i ranije, toliko mi je to hodočašće bilo potrebno, sad sam kao nov, sada imam snage za dalje. Ja opet pitam – Ali zašto niste išli prije s nama? Tada mi redivito gotovo svi odgovaraju: Nije nas imao tko nagovarati kao vi.

Zvonik: Kako se reklamirate i kako dolazite do hodočasnika?

□ Najbolja reklama je čovjek–hodočasnik koji je prošao hodočašće, koji je iskusio na tom hodočašću Božju ljubav i mir i koji je uvidio značaj i važnost hodočašća u životu jednog vjernika. Oglašavamo se po svim župama naše Slavonije i putem plakata, najava itd. Najveće nam je zadovoljstvo kad župnici pozovu i okupe svoje župljane pa nam daju povjerenje u organizaciji hodočašća, prijevoza, smještaja i samog vodstva.

Zvonik: Kakve su dobi vaši hodočasnici? Javljaju li se više starije osobe ili i mladi ljudi?

□ U principu nema nekog pravila oko životne dobi hodočasnika, osim što možda s nama idu malo stariji ljudi jer su sva naša hodočašća iznimno prilagođena starijim i bolesnijim osobama. Tako je prilagođen naš program hodočašća za Lurd za koji moram reći da je zadnjih godina u Hrvatskoj najbolji i zaista gotovo savršen, a to mogu potvrditi i mnogi iz Sombora, Monoštora itd.

Zvonik: Jesu li skupa ova putovanja? Na kojim putovanjima imate najviše prijavljenih hodočasnika?

□ Za razliku od turističkih agencija, puno smo povoljniji i dajemo puno više toga jer nas ne vodi zarada nego ljubav prema Bogu i čovjeku. Nije isto kad idete u Rim pa vas smjeste u hotel s 1 ili 2 zvjezdice ili naš hotel u središtu Rima s 4 zvjezdice, a uz to smo i puno povoljniji. Nadalje, nije isto ako idete na hodočašće u Lurd pa vas stave u hotel s 2 zvjezdice i imate polupansion, a udaljeni ste od svetišta 2 ili 3 km – naš hotel s punim pansionom je udaljen od samog ulaska u svetište samo 150 metara a opet je sve povoljnije. Nije isto ako vas vozi autobus star 15-20 godina i naši autobusi koji ne smiju biti stariji od 2 godine. I onda se pitaju zašto smo konkurentni cijenom i kvalitetom – pa nije isto iznajmiti 2 autobusa godišnje ili kao mi 50-etak, i nije isto kad nebrojeno puta u iste i najbolje hotele dovodite grupe hodočasnika.

Za usporedbu: možete otići na Makarsku rivijeru i za 7 dana potrošiti ćete s prijevozom 400 eura – naše hodočašće u Lurd, gdje vam je sve uključeno i obilazite i spavate i u San Remu i Veroni,

obilazite i Cannes, Nicu, Gardaland i Padovu a sve za 350 eura.

Zvonik: Javljaju li Vam se i ljudi iz Vojvodine i koliko? Za kakva su putovanja najviše zainteresirani?

□ Počesto se javljaju oni koji bi htjeli hodočastiti iz Subotice, Novog Sada, Sombora i mnogih okolnih sela. Jedini manji problem, koji ćemo uskoro riješiti, je taj što se pojavi nedovoljan broj hodočasnika i tada ne možemo organizirati prijevoz. I sad su mi u sjećanju mnoge hodočasnice iz Sombora koje su plaćale taxi do Đakova ili Osijeka da bi išle s nama u Međugorje, Vepric ili Padovu. Neka ovaj intervju bude poziv onima koji se odluče za suradnju s nama da nam se jave kako bismo mogli što primjerenije i kvalitetnije nastupiti prema svim budućim hodočašćima iz Vojvodine.

Zvonik: Kakav je program hodočašća, imate li određeni program ili dopuštate slobodno vrijeme pa se svatko snalazi...?

□ Kad nam budući hodočasnik da svoje povjerenje da ga povedemo na hodočašće, na nama je da to povjerenje i opravdamo. Naravno da postoji uz program i slobodno vrijeme u kojem hodočasnik može obaviti i svoju osobnu pobožnost ali mi smo na raspolaganju svima puna 24 sata, svih 2-7 dana hodočašćenja. Sreća je što smo i supruga i ja uvijek zajedno pa to možemo i ispuniti u odnosu prema hodočasniku.

Za ovih 11 godina moram istaknuti da zaista nije bilo nezadovoljstva, a tome svjedoče i tisuće i tisuće ispisanih stranica iz naših knjiga dojmova hodočasnika.

Zvonik: Kada se ljudi prijavljuju za određeno hodočašće, uzimate li u obzir i njihovu duhovnu potrebu ili njihov motiv za putovanje nije važan. Možda

se neki i obrate tijekom takvog hodočašća?

□ Nerijetko na hodočašća idu oni koji su se kroz život udaljili od Boga, zatim tu dolazi do obraćenja čovjeka, njegovog povratka Crkvi i svojoj župi. Znaite, to je ono što nas nosi kao organizatore hodočašća.

Zvonik: Možete li nam kazati neko iskustvo koje je ostalo u lijepoj uspomeni?

□ Ne samo neko iskustvo, nego stotine i stotine najljepših iskustava. Na primjer, ove godine nekoliko njih koji se nisu ispovjedili po tridesetak godina – ali čovjek je, znate, Bogotražitelj – pođe na hodočašće, upozna druge opterećene i svojim križem i životom, upozna i one koji kroz hodočašće idu zahvaliti Bogu na milosti isprošenoj kroz žrtvu nekog prijašnjeg hodočašća i tada u toj crkvi na kotačima čovjek vapi vratiti se u krilo svoga Oca, zavapi Majci Božjoj, našoj sjajnoj zagovornici – tu dolazi do obraćenja, do izmirenja čovjeka s Bogom, tu dolazi do promjena u ljudskom životu. Kakva je to radost, koliko puta smo u autobusima zajedno i plakali i zajedno se radovali. Primjerice, prošle godine, u autobusu je bio bračni par koji se rastao – oni nisu znali da će biti u istom autobusu, ja nisam znao da je to bračni par, a išli smo u Međugorje. Tamo su se ispovjedili i izmirili – čak su prošle godine i obnovili bračne zavjete, a godinama su bili bez kontakta i rastavljeni. Danas smo jako dobri prijatelji.

Zvonik: Imate li uvijek na putovanjima svećenika u grupi i kakva je njegova uloga?

□ Na svim udaljenijim putovanjima uvijek imamo i svećenika – nezamislivo bi bilo ići u Lurd ili u svetište Božanskog Milosrđa u Krakovu a ne imati svećenika, ne samo ako se netko poželi ispovjediti nego i za duhovni razgovor i

Najmlađa i najstarija hodočasnica, o. Ante Kukavica i Antun Tukonić

sl. Nezamislivo bi bilo ne imati sv. misu u Lurdu na hrvatskom jeziku. Dakle, uvijek na udaljenijim putovanjima imamo svećenika, a evo i poziva svim svećenicima iz Vaše biskupije ako požele negdje ići s nama kao duhovnici hodočašća, neka nam se slobodno jave.

Zvonik: Vjerski turizam u svijetu je u porastu. Je li to tako i u Hrvatskoj? Ulaže li država, po vašem mišljenju, dovoljno u takozvani vjerski turizam?

Kakvo je Vaše mišljenje o sve većoj komercijalizaciji vjerskog turizma?

□ Država nema ništa s hodočašćima – Bogu Božje, a caru carevo. Ako su nam predsjednik i premijer agnostici, što nam to govori? Hvala dragom Bogu, imamo predobre i sjajne biskupe i svećenike koji još vode brigu o narodu kao pravi pastiri. Mogu reći po pitanju hodočašća da smo prije 5-6 godina imali i po 50-etak autobusa na razna hodočasnička mjesta. Danas je to puno manje; za usporedbu, prije 3 godine imali smo 5 autobusa za Lurd, ove godine evo još samo u 9. mjesecu od 15.-22. 09. Mislim da komercijalizacija hodočašća kao takva kod nas ne postoji i nema tu pravila a ne treba ni biti. Hodočašće u životu vjernika daje onu bit i smisao koja se graniči s intimom pojedinca u smislu

da je hodočasnik pripravan dati, ako je potrebno, i žrtvu izlaganja i vrućini i hladnoći, i umoru i naporu, a sve da bi u svojoj nutрини spoznao što je smisao njegova postojanja u vjeri i životu koji nas okružuje. Komercijalizacija nečega podrazumijeva i prodaju i kupovinu, i to se nažalost događa oko svih velikih svetišta. Ja Boga ne želim niti mogu ni kupiti a ni prodati nekome... Država vjerojatno vidi mogućnost unovčavanja ljudske potrebe za Bogom a otud i pojam „Vjerski turizam – hodočašće“, što ne bi trebalo biti.

Zvonik: Može li se od vjerskog turizma zaraditi i živjeti od toga?

□ Sigurno da može, ali opet ću se poslužiti primjerom, jer mislim da je tako najbolje, a čitatelj će i sam zaključiti o čemu se tu radi. Neke agencije, npr. iz Zagreba, idu na hodočašće u Poljsku u Krakow, Wadowice, Czestochowu po cijeni 1400-1500 kn, smješteni su po hodočasničkim hotelima itd. Mi idemo po cijeni 990 kn iz Slavenskog Broda, Đakova, Osijeka s hotelom 20 minuta laganog hoda od samog središta Krakowa – čak ne krijemo ni ime hotela (Aspel) pa ljudi mogu pogledati kakav je to hotel na internetu. Razlika je vidljiva i činjenica je da agencije zarađuju. Moja žena i ja kao organizatori i vodite-

lji na hodočašćima smo zaljubljenici u hodočašća i u tome smo pronašli sebe. To je ljubav i prema Bogu i čovjeku. Znao, do sada tko je god poželio ići na hodočašće u Međugorje ili Padovu a bio je u teškoj materijalnoj situaciji, uz preporuku svog župnika da je to zaista tako, uvijek je išao besplatno. Tako je oduvijek bilo i tako će uvijek i biti.

Zvonik: Jeste li imali i nekih problema tijekom putovanja i kako ih rješavate?

□ Problemi kao problemi – uvijek se dogode da bi se riješili. Znalo je biti problema tehničke prirode, ali nikada ni jedan problem nije bio takav da bi ga hodočasnik osjetio. Dogodilo se da se autobus pokvari, ali u roku od 2 sata dođe drugi (iste kvalitete) i hodočašće ide dalje. Zaista, milošću Božjom, nismo nikada imali nekih većih problema.

Zvonik: Vi pratite i naš Zvonik. Može li, po Vašem mišljenju, katolički tisak pomoći u edukaciji i pripravi ljudi koji žele hodočastiti?

□ Da, katolički tisak može puno pomoći u davanju pravih informacija, upoznavanju sa svetištima na koja se putuje a i o samom smislu i značenju hodočašćenja. Pa evo i mi pozivamo Vaše čitatelje, posebno župe, župnike i župne suradnike te sve ljude dobre volje da se putem *Zvonika* odazovu na naš poziv za neka buduća hodočašća. Posebno Vas pozivamo na hodočašće u Lurd od 15. do 22. 09. i na hodočašće u Poljsku Putovima Ivana Pavla II. od 04. do 7. 10. 2012. godine.

Redovito idemo svaki mjesec u Međugorje i Padovu, a obavijesti možete uvijek dobiti na facebook: hodočasnici-osijek.

Bilo bi nam jako važno kad bi nam se javili i ljudi dobre volje iz Vojvodine u kojima bismo prepoznali buduće suradnike za hodočašća iz Vojvodine.

Hvala Vam na pozivu za ovaj intervju, te Vama osobno, članovima redakcije i svim čitateljima *Zvonika* želimo obilje Božjeg blagoslova te svako dobro i mir. **Za kraj želimo počastiti jednu osobu preko nagradne igre *Zvonika* s putovanjem u Padovu 31. 08. 2012. godine. To ćemo učiniti preko *Zvonika* i u 10. (Lurd) i u 12. mjesecu (Poljska).**

Zvonik: Zahvaljujem na razgovoru, želim Vam puno Božjeg blagoslova u svim putovanjima uz zahvalnost što želite i naše vjernike uključiti u neka od budućih hodočašća.

Gdje ljetuju zvijezde?

Piše: Željka Zelić

Onoga trenutka kada se ljetne temperature popnu na vrtoglavih 35 i više Celzijevih stupnjeva, s televizijskih ekrana, iz novinskih članaka ili pak s internetskih stranica, „zapljuskuju“ nas tekstovi posvećeni godišnjim odmorima i većinom temeljeni na tome gdje će i kada će koja „zvijezda“ ljetovati (pjevači, glumci, televizijska lica i dr.).

Krenimo redom! Većina njih porred svojega imena ne bi trebala imati niti slovo „z“, a kamoli titulu zvijezde u koju bi se netko trebao ugledati, zagledati i nasljedovati ju. Daleko dogurasm kad se zvijezdama predstavljaju sve redom starlete i sumnjivci koji su preko noći postali zvijezde i vrše teror medijskoga prostora. No, kada tu činjenicu maknemo sa strane, onda do izražaja dolazi jedna druga, ništa manje pogubna, a to su mondenska i „tropska“ odredišta i hoteli u kojima javne osobe odsjedaju, umjetno se smiješeći, sa savršenim frizurama, kompletnom šminkom, torbama, obvezno velikim naočalama i svom pratećom opremom. S druge pak strane, pitam se koga je uopće briga gdje ljetuju „zvijezde“ kada se već iz zrakoplova vidi da se sve utrkuju tko će se odmoriti u najskupljem svjetskom ljetovalištu i odsjesti u najskupljem hotelu. Koga je briga za njihov, nazovimo to odmorom, kada se većina pretvori u tobože skrivanje od fotoreportera, a u stvarnosti unaprijed objave mjesto svojega boravka (jedino što ne otkriju je broj sobe), jedva dočekavši da ih u najnovijem modelu kupaćeg kostima fotografiraju pa da fotografija njihova savršeno isklesanog tijela (jer oni nikada ne drže dijete i sve je to stvar genetike, floskula je kojom se neprestano koriste) osvane na naslovnici nekog od najprodavanijih tabloida (kada se čitaju samohvale istih, onda čovjek doista ne može zaključiti koji je od njih najprodavaniji). Prave zvijezde ne bave se otkrivanjem takvih i sličnih detalja u javnosti, već pokušavaju sačuvati „živu glavu“.

Ipak, vraćajući se u stvarnost, susrećemo se sa žalosnom istinom da većina građana Srbije neće imati novca ovoga ljeta ni za bazene, a kamoli otputovati na more, planinu, toplice i sl. Na ponekim bazenima, ili danas ak-

tualnim aqua parkovima, dnevna ulaznica košta 600-700 dinara, što s prosječnom neto svibanjskom plaćom od 40.442 dinara, ili pak minimalcem od 20.010 dinara i stopom nezaposlenosti od 23.7%, danas rijetko koja, na primjer četveročlana, obitelj sebi može priuštiti. O moru da i ne govorimo, jer je četveročlanoj obitelji za ljetovanje (put, hrana i smještaj) potrebno od minimalnih 400-500 eura pa nadalje... Na pitanje „Gdje ljetujete“ koje je postavljeno u anketi jednog dnevnog lista, 45,3% anketiranih odgovorilo je da ljetuje na moru, 4,9% u Srbiji na planini ili u toplicama, samo 3,5% kod rodbine, a 46,1% nažalost ostaje kod kuće. Kada kažem nažalost, ne mislim na to da se čovjek koji ostaje kod kuće ne može odmoriti ukoliko si dobro organizira vrijeme, nego na to da se platežna (ne)moć građana odražava na njihovu (ne)mogućnost da svojem tijelu jednom godišnje priušte dostojni odmor duše i tijela. No, još je pogubniji podatak da ima i onih koji za ljetovanje podižu kredite koje onda otplaćuju cijele godine, premda su možda, kada već to nisu u financijskoj mogućnosti, odmor mogli provesti i u svojem gradu ili okolini za puno manje novaca i bez zaduživanja, ponekad čak i s boljim sadržajima nego nam to spakiraju stranci i dobro naplate. Budući da i sami nismo u stanju „spakirati“ i prodati slične sadržaje koje nude u nekim drugim nama susjednim zemljama, za iste plaćamo duplo veću cijenu, a veliki turistički potencijal, kojim raspolažemo zahvaljujući neinventivnosti onih koji o tom pitanju skrbe, još uvijek je na nultoj razini ili tek nešto iznad toga.

S druge strane, susrećemo se s paradoksalnom situacijom da je sve više onih obitelji koje zbog prirode svojega posla i navezanosti na posao ne mogu izdvojiti niti tjedan dana da bi sa svojom obitelji proveli ljetni odmor. Neki idu toliko daleko da godišnji odmor koriste kako bi uradili sve one poslove koje ne stižu završiti tijekom godine, pa se s godišnjeg na posao vraćaju umorniji nego su otišli. Postavlja se onda pitanje zna li čovjek današnjice uistinu uživati u plodovima svojega rada i materijalnih dobara koje stječe, ili je pak rad sam sebi svrha ili potvrda

odnosno sigurnost koju osjećamo onda kada znamo da imamo novac, ali jednostavno nemamo vremena za odmor. Za mene posve neshvatljivo, ali ima dakako i onih „modernijih“ obitelji koje godišnji odmor redovito provode odvojeno (supruga posebno, suprug posebno, a djeca s bakama i djedovima), a da za takvo što nemaju neki objektivni i razumni razlog, nego jer se samo na taj način znaju (namjerno ne kažem ne mogu!) u miru odmoriti. No, sigurna sam da ukoliko imate takvo iskustvo, da ćete teško zaboraviti ljetovanja sa svojim roditeljima (a koje i sama pamtim) kada smo ljetovali na Jadranskom primorju na takozvanim odmaralištima koje je imala svaka veća tvornica ili tvrtka. Mnogi od nas vjerojatno pamte obiteljske odmomore s mnoštvom djece, jer je u to vrijeme (a znam da i danas ima takvih primjera) skupa ljetovalo više obitelji, i svi bi se doma vraćali ponekad možda i umorniji nego su na more otišli (roditelji s malom djecom), ali duhovno bogatiji jer su vrijeme proveli u društvu s prijateljima, i što je još važnije, svojoj djeci priuštiti ozračje kojega će se dugo sjećati, a koje će onda jednoga dana stvarati u svojim obiteljima.

A sada konačno dođosmo i do ključka gdje uistinu ljetuju prave zvijezde. Prave zvijezde ljetuju u tišini svojega doma, sa svojom djecom u vrtu ljuljajući se na ljuljački, puneći bazen na napuhavanje, slušajući glazbu ili praveći s njima „žurku do zore“. Prave zvijezde nisu hvalisavci i ljetuju ako treba u svojoj sobi, na terasi, čitajući knjige, obogaćujući svoju dušu. Prave zvijezde ljetuju kod svojih prijatelja u njihovu domu ili vrtu, razgovarajući, smijajući se i zahvaljujući Bogu što im je dao takav dar. Prave zvijezde ljetuju ako za to imaju mogućnosti i na moru, na planini ili u toplicama, bez trunke šminke, ogoljeni svih maski i maskica, uživajući u ljepoti prirode koju u svakodnevnom životu ne zamjećujemo, slušajući žamor djece ali i uživajući u jutarnjoj tišini, izlasku i zalasku sunca, i zahvaljujući Bogu da u tim ljepotama mogu uživati... Prave zvijezde ne ljetuju možda nigdje, ali su naučile prihvaćati stvarnost koja nije uvijek sunčana i pokušavajući je okrenuti u svoju korist. Na koncu, prave zvijezde nisu oni koji imaju materijalnih mogućnosti otići na odmor, nego oni koji su se s novcima ili bez naučili uistinu odmarati bilo gdje. A to je katkada veće umijeće nego otputovati nekamo na godišnji odmor!

Što moram danas, ostavljam za sutra

Piše: *Antonija Vaci*

Postoji mnogo načina da osoba samu sebe sabotira, a jedan od njih je prokrastinacija. Prokrastinacija je oblik ponašanja za koji je karakteristično da se akcije i zadaci odgađaju za kasnije. Ovaj oblik ponašanja postoji kod svakog u nekoj mjeri, ali ponekad, kada ugrožava normalno funkcioniranje pojedinca – postane ozbiljni problem i dovodi do stresa, osjećaja krivnje, gubitka osobne produktivnosti i pojave negodovanja od strane drugih zbog neispunjavanja odgovornosti i obveza.

Kako bismo bolje objasnili ovaj fenomen, zamislite da trebate sjesti i učiti – je li u pitanju knjiga za ispit, kontrolni koji vas čeka za tjedan dana, računalni program, nije bitno, važno je da imate zadatak za koji je potreban trud, koncentracija i motivacija. Pospremite stol, poslažete sve knjige i markere u red, napravite sebi šalicu kave i sad treba sjesti i učiti, no, naglo se sjetite da bi možda bolje učili kada pogledate seriju koja će početi za 10 minuta. Iako Premackovo pra-

vilo kaže da se ne treba nagrađivati prije nego što se posao obavi, sami sebe uvjerite da to pravilo ne vrijedi za vas i da samoga sebe i svoje radne navike bolje poznajete od tamo nekog Premacka. Kada se serija završi gladni ste, a odmah nakon toga se sjetite da još niste pročitali novine, a treba vam i još jedna kava. Ako se i prevarite i sjednete za stol završiti svoj zadatak, primjećujete kako je pod prljav i treba ga usisati i nikako ne možete nastaviti dalje dok ne odete na internet provjeriti poštu. I tako za sebe do besvijesti izmišljate nove zadatke, samo ne započinjete, ili još važnije, ne izvršavate onaj zadatak koji vam je doista bitan.

Tri osnovna tipa prokrastinatora

Prvi tip je obično osoba koja voli uzbuđenje pa sve ostavlja za posljednji trenutak zbog adrenalina i euforije. Drugi tip su osobe koje izbjegavaju svoje zadatke jer se boje neuspjeha ili nerijetko, uspjeha. Ove osobe se opterećuju oko toga što drugi ljudi misle o njima, i radije bi da se njihov rad ocjenjuje kao manjak truda nego manjak sposobnosti. I konačno, treći tip su osobe koje ne mogu donijeti odluku i tako prokrastiniraju, jer ih nedonošenje odluke razrješava odgovornosti koju ta odluka nosi sa sobom.

Kao što je već rečeno, svi u manjoj ili većoj mjeri prokrastiniraju i u tekstu koji slijedi ćemo proći kroz neke osnovne korake za smanjivanje izgubljenog vremena na minimum. Najprije treba napraviti razliku između zadatka koji se treba obaviti hitno i zadatka koji je bitan. Recimo, da se vratimo na prethodni primjer, da ste sjeli raditi i primijetite da je pod prljav te vam se učini da je taj zadatak trenutačnog pranja poda hitan, ali ga razgraničite sa svojim učenjem koje je ustvari bitno. Kada stavite stvari u neku perspektivu, bit će vam lakše odlučiti raditi ono što je ustvari doista važno.

Sljedeća bitna stvar je miješanje produktivnosti i zauzetosti. Recimo da ste jutros umjesto da ste radili zadatak koji je bitan, čekali u redu u banci, pa otišli do pošte, zatim skoknuli do knjižare, te budući da su počele ljetne rasprodaje, obišli i neku trgovinu. Sve u svemu, bili ste jako zauzeti, a niste uradili ništa produktivno, ili kako se to često u narodu kaže: „Gdje sam bio – nigdje, što sam radio – ništa“.

Pokušajte izraditi listu poslova koje želite uraditi. Napravite jasne prioritete, nemojte raditi nešto što je na dnu liste ako niste završili ono što je na vrhu. Ako iskrasna nova obveza, opet je stavite na listu i usporedite je li nova obveza dovoljno važna da je uradite prije svoje najvažnije stavke na listi.

Postoji vjerovanje da prokrastinatori ne osjećaju vrijeme kao što to rade produktivniji ljudi, što nije istina – prokrastinatori su obično samo „optimističniji“ u svezi vremena koje treba potrošiti na određeni zadatak, tako da trošiti puno novca na rokovnike i planere vjerojatno neće pomoći. Jedini način da se vrijeme pametno potroši i rasporedi je da sama osoba jednostavno aktivno razmišlja o sebi i svojim postupcima i ne uzima svaku šansu za opravdati se. Budite strogi prema sebi. Radite na sebi da bi drugi ljudi manje radili na vama.

Lijepa svjedočanstva

Piše: mr. Andrija Anišić

Dragi čitatelji, radostan sam što u ovom broju s vama mogu podijeliti dva lijepa svjedočanstva. Ona potvrđuju da još uvijek ima onih koji vole život i spremni su sve učiniti da bi ga zaštitili i spasili. Poseban je to dokaz da, unatoč tome što smo danas uronjeni u egoistično društvo koje uči spašavati vlastitu udobnost pred bilo kojom drugom stvari, postoje još oni koji su snagom vjere u stanju čak i umrijeti za drugoga, žrtvovati vlastiti život kako bi jednom novom omogućili da se rodi ili iz humanih i čisto ljudskih nagnuća pomoći drugima. Sve dok bude bilo takvih ljudi, ima nade za civilizaciju ljubavi.

1. Svjedočanstvo – Dala svoj život za život svog sina

Na hrvatskom portalu „Bitno.net“ pročitao sam ovih dana jedno potresno svjedočanstvo. Evo kratkog sadržaja.

Svijet ovih dana obilazi vijest o smrti mlade talijanske majke Chiare Corbelle, koja je zajedno sa svojim suprugom na herojski način prihvatila roditi dvoje svoje bolesne djece koja nisu imala šanse preživjeti, a potom i sama dala vlastiti život da spasi njihovo treće dijete. Priča je to o velikoj ljubavi i žrtvi življenoj kroz vjeru, pouzdanje i zahvalnost Svemogućem Bogu na daru života.

Chiara Corbella imala je 28 godina, lijepa, uvijek je zračila s osmijehom na usnama. Bila je udana za Enrica Petri-llija, oboje su Rimljani.

Nekoliko mjeseci nakon vjenčanja Chiara je zatrudnjela. Ali nažalost djevojčici je pri prvom pregledu ultrazvukom dijagnosticirana anencefalija, ili teška urođena malformacija zbog koje je mala Marija trebala biti rođena potpuno ili djelomično bez mozga. Dvoje mladih supružnika bez imalo zadržske prihvatilo je taj novi život kao Božji dar, unatoč tome što su ih liječnici više puta pokušavali razuvjeriti. I pratili su Mariju tijekom svih 30 minuta njezina zemaljskog života, slaveći krštenje i prateći je pri njezinom „rođenju za nebo“. Kristova pobjeda nad smrću, potvrđena tim malim bijelim ljesom i dvoje roditelja koji su pjevali, zahvaljujući i slaveći Gospodina za čitavo vrijeme trajanja Mise.

Nekoliko mjeseci kasnije, nova trudnoća. Ali i u ovom slučaju, radost prve vijesti bila je minirana prvim ultrazvukom koji nije dao pozitivne rezul-

tate. Dijete, dječak po imenu Davide, nije imao noge. Naoružani vjerom i ljubavlju koja je uvijek podržavala njihov brak, dvoje supružnika je odlučilo trudnoću iznijeti do kraja. Izbor vjere, plod uvjerenja da ključeve života i smrti čuva jedino Bog. Svjedoče to i prijatelji koji se sjećaju Enricea koji im je pričao o radosti imati dijete, makar ono nema noge. Ali nažalost, oko sedmog mjeseca novi ultrazvuk otkriva malformacije unutarnjih organa uz nedostatak donjih udova kod malog Davidea. „Dijete je nesposobno za život“, bila je presuda. Nesposobno možda za zemaljski život, ali ne za onaj nebeski. Par je zapravo dočekao rođenje djeteta, 24. siječnja 2010., i nakon što su odmah slavili njegovo krštenje, molitvom su pratili njegov kratki život sve do posljednjeg izdisaja. I na Davidovom pogrebu toliko ljepote, toliko vjere i jedna vrsta zavisti zbog te radosti koju su nosili unatoč križu. Ne glumljene i prigodne radosti, nego primjera za mnoge današnje obitelji.

Trpljenja, traume, osjećaji obeshrabrenja, ali Chiara i Enrico se nikad nisu zatvorili životu, tako da je nakon nekog vremena stigla nova trudnoća: Francesco. I napokon je sve bilo u redu: ultrazvukom je potvrđeno dobro zdravlje djeteta. Ali u petom mjesecu dolazi novi križ. Chiari je dijagnosticirana teška rana na jeziku te se nakon prvog zahvata potvrdila najgora od pretpostavki: karcinom. Unatoč tome, Chiara i Enrico nisu izgubili vjeru i „sklapajući savez“ s Bogom odlučili su još jednom reći „da“ životu. Chiara je bez imalo promišljanja branila Francesca i iako se izlagala velikom riziku, odgodila je liječenje nastavljajući trudnoću. Naime, tek se nakon poroda mogla podvrći radikalnijem operativnom zahvatu i ciklusima kemoterapije i zračenja. Francesco je rođen zdrav i lijep 30. svibnja 2011., ali Chiara, tjelesno iscrpljena toliko da je izgubila i vid na desno oko, nakon godinu dana bitke nije izdržala. U srijedu, 13. lipnja 2012. godine, oko podne, okružena rodbinom i prijateljima, završila je bitku protiv „zmaja“ koji ju je progonio, kako je nazivala tumor, misleći na čitanje iz Otkrivenja.

Posebna je Chiarina povijest koja je pokopana odjevena u svoju vjenča-

nicu, kao i pismo koje je tjedan dana prije smrti Chiara napisala svom sinu Francescu, a koje je na sprovodu čitao suprug Enrico: „**Idem u nebo brinuti se za Mariju i Davida, a ti ostani s tatom. Od tamo ću moliti za vas**“.

Ne može se ostati ravnodušan pred tom poviješću svetosti naših dana. Povijest koja zaslužuje da bude upoznata i pričavana.

2. Svjedočanstvo – Turistkinja dojenjem spasila siroču

Hrvatski portal „24.sata.hr“ donosi potresan doživljaj spašavanja napuštenog novorođenčeta. Naime, Maria Kristensen (25) iz Danske, spasila je napušteno novorođenče, tako što ga je, kada ga je vidjela na ulici, uzela i podojila. Ona, suprug i njihov trogodišnji sin Lukas putovali su taksijem na aerodrom u Turskoj, a na putu je uz ulicu primijetila mali svežanj. Zamolila je taksista da se zaustavi. Ona i suprug izašli su van iz auta i šokirali se vidjevši beživotno tijelo tek rođene bebe. „Umalo mi je pozlilo. Bebica je izgledala kao da je mrtva. Bila je crvena u licu jer je vani pržilo sunce. Toga dana bilo je 40 stupnjeva. Instinktivno sam je uzela u ruke i unijela u auto“, ispričala je Maria, koja je u 31. tjednu trudnoće. Kada je unijela bebu u taksu ona i muž pokušali su pomoći djetetu ali djevojčica nije davala znakove života. „Očajna zbog svega bebu sam prislonila na prsa. Pomislila sam, možda je moje mlijeko već spremno. U početku se ništa nije dešavalo, ali sam odahnula kada sam osjetila kako se njena usta miču. Čudo. Počela je sisati. Isprva se borila, ali je onda počela jesti puna života. Otvorila je oči i pogledala me. Počela sam plakati od sreće“, ispričala je Maria. Ona pretpostavlja da je odbačena beba, koju je našla bila stara tek jedan dan. Čim je beba oživjela taksista ih je odveo u obližnju policijsku postaju a oni su produžili na aerodrom.

Izašao XI. svezak Leksikona

U izdanju Hrvatskoga akademskog društva iz Subotice iz tiska je izašao XI. svezak „Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca“. U ovome svesku, koji obuhvaća slovo J, na 121 stranici obra-

đeno je ukupno 125 natuknica – od biljke jablan pa do novina *Južna Ugarska*. Natuknice prati 90 ilustracija te 9 uputnica. U izradi ovoga sveska sudjelovalo je 43 autora. U Leksikonu je obrađeno više životopisa značajnih osoba iz prošlosti i sadašnjosti bačkih Hrvata, plemićkih porodica, toponima, međuratnih udruga, sportskih klubova, općih te makropedij-skih natuknica.

Svezak je tiskan u nakladi od 1500 primjeraka, a može se kupiti u subotičkim knjižarama.

Izložba fotografija „Kurnatska ‘idra“ Borisa Kragića u Subotici

Izložbu fotografija „Kurnatska ‘idra“ splitskog fotografa **Borisa Kragića** otvorila je 2. srpnja u vestibulu Gradske kuće u Subotici menadžerica kulturnih aktivnosti Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata **Katarina Čeliković**, a u organizaciji su uz Zavod sudjelovali Generalni konzulat Republike Hrvatske u Subotici te splitska podružnica Hrvatske matice iseljenika. O izložbi i autoru govorila je voditeljica podružnice HMI **Branka Bezić Filipović**, a o uspješnoj kulturnoj suradnji konzulica savjetnica **Vesna Njikoš Pečkaj**.

Izložba prikazuje starinske i suvremene motorne jedrilice u plovidbi oko Kornata, srednjodalmatinskog otočja i nacionalnog parka. Prema riječima autora, izložba je nastajala osam godina i predstavlja njegovu opsesiju ljepotom spomenutoga hrvatskog arhipelaga. /D. B. P./

U Monoštoru i Subotici predstavljen glazbeni CD „Alaj piva Šokica“

Nosač zvuka na kojemu su snimljene izvorne narodne pjesme monoštorskih Šokaca naziva „Alaj piva Šokica“ svečano je predstavljen 22. lipnja u Monoštoru, a potom, 6. srpnja u Subotici, u vrtu Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Svečano monoštorsko predstavljanje nosača zvuka započelo je u Etno kući „Mali Bodrog“ – tradicionalnoj monoštorskoj kući nabijači i trščari, poznatom turističkom odredištu u selu. Tom je prigodom organizirana izložba autora **Augustina Jurige**, poznatoga subotičkog fotografa, koji je u postavci „Lica Bačke“ kroz portrete Bačvana dočarao melankoliju, upornost, nadu i radost – osobine ljudi ovih prostora.

U Domu kulture u Monoštoru, kao i u Subotici, nosač zvuka je predstavila urednica i recenzentica CD-a „Alaj piva

Šokica“ **Tamara Štricki** izrazivši zadovoljstvo što je imala prigodu sudjelovati u izdavanju ovoga nosača zvuka i surađivati s pjevačicama. Na oba predstavljanja prisustvovao je velik broj zaljubljenika u tradicijsko pjevanje.

Spomenuti glazbeni CD objavljen je u nakladi Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata u suradnji s KUDH-om „Bodrog“ iz Bačkog Monoštora.

Glazbeni kompakt disk „Alaj piva Šokica“ može se kupiti u Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata (Harambašićeva 14) u Subotici. Cijena je 200 dinara.

Održan „Festival marijanskog pučkog pivanja“ u Bačkom Monoštoru

„Festival marijanskog pučkog pivanja“, sedmi zaredom, održan je u subotu, 14. srpnja, u crkvi sv. Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru, u organizaciji Kulturno umjetničkog društva Hrvata „Bodrog“.

Na ovogodišnjem festivalu, pored domaćih „Kraljica Bodroga“, sudjelovala su i četiri pjevačka zbora iz Republike Hrvatske: KUD „Ogranak seljačke sloge“ Posavski Bregi, KUD „Šokadija“ Budrovci, KUD „Josip Šošić“ iz Tenja i KUD „Šokadija“ iz Strizivojne, te tri iz Bačke, KPZH „Šokadija“ iz Sonte, UG „Tragovi Šokaca“ iz Bača i GKUD „Ravangrad“ iz Sombora.

Sudionici festivala okupili su se na platou ispred mjesnog Doma kulture, odakle su, odjeveni u svoje starinske narodne nošnje, u procesiji ušli u crkvu. Festival je otvorio predsjednik KUDH „Bodrog“ **Željko Šeremešić**, a sudionike i brojne uzvanike pozdravio je ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata **Tomislav Žigmanov**. Voditeljica programa **Anita Dipanov**, uz poetske riječi posvećene BDM, najavila je sudionike i njihove pjesme. Tema ovogodišnjeg festivala bile su pjesme posvećene Mariji, koje se pjevaju u vrijeme Adventa. Na kraju su svi sudionici pristupili oltaru i ovaj veliki zbor je, kao i svih prijašnjih godina, otpjevao pjesmu „Čuj nas majko, nado naša“, uz pomoć nazočnih uzvanika i vjernika. Mnogi koji su prisustvovali dosadašnjim festivalima, jednodušni su u ocjeni da je ovogodišnji bio najkvalitetniji.

Zamjenik pokrajinskog sekretara za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice **Mato Groznica** tom je pri-

godom rekao: „Jedna od najznačajnijih odrednica hrvatskog naroda je njegov katolički identitet, a ovo je jedan od najboljih načina njegovoga očuvanja“.

Ravnatelj ZKVH **Tomislav Žigmanov** je naglasio: „Želio bih i da ova okupljanja prati određena vrsta istraživanja našega tradicijskoga naslijeđa u domeni pučkoga pjevanja, a ZKVH će pružiti punu potporu u tom segmentu.“

Monoštorski župnik **vč. Goran Vilov**: „Japanci kažu: čovjek koji radi svojim rukama je težak, čovjek koji radi svojim rukama i razumom je zanatlija, čovjek koji radi svojim rukama, razumom i srcem je umjetnik. Nakon odslušavanja, možemo samo ustvrditi da je ovo najčistija umjetnost, umjetnost koju su iznjedrile brojne generacije naših predaka. Zahvalan sam svima koji su nam u našoj crkvi priuštili ovu nezaboravnu večer, Bogu na slavu, Gospi na čast, a svima nama na veselje.“

Ivan Andrašić

Donacija za Hrvatsku čitaonicu u Subotici

U subotu 21. srpnja u Brđanima je upriličena predaja donacije u cilju pomoći vojvođanskim Hrvatima, točnije onima koji se okupljaju oko Hrvatske čitaonice u Subotici.

Donaciju – financijska sredstva u iznosu od 3.000 kuna **Katarini Čeliković**, osnivačici ove institucije i prvoj predsjednici, sada dopredsjednici, predao je dožupan **Davor Vlaović**. Upriličena je i skromna svečanost koju su pjesmom ople-

menile žene Brđana i članice Općinske organizacije Hrvatskog srca općine Rešetari. U njihovo ime pozdravne riječi uz poziv na daljnju suradnju uputila je predsjednica **Jasmina Akmačić**, a bili su nazočni i dopredsjednica **Ivanka Grgić** te **Antun Grgić** predsjednik HSS-a općine Rešetari.

– Ovo su skromna sredstva jer u kratko vrijeme nismo mogli više prikupiti, a pomogla je županija. Nastavit ćemo vezu s Hrvatima u Vojvodini koja je počela njihovim sudjelovanjem na ovogodišnjim Susretima pučkih pjesnika u Zapolju – naglasio je **Antun Grgić**. U radnu posjetu koja bi se trebala dogoditi ove jeseni planira putovati i dožupan **Vlaović** i proširiti, kako je istaknuo, započetu suradnju.

Na donaciji je zahvalila **Katarina Čeliković** iskreno dirnuta ovom gestom pažnje te naglasila kako će o događaju koji za njih znači puno više od vrijednosti sredstava izvijestiti sve medije, ali i djecu koja se okupljaju u Hrvatskoj čitaonici.

– Upravo će djeca zahvaljujući vama dobiti knjigu poezije njima namijenjenu. Radi se o poeziji **Josipa Dumendžića – Meštra**, jednog Šokca iz Bođana, svojevrstne dijaspore unutar Vojvodine – rekla je i uputila poziv domaćinima na predstavljanje knjige kako bi se uvjerali što djeci znači knjiga i hrvatska riječ.

Ivanka Herceg

Uredila: *Katarina Čeliković*

Odmor... smor... more... mor...

Ako se smarate, ako vam fali more, odmor potražite u prirodi. Tko može na more, blago njemu. Tko ostaje u ravnici, neka potraži odmor na bazenima, na salašima, ali i u uz dobro štivo. Pogledajte koliko samo sadržaja donosi ljetni broj *Zvonika*! Ne zaboravite makar ponekad kroz tjedan proviriti u crkvu, a nedjeljom se svakako vidimo na misi gdje nas čeka Isus.

Ugodno ljeto uz preporuku da ne propustite obilježavanje do gađaja na ovogodišnjoj Dužijanci želi vam svima

vaša *Zvončica*

Radost Prve pričesti u crkvi Isusova Uskršnuća

U župi Isusova Uskršnuća u Subotici, 3. lipnja Prvu pričest primila su 2 prvopričesnika na mađarskom jeziku a na hrvatskom ih je bilo 36.

Djecu su tijekom mjesec i pol dana pripremali župnik **mons. Bela Stantić** i katehistice. Prvopričesnici već više godina oblače jednake haljine, jer pred Isusom su svi jednaki, pogotovo oni koji su svoju dušu očistili od grijeha. U subotu prije pričesti je bila velika ispovijed za prvopričesnike, roditelje, kumove. A onda je uslijedio taj željno očekivani dan. Prvopričesnici su uz pjesmu i svoje roditelje došli do samog oltara, a onda su se uputili k Isusu. Aktivno su sudjelovali na svetoj Misi, pjevali, čitali čitanja, molitve vjernika, prinostili darove, recitirali, a na kraju ritmikom i pjesmom zahvalili Isusu na tako velikom daru, daru svete Pričesti.

Jedan dio te djece je nastavio prvih devet dana svaki dan dolaziti na svetu Misu i pričest.

Nena Tumbas

Djeca iz hrvatskih odjela na moru

Ove su godine hrvatska djeca iz Vojvodine ljetovala u Prviću i u Novom Vinodolskom.

Jedna je skupina djece provela tjedan dana u samostanu sv. Marije od Milosti, na otoku Prvić kod Šibenika, na čemu zahvaljuju HNV-u i Udruzi „Naša djeca“.

Devedesetero djece iz hrvatskih odjela iz Tavankuta, Đurđina, Male Bosne i Starog Žednika, te subotičke OŠ „Matko Vuković“ ljetovala su u Novom Vinodolskom. Boravak je dar Crvenog križa Zagreb – ogranak Novi Vinodolski.

Prva pričest u Sonti

Na radost župne zajednice u Sonti, k stolu Gospodnjemu pristupila su 1. srpnja 22 prvopričesnika.

Ići putem deset zapovijedi Božjih

i u životu znal. čoš samo za ljubav i sreću ...

Sva djeca su bila uključena u misno slavlje kroz recitacije, pjesme, prinos darova, molitve. Roditelji su također bili uključeni, neki u pozdravnom govoru, majke koje su palile svijeće kod obnove krsnog obećanja, a dvoje roditelja je čitalo čitanje. Poticajno je i za djecu vidjeti kako roditelji svjedoče svoju vjeru. Dobro je spomenuti da su i roditelji imali svoju pripremu za sakrament kroz nedjeljna predavanja koja su završila klanjanjem pred Presvetim. Predavanje je vodila **Katarina Ralbovsky**. Priprava je tekla uz riječi psalma *Gospodin je pastir moj*. Ovu pjesmu su djeca pjevala kao psalam na samoj misi – a i oltar je bio ukrašen slikom pastira koji vodi svoje ovčice na zelenu pašu. Zanimljiva je bila propovijed župnika **vč. Dominika** koji je skupa s djecom protumačio lik dobrog Pastira.

Najdirljiviji trenutak je bila sama pričest. Bilo je lijepo gledati njihovo iščekivanje ali i radost na licima nakon pričesti. Svečanost je završena zahvalnim recitacijama i darovima kojima su djeca zahvalila svojim roditeljima, župniku, učiteljicama i vjeroučiteljici. /*Kristina Ralbovski, katehistica*/

Prvić

Novi Vinodolski

Dužijanica malenih održana peti put

Narod koji čuva običaje, osobito ako to čine njegova djeca, svakako ima budućnost. To je ujedno i jedan od razloga što je i nastala Dužijanica malenih. Peta po redu Dužijanica malenih okupila je oko 250 djece iz Srijemske Mitrovice, Sombora, Lemeša, Futoga, Tavankuta, Bikova, Starog Žednika, Đurđina i, naravno, Subotice, te gostiju iz susjedne Mađarske.

Program je započeo u subotu 7. srpnja u Đurđinu gdje je za sudionike Dužijanice malenih organiziran interesantan program. Najprije su posjetili crkvu svetog Josipa Radnika gdje su pogledali prekrasni križni put izrađen u tehnici slame, a potom i etno kuću – salaš, s ciljem da se upoznaju s nekadašnjim načinom života u ovim krajevima. Potom su bili sudionici tamburaško-plesne radionice da bi izlet nastavili na živućem salašu **Vlatka Vojnića Purčara**, također na Đurđinu. Pokraj slamarki koje su ih učile osnovama ove specifične tehnike, djeca su se i poigrala u igrama bez granica organiziranim s rekvizitima koji postoje na salašu.

Navečer, istog dana na Gradskom trgu u Subotici priređena je folklorna večer na kojoj su između ostalog predstavljene ovogodišnji mali bandaš **Emil Cvijin** i bandašica **Josipa Kujundžić**.

U nedjelju 8. srpnja je u katedrali-bazilici svete Terezije Avilske u Subotici održano sveto euharijski slavlje, koje je predvodio **mons. Andrija Anišić**. Potom su sudionici Dužijanice malenih u povorci pošli do Gradske kuće. U Velikoj vijećnici mali bandaš Emil Cvijin i bandašica Josipa Kujundžić predali su kruh od novog žita dogradonačelniku **Peri Horvackom**.

B. I.

Heroji

Eh, taj čovjek, komentira mi Kasper dok srce kroz slamčicu gusti sokić, tušta i tma može pregurati preko svojih leđa i ostati čovjek.

Jest: može preživjeti „saobraćajku“, mučenje, večeru kod njenih tj. njegovih roditelja, prelijepu djevojku i momka, prvo mjesto ispod crte na listi za upis na fax, izdaju prijatelja i prijevaru poslovnih partnera – na ovaj popis se može dodati baš što god ti padne na pamet.

Ma što mi pričaš, a što ćemo sa smrću?, upita Kasper.

Nije: ona čak ni ne zaslužuje biti na popisu jer je najizvjesnija upravo njena smrt, njena iluzornost. Život je u žiži događanja ili bi barem trebao biti.

A što je s onim da se ostane čovjek? Ima li to veze sa životom ili sa smrću?, dodaje Kasper.

Đene-đene: može čovjek preživjeti smrt, a može ne preživjeti život.

Ima onih koji su rođeni pod nesretnom zvijezdom koja svoj utjecaj obznanjuje na svakom njihovom malom i bezizglednom, po pravilu, neuspješnom koraku i onih koji imaju snagu malim prstom pokrenuti tektonske civilizacijske promjene i preobražavati lice svijeta. Ima onih koji zloupotrebjavaju svoju i tuđu moć, onih koji su rođeni da se bore. A ima i onih koji su rođeni da prežive.

Pitam se jesmo li svi rođeni kako bismo preživjeli ovaj svijet i živjeli svoje čovječstvo na Zemlji? I kakva je razlika između onih koji samo prežive i heroja? I tko, zatrovan lažnim i izvikanim herojima današnjice, smije tvrditi kako nama danas heroji ne trebaju?

Evo, ja hoću biti heroj, hoću preživjeti svoj život i ostati čovjek za života! Hoću upoznati heroja koji živi do mene, radi pored mene i reći mu: *Znaš, ti si heroj!* Hoću, s pokrićem vlastitog života, viknuti onome na ivici: *Ej, budi heroj – budi čovjek! Preživjet ćeš život!* Hoću spremno odmaknuti nož od sebe i sačuvati tuđi život, život budućeg heroja.

*Čovječe,
pazi da ne ideš malen
ispod zvijezda!*

„Opomena“, Antun Branko Šimić

Nevena Mlinko,
heroj ;)

Kišnim oblacima treba sunca

Jesi li sretan?

Upravo od srca sretan?

Ako jesi, ne čuvaj svoju sreću samo za sebe.

Dijeli je s drugima,
inače će se izgubiti.

Nesretan si?

Smiješ se rijetko ili nikada?

Osjećaš se nezadovoljnim?

Tada vjerojatno previše misliš na sebe,
na svoj novac, na svoje zdravlje,
na svoje male interese.

Tko se neprestano bavi samim sobom
ne može biti sretan,
jer više ne može ljubiti.

A ne moći više ljubiti
kraj je svake radosti
i početak pakla.

Pokušaj biti srdačan.

Pokušaj zaboraviti svoje ja

i pokaži svoje pravo srce.

Budi ljubazan prema svakome.

Ne dopusti da sunce zađe nad svađom.

Jer srđžba koja te iznutra izjeda
postaruje i poružnjuje.

**Objesi svoje kišne oblake
da se osuše na suncu.**

Phil Bosmans

Poziv

Sva vremena imaju u Božjoj providnosti svoje mjesto i svoj smisao. I ljudi i prilike u njemu. A treba imati na umu i to da i u ovom vremenu ima dobra, samo ga treba otkriti. To dobro, koje je negdje sakriveno u dušama kao biser u školjci, to dobro pronaći, razviti i čuvati u dušama... Posijati ga tamo gdje ga nema, a jačati ga i razvijati u dušama koje u dubini nose zdrave klice... Kao kvasac ući u sve, prožeti sve, zadahnuti sve, „da sve bude uskrsnuto u Kristu“. U svijetu, ali ne od svijeta! Među ljudima, u zvanjima i okolnostima kao i ostali, a opet dušom i srcem sasvim u Bogu (službenica Božja Marica Stanković, 1957.).

Poziv na svetost! Vrlo jasan način na koji službenica Božja Marica otkriva i nudi mogućnost odaziva tom pozivu. Pa što je to toliko snažno što poziva da se ona usuđuje to dobro nazvati biserom u školjci? Na odmorima na kojima smo (ili ćemo tek biti) moći ćemo tu i tamo naći po koju školjku, ali sve rjeđe i rjeđe, kao da i priroda uočava tu otuđenost. Međutim, upravo je to poziv na svetost! U zagrijanim vremenima donositi svježinu, u uznemirenost mir. Pa i sv. Franjo je to odlično rekao u svojoj molitvi za mir: *Jer tko se daruje, prima: tko prašta, bit će mu oprosteno, i tko umire sebi, rađa se za vječni život.* Upravo je to darivanje, rađanje za vječnost!

Sve je to jedna dirljiva priča, ali kako sve to konkretno i realno napraviti u današnjici? Kako kao kvasac ući u sve? Ponajprije, nužna je odluka! Potom, znati za koga se to sve radi. U prijateljevanju s Gospodinom otkrivamo što je on sve voljan napraviti za nas, pa nam tada i sve to što radimo postaje lakše, jer znamo za koga radimo. A dalje u svijetu, ali ne od svijeta... Nikad neću zaboraviti svoje studentske dane kada sam svaki dan imao mnoštvo ponuda: dobrih i loših. I koliko se svaki put isplatilo činiti dobro, koliko god druga strana izgledala primamljivijom. I svaka borba teža, ozbiljnija. Ali u svim situacijama među ljudima, u zvanjima i okolnostima kao i ostali, a opet dušom i srcem sasvim u Bogu. To je moguće! Za to su nam dokaz mnogi sveci koji su odgovorili na ovaj poziv i rekli svoj DA Gospodinu. Odluči se i ti! Vrijedno je toga!

Petar Gaković

Ljetna duhovna obnova

Nakon božićne i uskrsne duhovne obnove, održana je i ljetna duhovna obnova na Tekijama u Petrovaradinu, od 10. do 12. srpnja. Obnova je zamišljena napola kao hodočašće, a napola kao klasična duhovna obnova. Grupa od 50-ero mladih krenula je 10. srpnja, rano ujutro ispred subotičke katedrale. Prva postaja na kojoj smo se zaustavili bila je karmelićanska crkva u Somboru gdje smo imali misu. Zatim smo otišli u Marijansko svetište u Doroslovu, gdje smo molili krunicu. Posljednja postaja prije dolaska na Tekije bila je crkva u Odžacima.

Duhovna obnova na Tekijama bila je drukčija po tome što predavač nije bio uživo s nama već smo preko projektora gledali i slušali izlaganja don Damira Stojića o nebu, paklu, raj i čistilištu koja su se odlično uklapala s geslom ove duhovne obnove **Spasi dušu svoju**. Rad u grupama bio je podijeljen u dva dijela. U prvom smo pravili barjake sa svecima i blaženicama kao što su sveti Franjo, Ivan Pavao II., Marija Petković i drugi, a u drugom smo razgovarali o predavanjima koja su za mnoge bila nova i izuzetno zanimljiva. Animatori su bili pred velikim izazovom održati koncentraciju i radnu atmosferu zbog vrućina, predavača koji nije uživo govorio mladima. Na ovom susretu je bio prisutan veliki broj novih lica, osobito krizmanika. O obnovi više govore dojmovi sudionika. U povratku smo posjetili crkve u Srijemskim Karlovcima i Bečeju te izmoreni, kao i uvijek nakon obnove, vratili se kući. Zahvaljujemo velečasnom **Dušanu Milekiću** koji je svojim predavanjem bio izuzetno pristupačan i blizak mladima i koji je bio na raspolaganju za ispovijed kao i domaćinima koji su nas lijepo ugostili.

Vedrana Cvijin

***

♣ Samu obnovu duha osjetio sam kada sam otišao u prirodu u okolini crkve i razmišljao o svojim problemima, željama, ciljevima. Na duhovnoj obnovi u Somboru imali smo jedan sat tišine koji smo morali provesti potpuno u tišini i trebali smo napisati jednu molitvu. Smatram da bi nešto tako trebalo uvesti i na ove obnove. Također bih volio da su bili plesovi na kraju obnove i da se svi međusobno upoznaju na obnovi, da svatko barem malo porazgovara sa svima. – **M. S.**, 17 g.

***

♣ Na ovoj duhovnoj obnovi kao i svaki put, najviše me je dotaklo klanjanje, tj. susret sa živim Isusom. Žao mi je što ove godine nije bilo „živo“ predavača koji bi stalno bio s nama i na taj način nas još bolje duhovno pripremio za svetu misu i klanjanje. Drago mi je što ima puno krizmanika i nadam se da će i u buduće dolaziti na duhovne obnove. Voljela bih kada bi na sljedećoj obnovi bilo više glazbe, meditativnih molitava, svjećica itd., jer baš te sitnice izazivaju u nama posebne osjećaje. – **N. N.**, 18 g.

***

♣ Jako mi se sviđelo što je duhovna obnova započela s misom u Somboru i što smo obilazili crkve u Somboru jer za to nemamo često priliku. Dopali su mi se i citati koje smo dobivali svaki dan jer su me zaista potresli, naravno – duhovno. Radionice su mi bile odlične jer smo obrađivali značajne svece i morali smo naći način da ih predstavimo na barjacima. Naravno, sviđjela mi se i sveta misa i klanjanje na kojem je svatko morao izmoliti nešto za osobu pokraj sebe. Dakle, zaključio bih da mi se dopao program cijele obnove, domaćini, animatori itd. – **G. Š.**, 21 g.

***

♣ Meni se najviše sviđjelo klanjanje jer sam se dosta opustila, prinijela svoje molitve Bogu. Voljela bih da smo imali predavanja uživo, ali ni ovo nije bilo loše. Animatori su bili super u svakoj grupi kako sam vidjela, i na plenumu je bilo zabavno. Hvala svima koji su me nagovorili da dođem ovamo i da se poslije ove obnove osjećam mnogo bolje. – **A. I. R.**, 15 g.

Doroslovo

Odžaci

Sombor - Karmel

Tekije

Tekije - rad po grupama

Voliš li me zaista?

Jedno jutro, (vjerojatno zbog velike toplote) ustala sam ranije, negdje oko četiri ujutro. Taman da dočekam izlazak sunca. U kući su svi spavali, a ja sam izašla na terasu i jednostavno sjela i uživala. Vjerujte mi, tu ljepotu Božjih djela nemoguće je riječima opisati. Tako je divno osjetiti svježinu jutra, slušati predivan cvrkut ptica i uživati u mirisu cvijeća i drveća. Sjedila sam tako i osjetila Božju blizinu, kao da je On sjedio kraj mene. I tako sam započela svoj razgovor (molitvu) s Njime.

Zahvalila sam Mu na danu koji mi je dao, na predivnom jutru. I dok sam Mu zahvaljivala na svemu, a pri tom Ga i molila da mi „ostvari želje“, On me na jednom upita: „Voliš li me?“

Rekoh Mu: „Pa, Bože, naravno! Kako to možeš i pitati, Ti si moj Gospodin i Spasitelj i ja Te volim!“

Zatim me Bog opet upita: „Voliš li me zaista?“

Nisam razumjela zašto mi je iznova postavio to pitanje. A On nastavi: „Da si na primjer tjelesno bolesna, da nemaš koji od svojih udova ili da si slijepa, nijema ili gluha, bi li me još uvijek voljela?“

Bila sam zbunjena. Pogledala sam moje ruke, noge i ostale dijelove mog tijela i iznenadila sam se koliko stvari mogu uraditi s onim dijelovima tijela za koje sam mislila da mi pripadaju. A onda sam pomislila na svoje oči. Da li bih i kako mogla voljeti nešto ili nekoga ako to ne mogu vidjeti? Pomislila sam na slijepu i počela razmišljati kako oni mogu voljeti Boga i Njegova djela ako ih ne vide? A onda se sjetih gluhih osoba. Kako bih bilo što čula ako bih bila gluha? I odjednom, kao da mi je netko šapnuo na uho: „Za slušanje Boga ne trebaju ti uši, nego srce.“ A kako bih mogla slaviti Ga bez glasa? Meni je pjevanje nešto što me prožima i ispunja cijeli moj duh. Što bi me ispunjavalo ako ne bih imala glasa? I opet se javio onaj glas: „Možeš ga slaviti iz srca i duše. Slavljenje Boga nije i ne mora uvijek biti pjesmom.“

Iako s malom dozom nesigurnosti, hrabro i odvažno odgovorila sam Bogu:

„Da, Oče! Možda mi je teško sad zamisliti, ali iako bi mi bilo teško što imam hendikep, što ne čujem, ne vidim ili ne mogu pjevati, ja bih Te ipak voljela.“

I baš kad sam pomislila kako mi je odgovor savršen, opet se javio Bog s pitanjem. Upitao me: „ZAŠTO ONDA TOLIKO GRIJEŠIŠ?!“

Moj odgovor je bio onaj koji uvijek koristimo kad tražimo neki izgovor: „Ja sam samo čovjek, grješna sam i nisam savršena.“

A Bog me prekine i nastavi: „Pa zašto onda pjevaš samo na svetoj misi? Zašto u danima kada si ispunjena mirom odlutaš tako daleko? Zašto me se u nekim situacijama stidiš i nijećeš moju prisutnost u tvom životu? Zašto

tražiš moju prisutnost samo u vrijeme slavljenja kad sam ja tu pokraj tebe u svakoj sekundi? Zašto mi se samo u danima kada ti je najteže moliš najiskrenije? Zašto kad ti je teško plačeš drugima na ramenu kada ti ja pružam svoje rame da plačeš na njemu i utjehu koju ti nitko pružiti ne može osim mene? Zašto mi se obraćaš (moliš) tako sebično i s tako malo vjere? Zašto se ne potrudiš širiti Radosnu vijest među svoje vršnjake? Zašto uvijek tražiš neki izgovor kada te postavim u priliku da radiš za moje ime?“

Moj odgovor su bile moje suze koje su neprekidno klizile niz lice. I koliko god sam tražila odgovor na sva ova pitanja, odgovor nisam pronašla. Nije ga bilo. A kako bi ga i moglo biti kad je istina sadržana u samim pitanjima. Osjećala sam se neprijatno. Nisam ima-

la nikakvo opravdanje, nisam imala što reći na sve ovo. Samo sam razmišljala o tome kako je život meni darovan i koliko je blagoslovljen. Bog me je stvorio da slavim, a ne da odbacujem taj Njegov dar. Blagoslovio me sa svim talentima kako bih mu služila, a ja sam u većini slučajeva okretala glavu od njega. Dao mi je Krista, svog Sina. Dao mi je Riječ, ali je ja nisam naviještala svojim jezikom. Govorio mi je uvijek, ali moje su uši bile gluhe. Slao mi je svoje blagoslove, ali oči su mi bile slijepu. Slao mi je sluge da mi pomognu, ali ja sam ih otjerala kako bih sjedila lijeno u svome „zračurenom“ kutku. Bog je uvijek čuo sve moje molitve i odgovarao na njih, ali ja sam bila ta koja nije čula ili vidjela Njegov odgovor.

„VOLIŠ LI ME ZAISTA?“

Da, to su riječi koje su odzvanjale u mojim ušima. S gorkim suzama u očima i na duši govorila sam Ocu svom: „Molim te, Bože, oprosti mi. Nisam dostojna da uniđem pod krov Tvoj, nisam dostojna da budem Tvoja kći.“

A Bog mi je govorio: „Vidiš, dijete moje, to je moja milost.“

Upitala sam Ga: „Zašto mi stalno opraštaš? Zašto, kad znaš da ću opet iznova pasti? Zašto, kada znaš da ću Te opet povrjeđivati? Zašto me toliko voliš?“

„Zato što si ti moje djelo. Da, ti si moje najmilije dijete“ – odgovori mi Bog. „Nikada te neću ostaviti. Kada budeš plakala, i ja ću plakati s tobom. Kad budeš skakala od radosti, ja ću se smijati s tobom. Kada budeš pala, ja ću biti tu da te podignem. Kada budeš u nevolji i kada kloneš, bit ću s tobom, pomoći ću ti. Kada budeš umorna, ja ću te na rukama svojim nositi. Jer ja sam s tobom uvijek i do kraja, i uvijek ću te voljeti.“

„Zar me doista toliko voliš?“ – upitala sam Ga kroz suze.

Bog ispruži svoje krvave ruke probodene čavlima i zagrlji me. Tog jutra prvi puta sam se iskreno molila.

Marina Gabrić

Anyone who thinks that sunshine
is pure happiness, has never
danced in the rain.

Pljusak – pljuska razumu, pljesak ludosti

Debelu prašinu obasipaju točkice. Sve brže. Udarci postaju glasniji i, napokon, stapaju se u jedinstveni ritam. Šum, vjetar, miris svježine. Pljusak zavlada ravnicom, gradom, zatekne putnike, prekine radove i zaustavi vrijeme. Zemlja se napija vodom, bilje puni životom, a čovjek... Umorne noge, problemi s tlakom i bolovi na davno povrijeđenim dijelovima tijela. Strah od tuče. Pokislo rublje, kašnjenje autobusa, pokvašene sandale. Uzdisaji od sparine. Otvaranje kišobrana ili skrivanje pod nadstrešnice. A tek ako se gradski odvodi napune, uske betonske ulice preplavi bujica. Svi se uznemire, gundaju, žure.

A kada bi netko, dijete s torbom na leđima, žena u dugoj šarenoj suknji, mladić sa slušalicama u ušima, prodavačica iz supermarketa ili pak taksist što čeka na parkiralištu, bilo tko od njih, okrenuo dlan prema razlivenom nebu, pomalo nesigurno provirio iz svog „skloništa“, pustila suknju da se vuče po vodi koja nosi lišće i vijesti na stranicama dnevnih novina... kada bi mladić izvadio slušalice da čuje ritam teških kapi što udaraju po asfaltu, kada bi dijete s preteškom torbom zaplesalo lako kao primabalerina ili kada bi samo prodavačica zaboravila na maskaru, koja nije vodootporna i koja bi se razlila po licu, dopustila kiši da je umiva snažnim milovanjem. Kada bi se netko od njih usudio na tren zaboraviti na sve što ih još čeka i na ono u čemu ih je kiša prekinula, osje-

tili bi onu nerazumnu radost. Nerazumnu, pomalo ludu i djetinjastu. Ne, nije ona rezervirana za djecu u gumenim čizmama veselih boja. Bilo bi to prilično bezobrazno dopustiti je u samo jednom kratkom razdoblju. Uvijek dostupna, samo plaha. Uvijek spremna, ali tiha i nenametljiva.

Ali, možda bi samo jedan hrabriji, opušteniji ili „luđi“ mogao pokrenuti val. I jedan po jedan, spustili bi kišobrane, sišli s prozora i od promatrača se pretvorili u glumce. Prestali bi zaobilaziti lokve i počeli skakutati po njima, ili stali pod drvo, pod šuštavu uznemirenu krošnjju. Možda bi poneki odvjetnik izišao iz klimatiziranog ureda i danas se odlučio poći kući ranije, pješice. Moguće je da bi u tom trenutku srednjoškolac napokon pozvao prijateljicu u šetnju, koja će se dugo pamtiti...

Sve bi to kratko trajalo, kiša polako usporavala, udarci kapi pretvarali se u sve nježnije dodire i možda bi se (u savršenoj verziji) iz oblaka odmah pojavilo sunce koje bi učinilo da krovovi zabljesnu, a nad njima se pojavi duga. Možda se sunce ni ne bi pojavilo, možda bi onda svi pomislili da je ovo samo jedna bajkovita priča kojoj nema smisla pridavati pozornost. Zato, neka se sunce ne pojavi odmah nakon kiše. S posljednjim usporenim kapljicama, svima bi se iznenada javljale iskrice razuma. Žurno bi se počeli sklanjati s ulica, ulaziti u stanove i pomalo posramljeni i sigurno iznenađeni svojim ponašanjem, pogledali je li ih tko vidio. Tako bi se neslavno završilo to iznenadno i neobjašnjivo ponašanje inače sasvim razumnih ljudi. Iako možda zaprepašteni svojim „ispadom“, svatko od njih bi sebi ipak priznao da se u tom trenutku osjećao čudno. To čemu su se čudili bila je ona radost koja dolazi samo kad se oči otvore ljepoti najobičnijih stvari. Nekima najglupljih. Ali, ako junaci postupaju samo po razumu, nema dobre priče; ako se djeca igraju samo kad čuju zvono za odmor, nema spontane igre; ako se uživa samo u određenim i savršenim okolnostima, nema istinskog užitka. Ako se ne vidi prava prilika za radost i spontanost u svakom trenutku, nikad neće biti pravoga trenutka za radost i spontanost.

Ana Ivković

U TEBI

Nikad ne dozvoli
da Tvoja ljubav ostane prešućena
na mojim usnama,
Tvoja dobrota zatajena
na mojim dlanovima,
Tvoja Milost zaboravljena
u mom srcu.

Neka moje usne
svjedoče Tvoju ljubav,
neka dlanovi moji
daruju Tebe svakom bratu čovjeku,
tako da srce moje
može biti njihovo svratište.

Ivana Petković

Radujemo se ljetu!?! ☺

Dragi čitatelji! Ili zbog ledene zime za nama ili zbog čudesnog ljetovanja s kojeg smo se upravo vratili, zaljubili smo se u ljetno. Pozivamo i vas da manje uzdišete zbog „tropskih vrućina“, a više zbog divljenja što nam sve može ljetno darovati. Bog nas je stvorio gospodarima prirode i prva radost čovjekova jest baš uživanje u daru prekrasne prirode. S par ideja kako ljetno može biti (još) ljepše, želimo ne da napunite „baterije“, jer mi nismo roboti, već duh, dušu i tijelo – sve samo dobrim plodovima. Znamo da vremena, novca, volje – nikad dovoljno, ali neka ne ponestane ljubavi, koja mora imati „mišić“, a ne samo „srce“... Podarimo bližnjima i sebi – mužu/ženi, djeci, prijateljima – lijepi ljetni dan ili toplu večer na zraku, a po svom ukusu izaberite što vam paše najbolje. Samo – s ljubavlju! (Ivh)

Ljeto u vrtu ili na terasi

Osim uobičajenog brčkanja u bazenima ili makar u „koritu“ i beskrajne zabave u pijesku, djeci konačno možete ponuditi – boje! Vodene, tempere, krede, flomastere – na raznim podlogama. Ne budite sebični – perivo je i tijelo i ruho i zid, na ovoj vrućini se brzo suši – ima li većeg uživanja od slikanja prstima? Pokušajte i vi, pa kad počnete uobičajeno ljetno bojenje zidova, možda uljepšate i dječju sobu nekim bajkovitim ili morskim prizorom.

Mnoštvo je ideja kako urediti makar dio vrta ili maleni kutak terase u stanu! Prvo razmislite što je to što vas opušta, razvedri, podsjeti na neko lijepo mjesto gdje ste nekad ljetovali ili na djetinjstvo – što je to što cijela obitelj voli. Bili to uobičajeni morski motivi (školjke, kamenje, jezerce s ribicama) ili motiv salaša (najrazličitije poljoprivredne alatke i predmeti kao saksije i žardinjere za cvijeće) ili drvo kao inspiracija, važno je da se vama dopada.

Ukoliko niste sve dizajnirali do kraja, ne sjedite besposleni čekajući nalet novca ili deviznu „injekciju“ – nešto sigurno možete početi, pa makar to kasnije i mijenjati! Radost nije (samo) u uspješno završenom poslu, već u cijelom procesu stvaranja. Najljepši vrtovi nastaju godinama. Ne zaboravite ekološkom sviješću protkati sav svoj rad – voda se štedi, zemljište se čuva čistim, više biljaka – više kisika, reciklaža nije mogućnost, već potreba! Tako rade pravi gospodari.

Ipak, dok pripremate romantičnu vrtnu večer sa svijecama za muža ili prvu jutarnju kavicu ženi, sjetite se da je puno važnije s kim pijemo večernju čašu vina ili jutarnju šalicu kave, nego u kakvom eksterijeru! Zaljubite se u ljetno!

(Ivh)

Ljetne priče

Jeste li alergični?

Ivan je zbilja bio čovjek kojega si rado vidio. Uvijek je bio dobre volje i uvijek bi govorio nešto pozitivno. Kad bi ga netko pitao kako je, odgovarao je: „Ne može mi biti bolje!“. Ivan je bio prirodni motivator. Ako je neki radnik imao loš dan, uvijek mu je pokazao kako treba gledati situaciju u pozitivnom svjetlu. Zanimalo me je kako mu to uspijeva i zato sam jednoga dana otišao k njemu i upitao ga: „Ne razumijem. Ne možeš uvijek biti pozitivan. Kako ti to uspijeva?“

Ivan mi je odgovorio: „Svako jutro kad se probudim, kažem si: Ivane, imaš dvije mogućnosti. Možeš biti loše ili dobre volje. Uvijek odaberem da sam radije dobre volje. Svaki put kad mi se dogodi nešto loše mogu izabrati hoću li biti žrtva ili mogu li nešto naučiti iz toga. Izaberem da radije nešto naučim. Uvijek kad mi se netko požali imam mogućnost prihvatiti njegovu pritužbu ili pak izlučiti pozitivnu stranu života, izaberem pozitivnu stranu života“. „Da, da, ali to nije tako jednostavno“, požalio sam se.

„Naravno da je!“, odgovorio je Ivan. „Sve u životu su odluke. Kad zanemariš sve nebitne stvari, svaka situacija je odluka. Sam odlučuješ kako ćeš reagirati na okolinu. Sam odlučuješ kako će ljudi utjecati na tvoje raspoloženje. Sam odlučuješ hoćeš li biti loše ili dobre volje. I na kraju krajeva, sam odlučuješ kako ćeš živjeti svoj život“. Mnogo sam razmišljao o njegovim riječima. Uskoro sam napustio tvrtku i osnovao svoju. Izgubio sam kontakt s Ivanom, ali uvijek kad sam trebao odlučiti nešto, umjesto da samo prihvatim lakšu varijantu, sjetio sam se njega. Nekoliko godina kasnije čuo sam za Ivanovu nesreću. Pao je s visine od 20 metara s komunikacijskog stupa. Nakon 18-satne operacije i nekoliko tjedana intenzivne njege, Ivan je izašao iz bolnice s metalnim pločicama u kralježnici. Pola godine kasnije susreli smo se.

Kad sam ga pitao kako je, odgovorio je: „Ne može mi biti bolje! Želiš li vidjeti moje ožiljke?“. Nisam htio gledati ožiljke i zato sam ga pitao na što je mislio tijekom pada. „Najprije sam pomislio na svoju još nerođenu kćerku. A kad sam ležao na tlu, sjetio sam se da imam dvije mogućnosti. Mogu izabrati smrt ili pak život. Izabrao sam život“. „Zar se nisi bojao? Jesi li izgubio svijest?“, upitao sam ga. Ivan je nastavio: „Hitnaši su bili super. Ponavljali su mi da će sve biti u redu i da ništa ne brinem. Ali kad su me odvezli na Hitnu pomoć, vidio sam izraze na licima doktora i sestara i zbilja sam se uplašio. U njihovim sam očima već bio mrtav. Znao sam da nešto moram učiniti“. „Što si napravio?“, upitao sam ga. „Velika ogromna

sestra mi je vikala pitanja. Pitala me je jesam li na što alergičan“. „Jesam!!!“, odgovorio sam. Liječnici i sestre su prekinuli posao i čekali moj odgovor. Udahnuo sam zrak i zavikao: „Na gravitaciju!!!“.

Kada se smijeh stišao, rekao sam im: „Odlučio sam živjeti. Operirajte me kao živoga, a ne kao mrtvog!“ Ivan je preživio zbog spretnosti svojih liječnika, ali isto tako zbog svog posebnog odnosa prema životu. Tada sam i ja spoznao da moram svaki dan odlučivati i živjeti pun život.

(Autor nepoznat)

Najljepša žena

Jednom je jedna grupa muškaraca raspravljala na temu: Kako izgleda najljepša žena na svijetu? Jedan je volio plamenocrne, kao ugalj oči s vatrenim pogledom. Drugi je volio sivoplave oči, beskrajno duboke kao nebo. Trećem su pak najdraže bile one sa smeđim očima, tople i nasmi-jane...A za kosu, jedan je govorio da su ljepše žene s kraćom kosom, a drugi je tvrdio da su s dužom, koja pada sve do pete. Jedni su se oduševljavali onima s visokim i veličanstvenim držanjem, a drugi radije manjim, nježnijim i elegantnijim figurama. Tako su redali i ostale osobine .... I svaki od njih je mislio da je njegovo mišljenje i opis najtočniji i nije prestajao uvjeravati one druge u ispravnost svog suda. Vidjevši da tako nikada neće stići do zajedničke suglasnosti, napokon riješiš se otići do jednog mudrog čovjeka čuti njegovo mišljenje.

– Pokušali smo, ali nam nije uspjelo složiti se. Kaži nam ti, mudri čovječe, koja je žena najljepša žena na svijetu?

Dugo je starac gledao u bijele vrhove dalekih planina, povremeno se neprimjetno osmijehujući i naposljetku odgovori s ove tri riječi:

– ONA KOJU VOLIŠ.

Sreća

Bog slijepi čovjeka od gline i ostade mu u ruci još jedan neiskorišten komad.

– Što još da ti zalijepim? – upita Bog čovjeka.

– Zalijepi mi sreću! – odgovori čovjek.

Bog ništa ne odgovori već mu samo stavi u dlan preostali komad gline.

Sreću ne možemo kupiti, posuditi, tražiti. Sreća je u našoj ruci. Kako i koliko je iskoristimo toliko nam Bog još nadodaje. Ne vrijedi govoriti: nemam sreće. Imam, ništa manje ili više od drugih. Ali, umjesto plakanja za njom, iskoristimo ju. Mi to možemo. I hoćemo. Zar ne?

Odijevanje „za crkvu“

O važnosti odijevanja „za crkvu“ katolici su gotovo prestali misliti, a u praksi se, napose tijekom ljeta, svi povode za većinom koja „tjera modu“ ili je praktična te se oblači prema klimatskim uvjetima. To znači da se u crkvi sve više mladih ljudi, ali i onih zrelijih, pojavljuje u vrlo izazovnim odjevnim predmetima, kako na svečanim primanjima sakramenata, tako i na misama nedjeljom. Pitanje je imamo li moralno pravo ili možda čak i dužnost upozoriti na dostojanstveno oblačenje za dolazak u crkvu ili ćemo se, po načelu prepuštanja crkvenim osobama da vode brigu o doličnom oblačenju katolika u crkvi, povući i mirno živjeti svoj život, koliko je moguće „ispravan“. Stoga ni ovaj tekst nije naročito zahvalno pisati jer će se neki osjetiti povrijeđenima ako se budu vidjeli u nekoj od situacija. Naime, za primanje sakramenta krizme često se i krizmanice i kume dugo pripremaju za taj važan događaj birajući „toaletu“, koja bude i prekratka, i premalena, s puno ogoljenih dijelova tijela. Iako naši svećenici upozoravaju da suknja ne smije biti prekratka, da je na leđa i gola ramena potrebno staviti makar maramu ako ne i bolero, neke se ženske osobe i dalje oglašuju o preporuke i molbe. Slično je i na vjenčanjima, gdje se još mladenki može „preporučiti“ stavljanje vela, ali uzvanice najčešće to ne poštuju. Muška moda zasad nema tako radikalnih odstupanja, ali se ljeti, u turistički „jakim“ mjestima, napose na Jadranu, muškarci u crkvu zapute u vrlo kratkim „šorcevima“, u atletskim majicama. Upravo je članak inspiriran temom obilaska crkve u Vodnjanu bio motivom za pisanje o odijevanju za crkvu u našem *Zvoniku*.

Više je medija vodnjanskog župnika proglasilo kritizerom koji sebi uzima pravo kontrolirati posjetitelje crkve – tu-

riste. Tisuće turista želi u crkvi sv. Blaža u Vodnjanu, s najvišim zvonikom, vidjeti mumificirana tijela troje svetaca, koja su kroz stoljeća ostala očuvana, ali to župnik ne dopušta svima. Ako netko dođe u majici bez rukava, kratkoj suknji, kupaćem kostimu i sl., nije mu dopušteno ući u crkvu. Naravno da je zbog toga postao nepopularan, a kaže kako su *svećenici dužni očuvati dignitet i moral u crkvama, što uključuje i primjereno odijevanje pri obilasku sakralnih objekata*. On podsjeća kako u Vatikanu, *primjerice, posjetitelji oblače svojevrsan kombinezon koji se potom baca*. Stoga je i on stavio pred crkvu plakat na kojem upozorava kako se u crkvu ne može ući u prekratkim hlačama, majicama bez rukava, sa sladoledom, uključenim mobitelom, bocom itd. Možda nam sve to izgleda prestrogo, međutim bilo je i pokušaja ulaska u crkvu sa psima! Pomoć turistima i župniku pružila je Turistička zajednica ponudivši neprimjereno odjevenim gostima prije ulaska u crkvu majicu ili maramu s logom grada Vodnjana ili slikom vodnjanske crkve.

Kako se mi katolici trebamo odnositi prema svojim svetinjama? Čini se kako svoje ne cijenimo, a tuđe običaje poštujemo, te tako izdajemo svoje kršćanstvo u kojem smo rođeni i u kojem smo dobili temeljni odgoj. Gdje se sve ono što su nas roditelji učili tako odjednom izgubilo? Vidjeh nedavno kako i u vrelu podne na obližnjoj tržnici jedna muslimanka hoda potpuno obučena, kako joj to nalažu vjerski propisi. Naše je „propise“ lakše izvršiti, ali ih mi ne spominjemo, kao da ih i nemamo. Moda nam trenutačno diktira stil odijevanja... Ali, katolici kada su u poslovnom svijetu itekako poštuju „dress code“, jer time pokazuju svoju ozbiljnost i profesionalnost.

Je li to Bog u našem životu, moramo priznati potpuno nezasluženo, zauzeo neko nevažno mjesto? Umjesto da nam je na prvom, njegovo je mjesto u tradicionalnom, povremenom ispunjavanju „običaja“ i takozvanih dužnosti. Još su starozavjetni ljudi imali veliko strahopoštovanje prema Bogu, sjetimo se kako je Mojsije pokrio lice pred Bogom, kako su se svećenici oblačili po propisima da bi stupili u hram... I novozavjetni pisci govore o tome kako treba ići pred Boga, pa su žene pokrivalo glave pri ulasku u hram. Da ne duljimo

o tome, što je sada dio prošlosti, pokušajmo naći zajedničku nit u svemu tome.

Kako ćemo se odijevati uopće u životu, ovisi i o našoj pripadnosti katoličkoj vjeri koja nas uči da je naše tijelo hram Duha Svetoga. Na takvo tijelo moramo paziti, njime nikoga ne smijemo dovoditi u napast, a to znači paziti na čedno odijevanje u svim prilikama. Ne zaboravimo da svojim odijevanjem, svojim hodom, ali i govorom, ljudima oko sebe odašiljemo određene poruke za koje smo odgovorni. Kada se okupljamo u crkvi, dolazimo u prisutnost Boga, kojega častimo, slavimo i kojemu zahvaljujemo i za naše tijelo, za naš život. Prirodno je da čovjek želi biti privlačan, dopadljiv drugima, što ne znači da smijemo baš sve prihvatiti što nam modna industrija nudi, makar to i većina prihvatila. Ne treba misliti da je moda loša, te da trebamo slijediti tradiciju odijevanja od prije više stotina godina. Dapače, možemo birati skladnu, suvremenu odjeću, lijepih boja, novih linija, ali uvijek pazeći na čednost.

Vjerujem da ćemo lako uočiti osobe profinjena stila, a koje svojom skladnošću, jednostavnošću i elegancijom plijene našu pažnju, ali istodobno slijede Božje zakone. Zaključak se sam nameće: ne treba popuštati pred svim novotarijama koje nam nude holivudski, filmski izgled ali i kratkotrajno zadovoljstvo, nego čuvati i poštovati svoje jer ćemo tako posvjedočiti svoju ozbiljnost i dosljednost u svom kršćanskom životu. To dakako znači biti drukčiji od većine, što sigurno nije lako. Ako većina hoda polugola, prekratkim majicama, preuskim hlačama, prevelikih izreza, nemojmo ih slijediti. Imajmo slično, ali vodimo računa o mjeri. Tada će i nas oni drugi poštivati.

K. Čeliković

Paulo Coelho: da ili ne?

Piše: vlč. mr. Mirko Štefković

Ovaj broj *Zvonika* se po mnogočemu razlikuje od ostalih, pa i po ovoj rubrici. Nema precizno formuliranog pitanja. Ustvari, pitanja je puno. Više puta sam bio u prilici raspravljati o tomu kako se mi vjernici trebamo postaviti prema djelima Paula Coelha. Njegov način pisanja je vrlo privlačan, egzistencijalan, odiše duhovnošću. Uostalom, to su samo romani s konkretnim porukama o samospoznaji, traženju osobne sreće i smisla života. Vrlo dobra, laka literatura: pun pogodak za godišnji odmor.

Da, Coelhove knjige – kao i tolika slična literatura kojom su prepune knjižare, a sve više i naše kućne biblioteke – jesu sve to, ali i puno više. Ovdje se ne možemo upustiti u analizu mnoštva poruka Coelhovih djela. To je izvanredno učinio p. Josip Blažević OFMconv. u svojoj knjizi *Proroci Novoga doba*, Zagreb 2009., koju ću u par navrata citirati i parafrazirati. Na srcu nam je ovdje ukazati na duh kojim odišu Coelhova djela. Zacijelo, sva ona govore o nekakvoj duhovnosti, tj. odražavaju duh u kojem su napisana.

A kakva je to duhovnost Paula Coelha? On za sebe kaže da je katolik, ali nije katolički pisac. Coelho se oprobao i kao hipik, konzumirao je halucinogene droge, kao mag prakticirao je bijelu i crnu magiju, više godina bio je član sotonističke sekte, oprobao se i kao homoseksualac, tri puta je bio u ludnici, ima tri braka iza sebe... *Izlazeći iz okvira kršćanske objave, Coelho traži odgovore u različitim religijskim, okultnim i magijskim tradicijama, transformirajući ih u eklektičko-sinkretistički svjetonazor počudan degustatorima duhovnosti Novoga doba. Pri tome, u odnosu na Božju objavu, prioritet daje vlastitom iskustvu. Sam će ustvrditi: Čini mi se kao da kanaliziram neku inteligenciju koja nije moja i koja zna o životu mnogo više nego ja* (Na obali rijeke Piedre, Zagreb 1999., 118). Slično se ima dogoditi s onima koji, poput njega, pokušavaju stupiti u kontakt s „dušom svijeta“, pa kad određeni broj osoba prijeđe na viši stupanj razvoja, *evoluirat će i cijela ljudska rasa. Ne zna se koliki je broj ljudi potreban za inicijalni proces – ali zna se da je to činjenica* (Isto, 147).

Postavlja se pitanje u kojem je od gore navedenih iskustava Coelho doživio prosvjetljenje? Zacijelo, u mnogima

od njih si je puno pomogao. Istina, kako sam kaže, protiv svoje volje boravio je u isusovačkom kolegiju, te od tada ne skriva svoju averziju i prezir prema Crkvi. Sva njegova traženja svojevrsni su bijeg od institucionalizirane religioznosti i bunt protiv dogmatskog poimanja vjerskih istina. Zato radije pribjegava alkemiji, magiji, okultizmu, ezoteriji, pri čemu se prepušta vodstvu nekakve tajne sile. Intuicija mu pomaže da razumije kozmičke simbole i čudesa koja posvuda opaža, da tumači snove i glasove, te da razmjenjuje energiju s drugim materijalnim i duhovnim bićima.

Ovakvom poimanju čovjeka nije potreban Bog otkupitelj, jer spasenje se postiže vježbama i tehnikama svijesti. Coelho zna da najveći dio njegove publike još nije u potpunosti raskrstio s kršćanstvom, pa često poteže za Svetim pismom i spominje crkveni nauk, ali ih izokreće i stavlja u krivi kontekst, samo da pokaže kako su njegova uvjerenja ustvari u skladu s „iskonskim učenjem Crkve“. Čovjek samostalno može postići viši stupanj postojanja. Tako je i smrt izrugana, jer poput grijeha i zla, za Coelha ni ona nije stvarna. Viši stupanj svijesti pomaže da je nadiđemo, da uživamo potpunu slobodu. Sve je dopu-

uvlače u redove kršćana. Parafraziram li jedan Coelhov tekst, dobit ćemo ovu misao: „Zar ne vidite da smo uspješno osvojili mnoštvo kršćana bez ikakva rata? – poviče poglavar. – Nismo im poslali vojske, niti brodovlje, već Coelha. Oni sada štiju Baala, a mi za to nismo žrtvovali niti jednog jedinog čovjeka na bojištu“. Usudio bih se primijetiti da se bitka za duše ne vodi niti tenkovima niti avionima, nego umješno ponuđenim idejama. Njihova najveća moć skriva se u njihovoj suvislosti. Kada bi bile otvoreno neprijateljske i opasne, svi bi ih se klonili.

Daleko od toga da želimo anatemi- zirati Coelha i njegova djela, kao i toliku produkciju srodne literature. No, trebamo biti svjesni da ona odiše duhom u kojem je napisana, a to nije Duh Isusa Krista, našeg Spasitelja. Duhovnost bez odgovornosti i žrtve, duhovnost u kojoj je razlika između dobra i zla proizvoljna ili gotovo ne postoji, nepomirljiva je s ispravnom kršćanskom duhovnošću. Za prepoznavanje zamke „novih spasenjskih obećanja“, po kojima je čovjek sam svoj bog, nužno je dobro poznavati svoju vjeru. Nema poznavanja vjere bez redovite molitve, sudjelovanja na sakramentima i čitanja Svetoga pisma. Na temelju čega ćemo se oduprijeti laskavoj

Ako čitamo New age literaturu to činimo kao vjernici. Na našu žed za duhovnošću i potrebu za spasenjem nitko drugi ne može odgovoriti u potpunosti, doli sam Gospodin naš, Isus Krist.

teno! Za Coelha nema tog morala koji bi imao ikakve veze s duhovnošću, s postizanjem samoostvarenja pojedinca. Ustvari, moral i savjest čovjeku ne dopuštaju da se slobodno i potpuno otvori vibracijama višeg postojanja, jer ga spustavaju osjećajem grijeha i krivnje. To dvoje potrebno je izbrisati.

Coelho svoje ideje iznosi u duhu tolerantnog i inkluzivnog načina razmišljanja, sukladno trendu vremena u kojem živimo, oblačeći ih vješto u konkretne ljudske egzistencije, u kojima se čitatelj tako lako pronalazi. Blažević će stoga reći: *Zavodljivost New agea odražava se upravo u popularnosti njegovih zagovornika. Bez oružanih sukoba oni se*

ponudi bezbrižne duhovnosti *Novoga doba?*

Ništa novo pod suncem. Sam je Isus rekao da će se pojaviti lažni proroci. Sv. Pavao upozorava Timoteja: *Doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrava nauka nego će sebi po vlastitim požudama nagomilavati učitelje kako im godi ušima; od istine će uho odvrćati, a bajkama se priklanmati. Zato mu je naložio: Propovijedaj Riječ, uporan budi – bilo to zgodno ili nezgodno – uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom.* (2Tim 4,2-4) Ova riječ upućena je svakome od nas da riječju i djelom posvjedočimo da nam nema drugog Spasitelja doli Krista Gospodina.

Politike (ne)priznavanja i iskustvo ruba

Identiteti ljudi nisu tek učinci njihovih vlastitih napora, već su i posljedica djelovanja različitih instanci danog društvenog konteksta. U tom smislu, suvremeni kanadski filozof Charles Taylor će u eseju *Politika priznanja* iznijeti ovu tvrdnju: svaki identitet jest i odraz (ne)priznatosti. Naime, u svakome društvu spram različitih identiteta postoje različite politike (ne)priznavanja koje ostavljaju svoje posljedice po njegovu narav. No, jesmo li uvijek svjesni ovih politika, koje su projicirane i producirane spram drugih, te njezinih posljedica, napose kada su u pitanju prostori izvan središta – rub i rubni kao objekti toga djelovanja?

Obnovljeni salaš Martina Gabrića za Dužjancu

Tim prije, jer neki identitetski stratumi znadu biti u poziciji višestrukih rubova, pa su izloženi politikama (ne)priznavanja od strane različitih instanci. U ravni konkretnoga, recimo, nema čega Hrvati u Vojvodini nisu rub! Osim nacionalnog, tu je i vjerski – katolicitet, zatim kulturno-civilizacijski – srednjeeuropski krug, u državi u kojoj žive borave mahom u provincijama – napose uz granice, više ih je po selima nego u gradovima, nisu participijenti u strukturama moći – i ovdje su na margini... Očito, rubova je to podosta. Čak previše. I to ne od jučer!

Prema pravilu, politika priznavanja koja ima najveću učinkovitost emanira se iz središta, a ono određuje i njezinu narav. Osvijestit ćemo neke od dominantnih sadržaja politika priznavanja kojima su oni izloženi iz dva središta: u Srbiji – uveliko nepoželjan moment na teritoriju, postojanje temeljnog nepovjerenja u dobrohotnost namjera, potencijalni resurs za opasnost..., u Hrvatskoj pak – uokvireni su projekcijom slike o agrarnoj samodovoljnosti, ruralnim samozaboravom, nerefektiranim folklorizmom, životnom naivom...

Ukoliko jednoj skupini, kaže dalje Taylor, „ljudi ili zajednica oko njih uzvraća slikom koja je ograničava-

juća, ponižavajuća i prezriva“, utoliko se izobličuje i identitet te osobe, i to suobrazno tim slikama. Stoga je razumljivo da „nepriznavanje ili napako priznavanje odista može nanijeti štetu, budući da predstavlja oblik tlačenja time što nekoga zatvara u lažan, iskrivljen i reduciran način bivstvovanja“, izričit je Taylor. Grijech je to dakako struktura.

S druge strane, treba obratiti pozornost i na moguće zamke reagiranja rubnih koji su takvim politikama izloženi, osobito ukoliko je ono zatvarajuće i sebedovoljno strukturirano. „Svaka osobenost“, tvrdi suvremeni

njemački filozof Bernhard Waldenfels, „koja se u samoj sebi začahuri i postoji samo iz potrebe za zaštitom, postaje 'idiotska' u klasičnom političkom smislu“. Stoga vrijedi ozbiljno uzeti u obzir upozorenje ovoga Nijemca: „Jedna provincija, koja sebe poima jedino na osnovu suprotnosti spram metropole i sama je njezin produkt, poput dijalekta, koji živi samo na osnovu suprotstavljenosti u odnosu na književni jezik i postaje egzotični relik“. Očito, e da bi se izbjeglo postojanje na način „egzotičnog relikta“, jedino rješenje jest uspostava i realizacija onih strategija koje nisu ustrojene logikom pukog negativnoga suprotstavljanja već logikom proaktivnoga pozitivnog stvaranja.

No, mora li to ovisiti samo o rubnima? Pitanje je, naime, svih pitanja imaju li oni na rubu uvijek dovoljno, prije svega, ljudskih resursa i prostora slobode za tako što? Ukoliko, pak, nema tih moći ili ih nema u kritičkoj količini, pitamo se dalje, tko je onda odgovoran za pojavu produktivne slobode? Ovo nam se pitanje čini itekako važnim osobito iz rakursa mjesnih prilika hrvatske zajednice u Vojvodini – skrхани različitim slabostima i neslobodama, gdje kad, kako bi to rekao Kant, i samoskrivljenim, već dulje vrijeme svjedoče nemoć za promjenu vlastita položaja!

Nije li onda za njihov iskorak presudna empatija jednoga od središta, koji se u ovim slučajevima razumijeva kao cijela država i njezinih brojnih institucija? No, što ako empatije i djelovanje onih iz toga središte nema, čak ni unutar Crkve, ili je ono, kao sada, posve neadekvatno, budući da njihova politika priznavanja počiva na snažnim kodovima kolonijalnoga? Postaje li onda provincijalizam njihovim trajnim obilježjem, a biti „egzotičkim reliktom“ sudbinom? U čemu je, na koncu, sadržana nada da tako što ipak neće biti? Je li stalni bijeg u središte znak da ta nada ne postoji?

Tomislav Žigmanov

Moj lijepi zavičaj

Čini mi se da dugo nisam shvaćao što je to zavičaj i koliko nas on vezuje za sebe dok nisam otišao u srednju školu u Suboticu. Prva godina u Biskupijskoj gimnaziji mi je bila jako teška. Dok bih noću slušao otkucaje sata na crkvi, čuo sam otkucaje vlastitog srca, pitajući se što je to što me toliko guši i neda mi mira da sklopim umorne oči. Vrijeme je pokazalo svoje. U dubini duše sam znao da mi cijelo tijelo obuzima tuga za rodnim Petrovaradinom, biserom Srijema.

Zvuci katedrale često me podsjećaju na rodni grad. Kad se u cik zore prelamaju zvuci naših crkava, cijelo tijelo obuzme onaj znani osjećaj sigurnosti. Kada sam tužan, prošećem obalom Dunava. To je rijeka mog djetinjstva. Ona mnoge tajne zna, ona je nijemi svjedok dešavanja ne samo u mom zavičaju, već svjedok mnogih ratova i mnogih ljubavi. I sad, dok koračam Suboticom, svjestan sam da, iako je mnogo uređenija nego moj rodni grad, moj lijepi zavičaj je otisnut u svakom djeliću moga tijela i duše. Ne postoji mjesto na ovome svijetu gdje Dunav nježnije ljubi obale grada. Nigdje ne mirišu bagremi i lipa nego u mom lijepom zavičaju. Prije mi je bilo smiješno kad su stariji ljudi govorili o nostalgiji, a ja sam jednostavno želio otići daleko. Ali mi se za to ukazala prilika mnogo prije nego sam mislio. I onda dok mi je majka grčevito stezala ruku, vidjela je koliko mi teško pada ostanak u gimnaziji. Ostao sam, u svojim mislima.

Upoznao sam mnoge ljude, ali sve me je vraćalo u mjesto mog življenja, ništa nije bilo isto. Ni govor ljudi, ni ponašanje, ni mentalitet. Uklopio sam se, ali mi srce zadrhti kad vidim sliku, čujem pjesmu iz mog Petrovaradina. Čini mi se da tamo i bisernica ima umilniji zvuk. Više ne znam da li umišljam, da li iz mene govori ono uplašeno dijete koje još uvijek žudi za domom i majčinim ognjištem, očevom pažnjom ili sam očvrsnuo i postao čovjekom koji istinski žudi i kaže glasno u vjetar... Ja ću se brzo vratiti, mom domu. Mom lijepom zavičaju.

*I. mjesto na literarnom natječaju
„Moj lijepi zavičaj“*

Damir Katić, III. razred
Biskupijska klasična
gimnazija „Paulinum“
Subotica

Moj zavičaj

Moj zavičaj se zove Hrvatski Majur. Hrvatski Majur je prigradsko selo nedaleko od Male Bosne, gdje sada živim. Tamo sam naučio pričati svoj zavičajni jezik, bunjevački. Život na Hrvatskom Majuru je bio pun života, radosti, veselja i svega čega

u Maloj Bosni baš i nema.

Kad odem na salaš osjećam se kao da lebdim u oblacima. Svjež zrak, ili na bunjevačkim ajer je tamo puno bolji nego u našem selu, u Maloj Bosni. Dok je moj striko živio na salašu, ja bih svake nedjelje išao k njemu. Tamo bi me on dočekao pun radosti što me vidi, zato jer sam tamo živio. Život na salašu me je

odmarao, nije bilo kola da jure, ili autobusa da stalno bruje, nego se samo čuo cvrkut ptica i cvrčka. Ptice i cvrčki su cvrkutali sve dok se moj striko nije preselio k nama u Malu Bosnu.

Svaki put kad odem na salaš, točno „ostim“ da salaš govori: „Vratite se, ja sam sâm i tužan bez ikog da me kreči i čisti!“. Cvrkut ptica i cvrčka se slabije čuje, a salaš i dalje priča svoju tužnu priču.

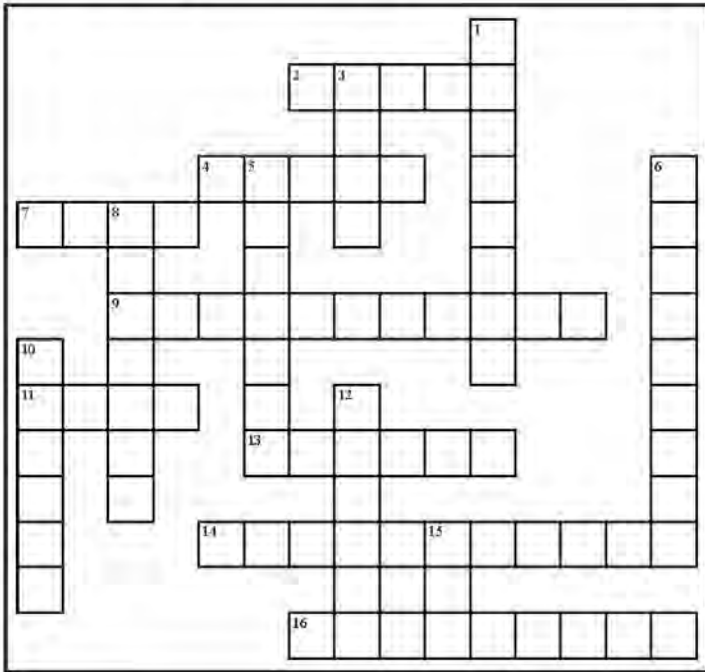
Vežan sam za svoj zavičaj jer je ono moje rodno selo.

*II. mjesto na literarnom natječaju
„Moj lijepi zavičaj“*

Josip Stantić, V. e
OŠ „Ivan Milutinović“ Mala Bosna

Blažena Djevica Marija

Vodoravno

2. Kako se naziva prikaz BD Marije koja oplakuje Krista u kršćanskoj ikonografiji (umjetnosti)?
4. Hrvatsko Marijansko svetište.
7. Hrvatsko Marijansko svetište.
9. Kako se zove najpopularnija marijanska pjesma u Hrvatskoj?
11. Kako se zove poznato Marijansko svetište u Francuskoj?
13. Kako se zvao Marijin otac, Isusova djed?
14. Na koji se dan slavi uznesenje BD Marije?
16. Na koji se blagdan slavi rođendan BD Marije?

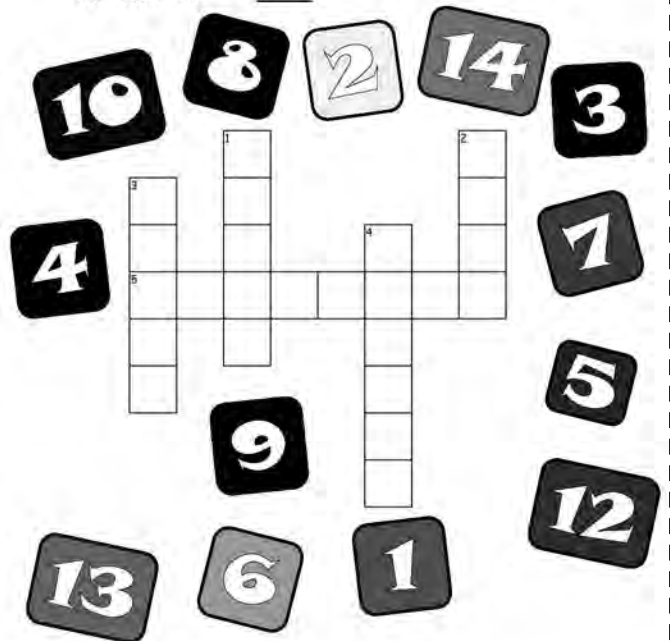
Okomito

1. Koji je arkandeo navijestio Mariji da će začeti Isusa po Duhu Svetom?
3. Kako se zove apostol kome Isus s križa povjerava svoju majku Mariju, riječima: "Ženo, evo Ti sina".
5. Nizom Zdravo Marija moli se krunica ili ...
6. Kako se zove Marijina rođakinja, koju je Marija posjetila dok je ona bila trudna (majka Ivana Krstitelja)?
8. Kako se zove Marijin grad (mjesto odrastanja Isusa)?
10. Hrvatsko Marijansko svetište.
12. Kako se zove poznato Marijansko svetište u Portugalu?
15. Kako se zove Marijina majka, Isusova baka?

MATEMATIKA

IZRAČUNAJ I DOBIVENE
REZULTATE
UPIŠI U KRIŽALJKU

1. $10 - 8 + 5 =$ _____
2. $3 + 11 - 8 =$ _____
3. $16 - 6 - 9 =$ _____
4. $14 - 10 + 0 =$ _____
5. $20 - 15 + 7 =$ _____

TRAŽI SE!

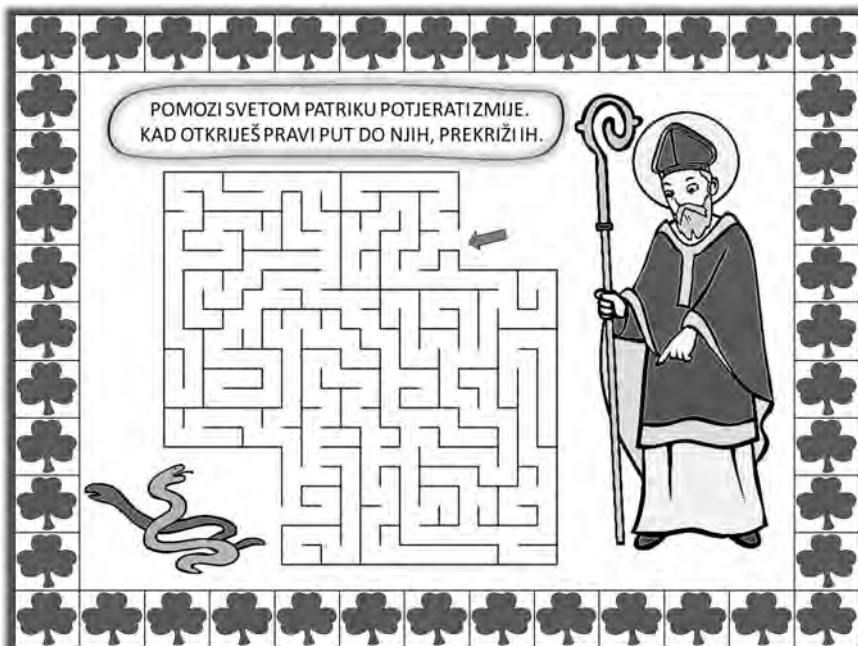
Isus Nazarećanin, Galilejac, 33 godine, brada i kosa u hipijejskom stilu, ožiljci na dlanovima i stopalima.

Viden je s gubavcima, prosjaci-
ma, progonjenima i bandom od
dvanaest pobunjenika.

Kriv jer skandalozno poručuje
masama revolucionarne ponude
poput: „ljubite jedni druge“ i „praš-
tajte svojim neprijateljima“!

Ako ga primijetite... slijedite ga!

NAGRADA: VJEČNI ŽIVOT

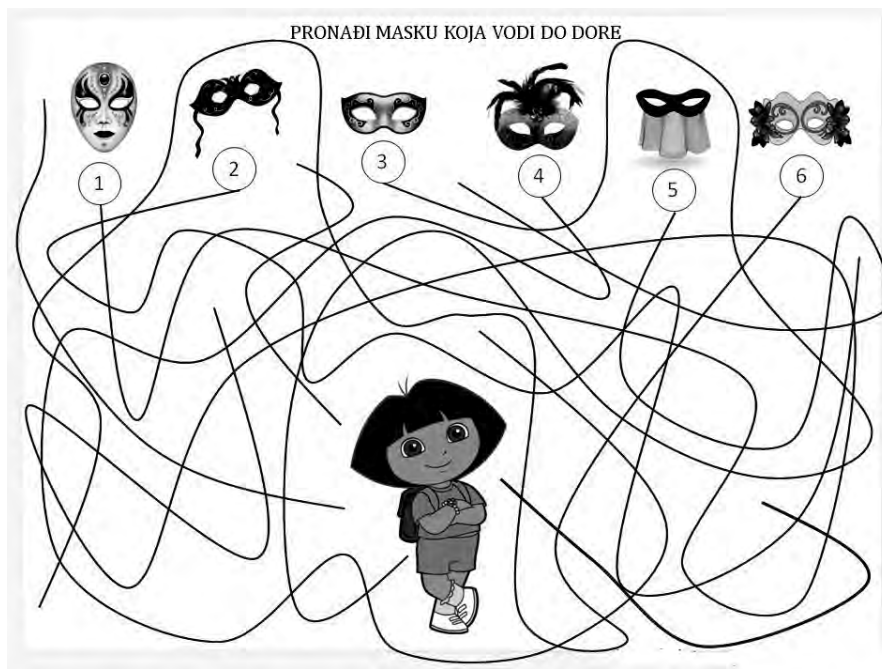

PRIRODA OKO NAS

RIJEŠI KRIŽALJKU

1. IZ NJEGA PADA KIŠA
2. ONE SIJAJU NOĆU UZ MJESEC
3. KAD ONA PADA, NOSIMO KIŠOBRAN
4. vodoravno: ONO NAS GRIJE PO DANU
5. okomito: ON ČESTO PADA ZIMI
5. ON NAM OSVJETLJAVA NOĆ

Vicevi

Kaže Mujo Hasi:
– Haso, imam H1N1!
A Haso mu odgovori:
– Nije to ništa, ja ti imam mp3.

***

Dođe Mujo kući i pita Fatu:
– Fato, gde su djeca?
– Na engleskom – kaže Fata.
A Mujo reče:
– OK! Where are the children?

***

Kako se u Srbiji zove Petar Grašo?
Pero Pasuljče.

***

Zašto se za jezike kaže da su „materniji“?
Zato što očevi rijetko dolaze do riječi.

***

Kaže učiteljica Ivici:
– Pusti te Sportske novosti i malo slušaj matematiku!
Reci koliko je 3:3?
– Pa neriješeno.

***

Pita učiteljica Ivicu:
– Ivice, reci mi jednu slučajnost.
– Moji mama i tata su se vjenčali isti dan.

TKO je Isus za tebe?

Za arhitekta, on je glavni Ugaoni Kamen!
Za umjetnika, on je Sveukupna Ljepota!
Za astronoma, on je svijetla Jutarnja Zvijezda!
Za pekara, on je Kruh Života!

Za zemljoradnika, on je Gospodar Žetve!
Za cvjećara, on je Ljiljan u Dolini!
Za geologa, on je Vjekovna Stijena!
Za pravnika, on je Onaj Koji Daje Pravdu!
Za stočara, on je Dobri Pastir!
Za svemir, on je Gospodar!
Za farmaceuta, on je Jedan Pravi Recept!
Za filantropa, on je Neprocjenjivi Dar!

Za bankara, on je Onaj Koji je Sve Isplatio!
Za biologa, on je Izgrađeni Život i Sigurni Oslonac!
Za stolara, on je Vrata!
Za nastavnika, on je Veliki Učitelj!

Za filozofa, on je Mudrost Božanstva!
Za propovjednika, on je Riječ Božanstva!
Za siročić, on je Vječni Otac!
Za bolesnog, on je Jedini Lijek!
Za studenta, on je Uobličena Istina!
Za turista, on je Nebeska Mapa!
Za putnika, on je Put, Istina i Život!
Za opterećenog, on je Onaj Koji Daje Odmor!

Ali Isus je mnogo više od opisanoga.
Za Šimuna Petra, on je bio „Krist, Sin života Boga“.
Za grešnika, on je spasitelj, posrednik i branitelj.
Današnjim učenicima, on je „Kralj kraljeva, Gospodar gospodara.“
Za članove Crkve, on je stijena na kojoj je Crkva utemeljena.

TKO JE ISUS ZA TEBE?

Izvor: Book

Sa Zvonikom i Hodočasnicima – Osijek na nagradni put u Padovu!

Poštovani čitatelji, popunite kupon sa svojim podacima i pošaljite ga na adresu:

Uredništvo Zvonika, Beogradski put 52, 24000 Subotica najkasnije do 15. 08., kada ćemo izvući sretnog dobitnika nagradnog hodočasničkog puta u Padovu. Polazak je 28. 9. a povratak 30. 9. iz Osijeka.

Želite li hodočastiti u Padovu, detaljnije informacije možete naći na:

<http://www.facebook.com/hodocasnici.osijek>
ili na tel. 00 385 95 999 7779 (Tomislav Tukonić)

Župe i molitvene zajednice, ukoliko se organiziraju preko Hodočasnika Osijek imaju i dodatne privilegije kroz hodočašća.

KUPON ZVONIKA br. 213

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Kontakt telefon: _____

Misa za mlade

3. 08. 2012. u 20 sati
na Bunariću

****

IZLOŽBA „KRUNE OD SLAME“

Jozefine Skenderović, slamarke

Otvorenje 27. 7. 2012. (petak)
s početkom u 19 sati
u izložbenoj dvorani

Gradske suvenirnice u Subotici
Izložba će trajati do 27. 8. 2012.

****

Organizacijski odbor „Dužijance 2012.“
raspisuje

natječaj za izbor najlipčih
pratilaca bandaša i bandašice

Izbor će se održati
u petak, 10. 8. 2012. godine,
s početkom u 20 sati
na Trgu slobode.

Na izbor se dolazi u svečanoj bu-
njevačkoj narodnoj nošnji po vlastitom
izboru.

Molimo zainteresirane *divojke* i
momke starije od 16 godina da se na
natječaj jave do 6. 8., osobno u ured
HKC „Bunjevačko kolo“, Preradovi-
ćeva br. 4, Subotica, ili putem telefona
na broj 024/556-898.

*** ** *

Iz programa Dužijance 2012.

nedjelja, 29. 7. u 10 sati

Dužijanica - crkva Presvetog Troj-
stva, Mala Bosna

nedjelja, 5. 8.

Dužijanica -. u 10 sati u crkvi sv.
Josipa Radnika, Đurđin
u 18 sati kod križa u centru, Mir-
geš (Ljutovo)

utorak, 7. 8. u 19 sati

Otvorenje Izložbe s XV. međuna-
rodne likovne kolonije „Bunarić 2011.“
Svečana dvorana HKC „Bunjevač-
ko kolo“, Subotica

četvrtak, 9. 8. u 19 sati

Književna večer u organizaciji Ka-
toličkog instituta za kulturu, povijest i
duhovnost „Ivan Antunović“
Svečana dvorana HKC „Bunjevač-
ko kolo“, Subotica

petak, 10. 8. u 20 sati

- Tamburaška večer, predstavljane
bandaša i bandašice i izbor prati-
laca, proglašenje najljepšeg izloga
Gradski trg, Subotica
- u 19 sati Izložba radova od
slame nastalih na XXVII. sazivu kolo-
nije slamarki u Tavankutu
vestibil Gradske kuće

subota, 11. 8. u 18 sati

Svečano večernje - katedrala ba-
zilika sv. Terezije Avilske, Subotica
u 20 sati Skupština risara i nastup
folklornih ansambala - Gradski trg, Su-
botica

nedjelja, 12. 8.

Središnja proslava
Dužijance 2012. u Subotici
u 9 sati Ispračaj i blagoslov ban-
daša i bandašice - crkva sv. Roka
u 10 sati Svečano euharistijsko
slavlje - katedrala bazilika sv. Terezije
Avilske
u 11,30 sati Svečana povorka kroz
grad, predaja kruha gradonačelniku -
Gradski trg
u 18 sati Posjet grobu Blaška Ra-
jića - Kersko groblje
u 20 sati Bandašicino kolo - Grad-
ski trg

subota, 25. 8. i nedjelja, 26. 8.

Bunaričko proštenje - Svetište
Majke Božje, Bunarić

Hrvatska Čitaonica

Čitajte tisak, posudite knjige
i porazgovarajte s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, ulica Bele Gabrića 21
srijeda, petak 10 - 14 sati
utorak, četvrtak 16 - 19 sati

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hrvivo@tothfalu.co.rs

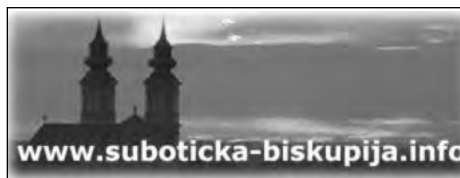
Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 18-21 sat
na frekvenciji 104,4 Mhz
Put Jovana Mikića 12,
Tel: 024 55 22 00; Fax: 551-902

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Hrvatska riječ, Ivan I. Ivandekić,
M. Matković, P. Gaković, Subotica Info,
I. Horvat, M. Jaramazović

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Rimokatolički župni ured Sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Beogradski put 52
Telefon: +381(0)24 554-896; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs
Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel: +381(0)24 553 610
Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika
mr. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Instituta "Ivan Antunović"
mr. Ervin Čeliković, tehnički urednik
Katarina Čeliković, lektorica
mr. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković,
mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija "PRINTEX", Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupire Ministarstvo vera R. Srbije.

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: 1650 din
- poštom:
1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka
slijedi popust)

50 Eura: Europa
60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati
poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem,
Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom
podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime
Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12,
10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozems-
tva mogu poslati na biskupijski račun s nazna-
kom Za Zvonik:

NLB Banka A.D. Beograd
SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200263537

Subotička biskupija, Trg sv. Terezije 3, 24000
Subotica, Serbia.

Gerardovo 2012.

Vseli štovatelji bl. Marije Petković

Hodočašće vjernika župe sv. Roka na Bunarić

Festival marijanskog pučkog pjevanja u Monoštoru

Pozdrav-s duhovnog odmora

**Isuse, razgovor s Tobom je naslađi odmor.
Tvoj je govor slave lovor.**

(Sluga Božji, o. Gerard Tomo Stantić)

